DESENUL COPERTEI DE
NICU RUSU

ȘTEFAN TITA

ROBOTUL SENTIMENTAL

EDITURA ION CREANGĂ, 1972

– Biţu! Biţule...

– Ce e, Miti?

– Am avut un vis colosal!

– Cînd, mă Miti? Spuneai că ai citit toată noaptea...

– Păi, nu în somn...

– Nuuu?

– Azi-dimineaţă, în drum spre şcoală...

Aşa a început povestea lui Nelu Mefebe. A, dar voi, dragi cititori, nu ştiţi cine-i Biţu, Miti, Nelu Mefebe şi... Felicia? Da, este şi o fată la mijloc. Nu pentru că toate romanele şi povestirile trebuie să aibă numaidecît şi o eroină. Sau, chiar mai multe, cum vor fi şi-n cazul de faţă. Dar, să vedeţi, Felicia e colegă de liceu şi bună prietenă cu Biţu şi Miti. Spunînd aceasta, v-am şi arătat că Biţu şi Miti sînt şi ei elevi.

Iar Felicia a participat efectiv la crearea lui Nelu Mefebe, un robot humanoid...

Pentru că acesta era visul lui Miti, de care-i pomenea și lui Bițu: realizarea unui robot humanoid. Un robot care să aibă întocmai înfățișarea și comportarea unui copil de seama lor.

– Extraordinar, a răspuns Bițu, aflînd despre ce e vorba. Chiar ieri am vorbit cu Felicia despre un asemenea specimen. E drept. Nu m-am gîndit să fie un copil, ci un om oarecare. I-am spus: Felicia, tu care ești pasionată de chimie, ce-ar fi să realizezi din material plastic un om sintetic. Te ajut și eu. Îl antrenăm și pe Miti la treaba asta...

– Și ce ți-a răspuns Felicia?

– Că nu-i de nasul nostru!

– Las' că vorbesc eu cu Felicia.

– Degeaba vorbești.

– Am eu argumentele mele!

– Ce argumente?

– Unchiul Victor.

– Savantul?

— Da, chiar el. De fapt, nu ți-am spus adevărul pe de-a-ntregul: visul acesta îl coc eu mai de mult...

— Și te mai fălești că nu-mi ascunzi nimic. Halal prieten!

— Parcă tu n-ai vorbit cu Felicia, fără să-mi pomenești un cuvînt?

— N-am avut cînd.

— Dar să lăsăm astea. Ascultă aici: aseară am fost la unchiul Victor la masă. Nu că mă laud, dar lui îi place să stea la taifas cu mine. Din una-n alta, i-am spus că visez să construiesc un robot humanoid.

— Și ce ți-a răspuns?

— Singur n-ai să-l poți construi niciodată! au fost cuvintele lui. Atunci i-am pomenit de tine și de Felicia.

— I-ai vorbit de noi?

— Da! De altfel vă știe. I-am spus că sînteți cei mai buni prieteni ai mei, că Felicia este pasionată de chimia maselor plastice, iar tu și cu mine de cibernetică. „Așa mai merge!" a continuat el. Și-a mai adăugat: „Pînă nu demult a fost anotimpul jocurilor cu jucării. Acum a sosit vremea să vă ju-

cați cu visele... Uite, Miti, am să mă joc și eu cu voi... Mă primiți?"

– Așa te-a-ntrebat: dacă-l primim?

– Dacă-ți spun... Ce? Crezi că glumesc? Apoi, la plecare, mi-a dat o grămadă de cărți să mă informez.

– Ei, atunci se schimbă socoteala...

– Păi, nu-ți spusei, e treabă serioasă.

– Știi ce? Hai la Felicia!

FELICIA

Felicia nu-i tocilară, dar e pasionată de chimia maselor plastice. E colegă și foarte bună prietenă cu Miti și Bițu. De aceea, fiind foarte des împreună li se spune „cei trei". Totuși, vedeți, Felicia nu s-a lăsat prea ușor convinsă de Miti și Bițu. Veți gîndi poate

că Feliciei nu-i plac visele, sau jocul cu visele. Da' de unde! Nu numai că-i plac visele, dar scrie şi versuri. . . Versuri, dacă vreţi, într-un fel anume: ştiinţifico-fantastice. . . Poftim o mostră:

Făt-Frumos

S-a spart chitina viselor
Şi-a apărut o maşină,
O maşină care fabrică planete, sori, galaxii. . .
De ce să cucerim alte planete, sori, galaxii
Dacă le putem fabrica singuri?
Şi, totuşi, să cucereşti e altceva:
Cel mai frumos Făt-Frumos
Este Făt-Frumos din rachetă. . .
Şi încă una:

Sau. .

Vin de departe,
Merg departe
Pe o maşină care stă pe loc!
Da, am apropiat distanţele prin sunete,
Şi avem radio!
Le-am apropiat prin imagini

Și avem televizor!
Mai există turboreactoare, rachete, submarine...
Dar iată și o mașină
Care stă pe loc și ne poartă departe...
Mașina se numește
Jules Vernes
Sau
Ray Bradbury
Sau
Stanislav Lem
Sau...

Cam asemenea versuri scrie Felicia. Dar nu despre ele e vorba aici.

Cînd Miti și Bițu i-au arătat ce planuri au și au rugat-o să se apuce de lucru, Felicia a răspuns categoric:

— Nu!

— Dar de ce? De ce? au vrut să afle băieții.

— Pentru că unchiul Victor a glumit pur și simplu.

— Dar n-a glumit deloc! a asigurat-o Miti.

— Dacă n-a glumit, atunci, poftim, du-mă la el!

— Te duc! Chiar mîine mergem toți trei.

A doua zi, unchiul Victor s-a pomenit cu cei trei prieteni în laboratorul lui de la Institutul de studii cibernetice, unde era director. Unchiul Victor se afla într-o ședință de lucru cu asistenții și i-a rugat să-l aștepte. Au așteptat vreo jumătate de oră într-o mare sală spațioasă, unde i-a lătrat un cîine cibernetic, le-a miorlăit o pisică, firește cibernetică, le-a cîntat o privighetoare cibernetică și le-a servit cîte o înghețată cu frișcă, preparată pe loc, un ospătar tot cibernetic.

Apoi, cînd unchiul Victor a terminat ședința cu asistenții, i-a poftit în biroul lui și i-a întrebat dacă au pornit treaba.

— Încă nu! a răspuns Miti. Tocmai de aceea am și venit la dumneata.

În puține cuvinte, i-a înfățișat toată povestea. Unchiul Victor a ascultat liniștit, a zîmbit și, adresîndu-se Feliciei, i-a spus:

— Într-un fel, copila mea, ai dreptate. E vorba de o glumă.

— Vezi, v-am spus eu? triumfă Felicia.

Dar numaidecît unchiul Victor a adăugat:

— E vorba, însă, de o glumă ştiinţifică.

— Glumă ştiinţifică? au căscat ochii cei trei.

— Evident, o glumă ştiinţifică dar care are temeiuri foarte serioase. Vedeţi, noi am creat tot felul de piese cibernetice: un cîine, o pisică, o privighetoare. Avem chiar şi un ospătar: un robot humanoid care şi-a dovedit în mod deosebit talentul de a servi.

— Da, ne-a servit şi pe noi, spuse Biţu.

— O îngheţată delicioasă, punctă şi Felicia.

Unchiul Victor dădu aprobativ din cap şi-i întrebă:

— Aţi ştiut numaidecît, nu-i aşa, că-i vorba de piese cibernetice?

— Desigur, încuviinţă Miti.

— Asta e! Despre toate aceste realizări se ştie că sînt maşini cibernetice

cu diverse înfățișări. Ei bine, de data aceasta vom crea un robot humanoid cu înfățișare de copil, despre care nimeni, afară de noi patru, nu trebuie să știe că e robot. Îi vom da drumul în lume și-l vom observa cum se comportă. Bineînțeles, după ce îi vom imprima o serie de comenzi, adică un număr X de reacții stîrnite de biocurenții persoanelor cu care vine-n contact!

– Colosal! exclamă Miti.

– Formidabil! sări Bițu în sus.

– Extraordinar! se entuziasmă și Felicia. Asemănarea trebuie să fie perfectă.

– Absolut perfectă: carnație, ten, temperatură... completă unchiul Victor. Ei, chimia maselor plastice a făcut uriașe progrese.

– A ajutat-o cibernetica.

– Da, da, avem și noi cibernetic-ienii unele merite. Așadar gluma noastră e pur științifică.

– Unchiule, îl luăm cu noi în tabără! spuse Miti.

– Excelentă idee!

— Da, îl luăm cu noi! se-nfierbîntă și Bițu.

— Cînd plecați în tabără?

— Peste patru luni!

— Timpu-i scurt. Puneți-vă pe treabă. Desigur, numai dacă Felicia consimte să participe la jocul nostru, să facă parte din echipă...

— Mai întrebați? rosti Felicia, roșind. De mîine ne așternem pe lucru.

DE MÎINE

De fapt acest „de mîine!" ar putea fi înțeles „de îndată!" Pentru că unchiul Victor, urmărind o veche idee pedagogică, aceea de a familiariza pe viitorii studenți cu atmosfera universitară încă de pe băncile liceului, le-a pus la dispoziție, într-o anexă a institutului pe care-l conduce, tot utilajul

și materia primă de care aveau nevoie. Și aceasta chiar în clipa în care hotărîrea de a crea un robot humanoid fusese pecetluită prin entuziasta adeziune a Feliciei. Bineînțeles, așa cum se-ntîmplă cîteodată, acest „mîine!" s-a prelungit timp de cîteva luni. Strădanii, poticniri! Luptă, biruință!

Nu-i însă în firea noastră de a stărui, în mod patetic, asupra momentelor critice prin care a trecut echipa.

Fapt e că, după ce Felicia ajutată de Miti și Bițu a reușit în cele din urmă să confecționeze un manechin care să aibă toate atributele unui copil de seama lor, unchiul Victor a exclamat:

— Perfect! Dacă n-aș face parte din echipă, m-ați putea „păcăli" și pe mine.

— Cu o singură condiție, unchiule, îl întrerupse Miti.

— Și care anume?

— Să fie „însuflețit".

— A, da, ai dreptate, trebuie să-i introducem minuscula aparatură cibernetică pe care, drept să vă spun, nu mă așteptam s-o executați atît de bine.

– Lasă, unchiule, că dacă nu erai dumneata. . .

– Da, chiar, sublinie Felicia. Cu toate că practicați efectiv o altă specialitate, fără indicațiile dumneavoastră n-aș fi reușit niciodată să creez un manechin atît de perfect.

– Destul! Dacă-i vorba de laude, trebuie să vă spun c-ați făcut o treabă strașnică. Dar nu sîntem la Academie și nu rostim discursuri de recepție. Hai, să-i introducem copilului nostru „inima"!

NELU MEFEBE

Aparatura cibernetică pe care i-a introdus-o unchiul Victor în dreptul inimii și care nu era mai mare decît o cutie de chibrituri, dădea posibilitatea robotului să răspundă la un număr de

cîteva mii de comenzi acționate prin biocurenți.

Cînd robotul evoluă în fața privirilor satisfăcute ale „părinților" săi și se comportă întocmai ca un coleg al celor trei, unchiul Victor își lovi fruntea și exclamă, înciudat:

— Am uitat să-i inspirăm una din cele mai importante comenzi!

— Care? întrebă Bițu curios.

— Comanda privitoare la starea lui civilă.

— Desigur. Dacă-l luați cu voi în tabără, trebuie să știe, cum îl cheamă, ce vîrstă are, de unde este, la ce școală învață, cum v-ați împrietenit și așa mai departe. Ei, ce nume îi dăm? Felicia, ce spui?

După o clipă de gîndire, Felicia își arătă preferința:

— Mie mi-ar place Ben...

— Aha, te gîndești la Ben Quick! Nu, nu merge! Eu aș propune ceva mai simplu. Nelu, de pildă.

— Foarte bine! Tot știu băieții că ne-am împrietenit la mare cu un băiat Nelu! spuse Miti.

– Da, ne-ai împuiat urechile cu Nelu al tău! îi aminti Biţu.

– Atunci rămîne Nelu! Şi numele de familie? Ştiţi, m-am gîndit la ceva nostim. Colegii tăi ştiu care-i numele de familie al lui Nelu de la mare?

– Da' de unde! Toată vremea îi dădea zor cu Nelu în sus, Nelu în jos, dar nu ne-a spus niciodată numele întreg.

– Drept să vă spun, nici nu l-am întrebat.

– Atunci cu atît mai bine. Îi vom spune Nelu. . . Mefebe.

– Mefebe? întrebară miraţi cei trei. Mefebe?

– Întocmai! *Me* de la Miti, *Fe* de la Felicia şi *Be* de la Biţu. Sînteţi de acord?

– Mare poznaş eşti, unchiule!

– Păi, dacă-i glumă, glumă să fie!

– Şi unde-l lăsăm pe *Ve* de la Victor?

– Deocamdată deoparte!

Astfel a căpătat şi o existenţă civilă robotul humanoidal: *Nelu Mefebe.*

Trebuie spus de la bun început că Nelu Mefebe era ceea ce se cheamă în mod curent un băiat atrăgător. S-ar putea ca el să fi fost o întrupare, o concretizare neştiută a unor trăsături şi chipuri pe care Felicia le zărise doar prin aburul visului. O sinteză a lor.

Scria versuri despre Feţi-Frumoşi şi într-un fel îi şi văzuse cu ochii închipuirii.

N-ar fi lipsit, însă, de interes, să transcriem cîteva din notaţiile pe care Felicia şi le făcea într-un jurnal:

Joi, 5 mai

Sînt preocupată de înfăţişarea lui Nelu. Dacă problemele tehnico-ştiinţifice le-am rezolvat relativ repede, e curios că tocmai această problemă, oarecum secundară, îmi răpeşte atîta timp.

22 mai

Nici pînă acum nu m-am hotărît ce chip să aibă Nelu Mefebe. Cînd le-am arătat băieților primele schițe, au exclamat:

— Nu se poate! E prea frumos!

Iar unchiul Victor a făcut următoarea remarcă:

— Pentru ca experiența să reușească, el nu trebuie să atragă de la început atenția prin extraordinare date fizice. Evident, prin bagajul de cunoștințe, prin performanțele sportive, oricum se va singulariza. Dar la-nceput este necesar să treacă neobservat.

28 mai

Nu mai pot întîrzia. Fie ce-o fi, azi definitivez înfățișarea lui Nelu. Va avea, probabil, cîte ceva din eroii filmelor vizionate, din operele citite, din... Poate și din chipul lui Bițu...

În sfîrșit, toată lumea e mulțumită! Nelu Mefebe a ieșit cum trebuie!

Încheiem aici transcrierea notațiilor din jurnalul Feliciei.

Ceea ce putem afirma cu certitudine este că Nelu Mefebe părea un băiat de 14—15 ani, avea trăsături regulate, un păr castaniu, mătăsos și o privire pătrunzătoare. Poseda totodată o mare mobilitate în mișcări, care presupuneau îndelungi exerciții fizice și invidiate performanțe sportive. Era un excelent halterofil, cunoștea figurile dificile ale judo-ului, știa să nu rateze nici o lovitură la fotbal, baschet, rugby și așa mai departe.

Ceea ce constituia însă o calitate primordială a lui era că nu obosea niciodată! Nici după marșuri oricît de lungi și grele, nici după urcușuri pe pante abrupte, nici după înverșunate meciuri.

Toate acestea făceau din Nelu Mefebe un imbatabil polisportiv.

Dacă la aceste calități fizice mai adăugăm o bogată gamă de cunoș-

tinţe intelectuale în cele mai variate domenii, un vocabular ales şi o promptitudine în a da anumite răspunsuri, putem spune că portretul lui Nelu Mefebe e oarecum complet. Spre a fi totuşi complet trebuie să adăugăm că, fiind confecţionat dintr-un material inflamabil, i s-a imprimat comanda să evite tot ce-ar putea să-l incendieze. Astfel, latura morală, curajul lui deosebit avea o lacună: se ferea ca de foc de. . . foc!

NELU INTRĂ ÎN ACŢIUNE

— Cine-i băiatul cu care-ai venit în tabără? întrebă Silvia, comandanta detaşamentului de pionieri. Ştii că n-ai voie. . .

— N-ai primit scrisoarea mea? o întrerupse Miti.

— Ba da! Însă, spre a-l putea găzdui, trebuie o aprobare specială.

— Colosal! Ai devenit o birocrată nemaipomenită!

— Nu-s birocrată, dar...

— Poftim aprobarea! Citeşte-o!

În aprobarea obţinută de unchiul Victor, se făcea menţiunea că Nelu Mefebe poate fi oaspetele taberei.

— Ei, acum eşti mulţumită?

— Nu-i vorba că-s mulţumită sau nu, însă mie-mi plac lucrurile clare.

— Da, apreciez spiritul tău ştiinţific.

În clipa aceea, îşi făcu apariţia şi Nelu Mefebe.

— Sînt Nelu Mefebe, elev în clasa a X-a a Liceului industrial din Focşani, spuse el şi-i întinse mîna Silviei.

— Mă bucur că te cunosc şi sper că te vei simţi bine printre noi.

— Ai uitat ceva, îi aminti Miti lui Nelu.

— A, da! Sînt Nelu Mefebe, elev în clasa a X-a a Liceului industrial din Focşani şi cel mai bun prieten al lui Miti.

— Asta n-o mai cred, îi răspunse Silvia.

— De ce?

— Pentru că cei mai buni prieteni ai lui Miti sînt Biţu şi Felicia.

— N-are a face. Şi ei sînt prietenii mei cei mai buni.

Silvia rămase stupefiată.

— O cunoşti pe Felicia?

— Ţi-am spus doar: sînt Nelu Mefebe, elev în clasa a X-a a Liceului industrial din Focşani şi cei mai buni prieteni ai mei sînt Miti, Felicia şi Biţu.

— Extraordinar! exclamă Silvia, simţind că se sufocă de indignare.

— Ce vezi extraordinar în toate astea? interveni Miti.

— Nu ştiam că Felicia are secrete faţă de mine. Halal prietenie!

Ei bine, auzind aceste cuvinte, reacţia lui Nelu fu uimitoare:

— Miti e prietenul meu, iar dacă Felicia şi Biţu sînt prietenii lui Miti, sînt deci şi ai mei.

Silvia însă stătea îmbufnată. Atunci Nelu adăugă:

— Este exact ca în dictonul francez: *les amis de mes amis sont mes amis.*

— Mda, de fapt ai dreptate, vru să curme discuţia Silvia.

Dar Nelu odată pornit, nu mai putea fi oprit:

— Iar dacă dumneata eşti prietenă cu Felicia, ai să fii şi cu mine, nu? Te rog mult.

— Da, desigur... făcu moale Silvia.

Nelu Mefebe însă îi şi luă mîna şi-o ţinu strîns într-a lui. Ceea ce, bineînţeles, risipi oarecum indignarea Silviei. Nelu ăsta avea un farmec nespus!

O SCRISOARE...

Dragă unchiule Victor,

Nu vreau să mă pierd în fraze introductive, ci ţin să trec direct la su-

biectul care ne interesează. Un singur cuvînt exprimă totul: colosal! Comportarea lui Nelu este uimitoare. Reacţiile lui la curenţii biofizici, provocate fie de cuvinte, fie de priviri, fie de o anumită intensitate a gîndului sînt mai mult decît firești. Nimănui, dar absolut nimănui nu i-ar putea trece prin minte că-i vorba de un robot. Uneori ne uimeşte şi pe noi, adică pe Felicia, pe Bițu şi pe mine. Le-am spus o anumită părere a mea, deşi ei n-o împărtăşesc: am impresia că Nelu depăşeşte chiar aşteptările noastre cele mai optimiste. Felicia mi-a ripostat că exagerez ca de obicei, iar Bițu că Nelu n-a atins toate posibilităţile prevăzute. Vom vedea cum se desfăşoară lucrurile.

Evident, la-nceput am avut unele dificultăţi cu cazarea. Dar pînă la urmă am reuşit să locuim Nelu, Bițu şi cu mine în acelaşi cort. S-ar putea să se mai ivească şi alte greutăţi. De aceea, te rugăm stăruitor să ne trimiţi urgent instrucţiunile, spre a-i putea imprima lui Nelu, la nevoie, noi comenzi. Repet: la nevoie, adică numai în cazuri cu totul neprevăzute. Ar fi păcat ca, tocmai

cînd ne așteptăm mai puțin, din cauză că nu sîntem pregătiți, experiența noastră să dea greș. Toate bune tuși-chii Laura.

Te-mbrățișez.
Al dumitale Miti

P.S. Știu că ești foarte ocupat dar, încă o dată, te rog mult trimite-mi instrucțiunile.

... ȘI UN RĂSPUNS!

Dragul meu Miti,

Am primit rîndurile tale, puțin cam laconice, și mă bucur că, pînă-n prezent, experiența echipei noastre merge strună. M-ar fi interesat să cunosc

amănunte și, cu prima ocazie, ai face bine să-mi trimiți un „raport" complet. Dacă n-ar trebui să particip zilele acestea la un congres internațional, desigur, aș fi făcut un popas, așa, ca din întîmplare, la voi, în tabără.

Cît privește instrucțiunile, am ezitat mult dacă să ți le trimit. Te știu cam poznaș și mă tem să nu umbli după efecte „colosale"!

Totuși, m-am gîndit că ai dreptate. S-ar putea ivi împrejurări neprevăzute cărora Nelu n-ar avea cum să le facă față. Și, firește, experiența noastră ar fi ratată. De aceea, odată cu aceste rînduri, îți trimit și instrucțiunile de imprimare a unor noi comenzi. Te rog, mai mult chiar, te invit să nu le folosești decît după o prealabilă înțelegere cu Bițu și Felicia.

Scrie-mi mai des. Printre comenzile imprimate inițial era și aceea ca Nelu Mefebe să-și facă unele însemnări zilnice pentru a urmări cum funcționează sistemul de selectare. Mă interesează în mod deosebit această problemă. Așadar, trimite-mi însemnările.

Tușa Laura e bine. Pleacă la mare, unde speră că vei veni și tu.

Te sărută
unchiul Victor

P.S. Toate bunele urări coechipierilor noștri.

INSTRUCȚIUNILE

Instrucțiunile trimise de unchiul Victor nu se-ntindeau pe mai mult de-o pagină scrisă la mașină. În fața cortului, Miti le parcurse în grabă. Modul de manipulare a cutiei de comenzi era cum nu se poate mai simplu și, citindu-l, Miti exclamă:

– Colosal! Dacă m-aș fi gîndit mai bine, puteam să-l dibui și singur!

– Ce citești tu acolo? vru să afle Bițu.

– Ce-ai spus? răspunse Miti și lăsă repede instrucțiunile în buzunar.

– Da, ce citești? se amestecă în vorbă și Nelu, stîrnit de întrebarea lui Bițu.

– O scrisoare de la unchiul Victor. Știi, Nelule, mă-ntreabă despre însemnările tale. Le-ai făcut?

– Nici vorbă! De vreme ce am primit comanda, nu se poate să n-o execut!

– Unchiul Victor ar vrea să le cunoască.

– I le voi preda Feliciei, iar ea le va expedia în fiecare săptămînă, așa cum ne-am înțeles.

În clipa aceea, apăru și Felicia.

– Am auzit că ai primit o scrisoare de la unchiul Victor.

– Exact! Scrie textual: Toate bunele mele urări coechipierilor noștri.

– Foarte drăguț, ca-ntotdeauna! Și altceva?

– Altceva? Îmi cere relații în legătură cu însemnările lui Nelu. Știi, în-

semnările privitoare la sistemul de selectare.

– Nelule, nu i-ai comunicat lui Miti că le vom expedia săptămînal?

– Ba da! Chiar acum i-am spus.

– Şi... altceva nu ţi-a mai scris?

– Îmi dă unele relaţii despre tuşa Laura. E bine, pleacă la mare şi m-aşteaptă şi pe mine.

Felicia era vădit nemulţumită. La fel şi Biţu. Pe neaşteptate se lăsă o tăcere între ei.

– Nelule, te-a căutat Silvia, spuse Biţu deodată.

– Dacă m-a căutat mă duc să văd ce vrea, răspunse robotul şi porni după Silvia. Făcu cîţiva paşi. Îndeajuns ca Felicia să-ntrebe în şoaptă, grăbit:

– Miti, dar de instrucţiuni, unchiul Victor nu pomeneşte nimic?

Părea că Miti nu auzise întrebarea, pentru că nu dădu nici un răspuns.

– N-auzi, Miti? Felicia te-a întrebat dacă unchiul Victor ţi-a trimis instrucţiunile.

Miti vru să răspundă dar, chiar în clipa aceea, reveni Nelu împreună cu

Silvia. Păreau foarte bine dispuși. Silvia rîdea cu hohote.

– Ce-i veselia asta pe voi? se interesă Miti.

– Nelu mi-a povestit o anecdotă cu scoțieni. Foarte nostimă.

– Da? Spune-ne-o și nouă!

Ceea ce Nelu nu întîrzie să facă.

– Colosală! se grăbi să aprecieze Miti, deși o auzise de zeci de ori.

– Mai știi și altele? întrebă Silvia.

– Desigur!

– Atunci, dă-i drumul!

Nelu Mefebe nu se lăsă rugat. Pe loc execută întreg programul de anecdote cu scoțieni, imprimat de unchiul Victor.

Silvia și Miti făceau un haz nebun, spre încîntarea lui Nelu. Bițu și Felicia abia că zîmbeau. Aveau, probabil, motive.

– De ce nu rîzi, Felicia? întrebă cu maliţiozitate Silvia. Întrevedea un început de gelozie și-i părea bine că Nelu se grăbise să satisfacă dorința ei, de a-i spune anecdote.

Oricum, așa se întîmplă că Bițu și Felicia nu putură să afle nimic de la Miti, nici că primise, nici că nu primise mult doritele instrucțiuni.

UNELE DIVERGENȚE...

O veche tradiție pionierească cerea ca, în tabără, ceaiul de dimineață, prînzul și cina să fie luate în colectiv.

Deși Nelu era prevăzut și cu „reflexe" adecvate, ba chiar și cu o cutie care-i ținea loc de stomac, cei trei, dintr-o excesivă prudență, socoteau c-ar fi mai bine să nu fie prezent în cabana unde se servea masa. Hotărîrea fusese luată în acord cu unchiul Victor.

Dar aparențele, oricum, trebuiau salvate. Comenzile imprimate intrară în acțiune.

Nelu o rugă pe Silvia:

– N-ai să te superi! Vreau să iau masa în cort. Te rog mult, motivează-mi absența.

– Cum, nu vrei să iei masa în colectiv?

– Aș prefera s-o iau singur.

– Dar de ce?

Nelu nu răspunse. Părea întunecat, indispus.

Ceea ce provocă îngrijorarea Silviei.

– Ce ai, Nelule? Te doare capul?

– Da, mă doare capul!

– Am să telefonez să vină medicul să te vadă. Și porni repede spre telefon.

Această hotărîre îi alarmă pe Miti, Felicia și Bițu.

– Trebuie neapărat să-mpiedicăm o examinare medicală.

– Da, ne-ar da toată treaba peste cap.

– Ei, ce-i de făcut?

Chibzuiră ei ce chibzuiră și, pînă la urmă, ajunseră la concluzia c-ar fi

fost mai bine ca Nelu să participe la masă.

Dar ce ne facem? se văită Bițu. Comenzile sînt doar într-un anumit sens.

– Mda, comenzile sînt date într-un anumit sens. Dac-am avea instrucțiunile. . . completă Felicia.

Miti fu pentru o clipă ispitit să le spună că le-a primit. Dar cum le ascunsese atît de bine încît, căutîndu-le, nu mai dădu peste ele, preferă să tacă. Îi părea rău, dar n-avea ce face. Sigur, cînd le va găsi, se schimbă socoteala.

– Trebuie să luăm o hotărîre! concluzie Felicia.

Atunci Miti emise o părere care-i uimi pe prietenii lui.

– Eu cred c-am putea să-l convingem pe Nelu.

– Ce să-l convingem?

– Să vină la masă!

Bițu, cît era el de cătrănit, izbucni în rîs.

– Hahaha! Să convingi un robot?

Cu vorbe?

– Biţu are dreptate. O maşină nu poate fi convinsă. Ea primeşte comenzi şi le execută.

– Vedeţi, v-am mai spus şi-n alte împrejurări. Nelu nu-i o simplă maşină. Nivelul lui este cu totul altul decît al unui robot humanoid. El e capabil de reacţii mai subtile...

– Îţi iei tu obligaţia să-l „convingi"?

Miti nu răspunse numaidecît.

Dimpotrivă, lăsă să treacă alte citeva clipe de tăcere. În cele din urmă, ca după o meditaţie mai profundă, spuse:

– Dacă voi nu vă-mpotriviţi, am să-ncerc să stau de vorbă cu Nelu.

– Nu ne-mpotrivim! Nu-i aşa, Felicia?

– Desigur! Te pomeneşti că-l şi convingi, punctă Felicia c-o uşoară ironie. Oricum, pentru orice eventualitate, eu am să vorbesc, numaidecît, cu Silvia, să nu cheme doctorul.

Bang! Bang!
Bang! Bang!

Era clopotul care-i vestea pe pionieri că se servește masa. Cabana care era luată drept sală de mese, se umplu de larmă.

Porneau, se ciocneau, se întretăiau replici.

– Dă-te mai încolo!
– Mi-e o foame de lup!
– Și mie!
– Uf, iar ne dă marmeladă.
– O mănînc eu!
– La ce oră pornim în excursie?
– S-o întrebăm pe Silvia.

Silvia era însă preocupată de starea lui Nelu Mefebe.

– Știi, Felicia, dacă Nelu nu se simte bine nici azi, chemăm neapărat medicul, o preveni Silvia. Văd că n-a venit la ceai.

– Nu știu cum se simte. Cred însă că nu va veni. Dacă, totuși, se răzgîn-

deşte, ceea ce, repet, nu cred, îi păstrez un loc lîngă mine.

– Lîngă tine?

– Da! Ai ceva împotrivă?

– Aş, ce să am?! Dar lîngă tine şade Biţu.

– Biţu o să se ducă la altă masă.

– Nu e bine! Fiecare să-şi păstreze locul lui! decretă Silvia. Şi tonul ei nu admitea nici o împotrivire.

Biţu o privi amuzat şi clătină din cap.

– Poftim, se ceartă ce loc să-i ofere lui Nelu, iar el...

Dar chiar în clipa cînd făcea aceste constatări, Nelu şi Miti intrară pe uşă.

Prezenţa lui Nelu provocă o adevărată manifestaţie de entuziasm. O erupţie de strigăte şi chemări.

– Ura!

– Bravo!

– Nelule, treci aici! îl invită Mircea.

– Ei, aş! O să stea lîngă mine, se repezi Horia, luîndu-l de braţ.

– De ce lîngă tine şi nu lîngă mine? se-mpotrivi Doru...

Fiecare trăgea de el.

Atunci interveni Silvia.

– Vă rog! Să fim disciplinați! Nelu, fiind oaspete, are dreptul să-și aleagă singur locul.

Miti zîmbea radios. Îi făcu cu ochiul Feliciei și lui Bițu:

– Vedeți, l-am convins!

Felicia era însă stupefiată. Nu putea pricepe cum anume reușise. Nici lui Bițu nu-i venea să creadă. I se părea că visează.

– Să convingi o mașină cu argumente verbale? De necrezut! Ca să se-ncredințeze că totuși nu e vis, începu să se tragă de păr.

– Ce e, Bițule? De ce te jumulești? Ce se petrece cu tine?

Cine credeți că-l întreba? Nelu! Chiar Nelu. Emoția lui Bițu era atît de puternică, încît intensitatea ei determină reacția lui Nelu.

– Hai, Nelule, te rog să-ți alegi un loc la masă! îl îndemnă Silvia. Și, ca un făcut, aproape fără să vrea, îi arătă un loc la masa ei. Dar Nelu părea că nu observase gestul. Își roti privirea jur împrejur. Să se așeze lîngă Mircea? Lîngă Horia? Lîngă Doru? Lîngă...

Dar o transmisie de emoție, tot atît de intensă ca și-n cazul lui Bițu, determină hotărîrea lui.

— Am să șed lîngă Felicia!

— Bine, șezi unde vrei! încheie brusc Silvia acest scurt episod al opțiunii lui Nelu. Hai, mîncați mai repede pentru că la opt și jumătate pornim în excursie spre Peștera Neagră.

ÎN DRUM SPRE PEȘTERA NEAGRĂ

Surpriza provocată de prezența lui Nelu la masă avu pentru Felicia și Bițu caracterul unui adevărat șoc.

Fără îndoială, Nelu Mefebe era un exemplar cu totul aparte în seria de roboți pe care-i realizase profesorul Victor.

Felicia, cel puțin, aproape nici nu mai punea la socoteală aportul lor. Socotea că-i exclusiv opera unchiului Victor, un robot cu calități încă neîntîlnite.

Dar, de aici pînă la a-i descoperi anumite trăsături pur umane, era totuși o distanță kilometrică.

– Miti, n-auzi Miti? îl abordară în șoaptă, Felicia și Bițu, în drum spre Peștera Neagră.

– Da, ce vreți?

– Cum de l-ai convins?

Ca și-n alte împrejurări, Miti nu se grăbi să răspundă.

– Miti, vorbește odată!

În cele din urmă, răspunsul lui sună cam așa:

– Vedeți, Nelu are un sistem de selectare colosal, extrem de sensibil. Dacă i se pun o serie de întrebări care în fond sînt biocurenți cerebrali, el izbutește, pînă la urmă, să decanteze și să ajungă la unele concluzii care pot fi socotite inițiative personale. E o chestie de educație. O îmbinare a reacțiilor ordonate cu posibilitățile lui de se-

lectare. Cred că am găsit eu o metodă de educare.

— Presupunînd că ai reuşit cu metoda ta care, teoretic, ar putea fi, să zicem, valabilă, ar trebui să ne-o arăţi, neapărat, şi nouă, îi ceru Biţu.

— Fără-ndoială, am să v-o arăt, dar nu pot acum.

— Şi, în orice caz, ar trebui să o comunici şi unchiului Victor, rosti cu fermitate Felicia.

Cei trei se cam izolaseră de grupul excursioniştilor. Mergeau în tăcere. Miti zîmbind misterios dar satisfăcut. Ceilalţi torturaţi de întrebări. Biţu izbucni iar:

— Eu nu cred într-o metodă, ci doar într-o fericită întîmplare nerepetabilă.

La care Miti răspunse, bine dispus:

— În ştiinţă, „fericitele întîmplări" sînt chezăşia progresului. Şi, apoi, întîmplările nu se produc spontan, ci sînt şi ele, de cele mai multe ori, provocate.

Asta aşa era. Miti avea dreptate. Cîte întîmplări n-au dus la descoperiri şi invenţii epocale!

Miti își privea prietenii și, nu știu cum, dacă la-nceput, printr-o simplă întîmplare, nu le spusese că primise instrucțiunile, acum, parcă avea chef s-o facă în mod intenționat. Ehe! Avea el unele planuri... Planuri mari!

— Ce e cu voi? De ce ați rămas în urmă? întrebă Mircea.

— Grăbiți-vă! Înainte de a intra în Peștera Neagră, facem un scurt popas, anunță Silvia. Mai mergem zece minute și ne oprim!

ÎNTREBĂRI FĂRĂ RĂSPUNS

În timpul scurtului popas, Felicia îl chemă pe Nelu să caute împreună Floarea reginei.

— Tocmai acum v-ați găsit! făcu Silvia, nemulțumită. În peșteră drumul e greu și, în loc să vă odihniți...

– Nu-i nimic! Nu obosim noi atît de repede. Nu-i așa, Nelu?

– Felicia are dreptate! Nu obosim atît de repede.

– În orice caz, nu vă depărtați prea mult.

În curînd, Felicia și Nelu se făcură nevăzuți. Bineînțeles, totul nu era decît un truc. Un simplu truc, după cum ați bănuit. Felicia voia să verifice spusele lui Miti.

– Nelule, vreau să te-ntreb ceva.

– Întreabă-mă, Felicia.

– Poți să-mi spui și mie ce-ai vorbit cu Miti?

– Cu Miti? Cînd?

– Aseară. Știam, și știai și tu, că nu trebuia să vii la masă. Și, dintr-o dată, el te-a convins! Cum a reușit?

Nelu răspunse repede:

– Vezi, n-am voie să răspund la anumite întrebări.

– Știu, n-ai voie. Dar n-ai primit nici o comandă să nu răspunzi la întrebarea mea.

Nelu însă o ținea într-una:

— Vezi, n-am voie să răspund la anumite întrebări!

Dar și Felicia voia, cu tot dinadinsul, să afle unele amănunte. De aceea nici nu se dădu bătută. Folosi o altă tactică. Poate ceva va reuși.

— Îmi pare rău că n-ai încredere în mine, Nelule.

Nelu păru o clipă descumpănit. Dar apoi repetă, aproape dureros, de cîteva ori:

— N-am voie să răspund la anumite întrebări! N-am voie să răspund la anumite întrebări! N-am voie! N-am voie! N-am...

— Bine, bine, am înțeles! Spune-mi numai atît: Miti te-a întrebat dacă vrei să vii la masă?

— M-a întrebat, m-a rugat, a stat de vorbă mult cu mine.

— Și tu ce i-ai răspuns?

— Că nu am...

Nelu se opri brusc.

— De ce taci? Ce nu ai?

— *Nu am voie să răspund la anumite întrebări.*

Asta era tot ce putuse afla Felicia de la Nelu. Vru să-l întrebe încă ceva, dar robotul se depărtă. Îl chemase Silvia.

IPOTEZE ŞI CONTROVERSE

Coborînd pantele întunecate ale Peşterii Negre, Felicia gîndea că, oricum, Miti nu minţise, chiar dacă pe undeva măsluise realitatea. Hotărît lucru, vorbise cu Nelu. A-ncercat chiar să-l convingă. Dar cum reuşise? Da, cum reuşise? Acesta era misterul!

Să se fi produs unele mutaţii în structura intimă a robotului? Şi, mă rog, admiţînd această ipoteză, ce cauze au putut săvîrşi asemenea mutaţii?

Simţea nevoia să se sfătuiască cu Biţu.

— Bițule, știi c-am încercat să-l iscodesc pe Nelu?

— Să-l iscodești? Nu poți iscodi decît un om care are un sistem propriu de a judeca lucrurile. Or, Nelu, nu face decît să execute comenzi.

— Lasă speculațiile! L-am întrebat dacă-ntr-adevăr a fost convins de Miti.

— Și?

— Pare-se că Miti a vorbit cu el...

— Cum adică, tu pretinzi că...

— Nu pretind nimic, îți relatez doar ce-am putut să obțin de la el.

Și Felicia îi povesti despre cele discutate cu Nelu Mefebe.

Bițu se înfundă în tăcere. Hm, lucrurile păreau foarte ciudate.

— Știi ce cred eu? spuse în cele din urmă.

— S-auzim!

— Că Miti a umblat la cutia cu comenzi suplimentare.

— Așa m-am gîndit și eu. Și nu ne rămîne nimic altceva decît să controlăm, chiar acum, dacă urechea lui Nelu este la locul ei.

Urechea? veți întreba dumneavoastră. Da, urechea, pentru că unchiul

Victor plasase cutia cu suplimentări de comenzi sub urechea dreaptă. Toată cutia era cît o alună.

De bună seamă, controlul nu s-a putut face numaidecît. Erau în grup, se aflau în peșteră. Silvia făcea ce făcea și se apropia de Nelu Mefebe, iar Miti nu trebuia să simtă că ei îl suspectează.

Au găsit, totuși, un moment prielnic și, la lumina unei lanterne puternice, s-au convins că urechea dreaptă nu fusese clintită de la locul ei.

— Extraordinar! Urechea nici n-a fost atinsă! exclamă Felicia.

— Mda! Așa s-ar părea... Totuși...

— Ce, totuși? Ai văzut doar cu ochii tăi semnul pus de unchiul Victor. E acolo! Neatins!

— Da, l-am văzut! Cu toate acestea mi-e cu neputință să admit că numai sub imperiul unor influențe exterioare, fără o suplimentare de comandă, Nelu să se fi schimbat.

Felicia nu răspunse. Era foarte tulburată. Nu știa ce să creadă. Dar

dacă Miti are dreptate? Dacă Nelu este un robot de nivel cu totul superior?

PEȘTERA NEAGRĂ

Peștera, care poartă acest tenebros nume, e o scorbură adîncă în Munții Vrancei unde, cîteodată, sub forma cutremurelor, răbufnesc știri din miezul pămîntului.

Drumul cobora în pantă și cu toate că fuseseră asigurate măsurile de rigoare, se cereau precauții minuțioase spre a se preîntîmpina accidente.

Și totuși... Da, totuși, s-a produs unul!

Felicia, care rămăsese în urma grupului, preocupată, măcinată de în-

doieli, dispăru. Pur și simplu dispăru fără urmă!

Începură s-o cheme, s-o caute.

– Felicia! răsunau chemările înfiorate de ceea ce i s-ar fi putut întîmpla.

– Feliciaaa, venea din colțuri, din adîncuri bumerangul ecoului.

Însă Felicia nu era de găsit!

Cel mai tulburat se arăta Bițu. Striga, ducîndu-și mîinile la gură, se agita, alerga de colo pînă colo. N-a lipsit mult ca el însuși să se prăbușească într-o adîncitură, ce părea, parcă, în beznă.

– Trebuie să procedăm metodic! propuse Horia.

– Concret, ce să facem? îl întrebă Miti.

– Să parcurgem drumul înapoi și să observăm cam pe unde ar fi putut să dispară Felicia.

Zis și făcut!

În lanț indian, începură să urce drumurile înapoi, privind cu atenție fiecare porțiune, fiecare cotitură.

Uriaşe spade de lumină despicau bezna în dreapta, în stînga.

Dar pe mai mult de 100 de metri nimic nu le atrase atenţia. Drumul urca relativ lin, iar parapetele de prevenire a accidentelor păreau intacte.

– Staţi! exclamă deodată Mircea.

– Ce e?

– Ai observat ceva?

– Da, priviţi aici!

Într-unul din parapete se putea distinge o spărtură, îndeajuns de mare, încît să poată trece un om prin ea.

– Nu-ncape îndoială, pe aici a alunecat Felicia.

Fiecare privea prin spărtură şi se cutremura.

– Oho, aici e o prăpastie subterană, constată Ileana, care avea pasiunea geologiei. Desprinderea faliilor produce asemenea prăpăstii.

– O fi adîncă?

– Unele sînt adînci, altele nu. Aceasta, cred că-i adîncă. Foarte adîncă...

Ei bine, Ileana se-nșela!

Prăpastia, dac-o putem numi astfel, nu avea decît vreo cîțiva metri.

Fără-ndoială, șocul căderii o buimăcise puțin pe Felicia. Dar nu era rănită, nici grav traumatizată. După ce se risipi buimăceala, încercă să se cațere.

Dac-ar fi rămas liniștită pe loc, grupul care pornise în căutarea ei, ar fi aflat-o numaidecît.

Felicia însă, încercînd să ajungă din nou pe drum, nimeri într-o altă scorbură a pămîntului. Un fel de galerie. Iar de aici în alta. Apoi în a treia, în a patra, în a șaptea... Pe urmă din nou în prima scorbură. Și iar în a doua...

Deși Felicia avea două lanterne cu pile atomice asupra ei, n-avea nevoie să le folosească.

Desmințind parcă denumirea de „Peștera Neagră", aceste galerii erau luminate de sclipiri fosforescente.

De bună seamă, în compoziția rocilor intrau substanțe luminogene și Felicia nu se putu opri să exclame:

— E-o adevărată feerie! Păcat că nu-i și Bițu s-o admire. Numaidecît se gîndi și la Ileana:

— Ileana ar avea multe de aflat aici.

Dar curînd își dădu seama că era prizonieră într-un mic labirint, din care, deocamdată, nu vedea cum va putea ieși.

— Trebuie să-mi păstrez calmul! E cu neputință ca grupul să nu descopere dispariția mea.

Încercă încă o dată să străbată micile ganguri fosforescente. Își fixă anumite puncte de reper, pentru a fi sigură că nu se reîntoarce de unde a plecat. În prima galerie își lăsă fularul pe o rocă în formă de floare. Iat-o înaintînd spre a doua galerie, apoi spre a treia, a patra, a cincea...

Ei da, acum se află pe calea cea bună. Mai are cîțiva pași și va putea

ieşi. Va fi din nou în locul unde se prăbuşise. Gata, a străbătut această mică distanţă şi... poftim! e din nou în prima galerie! Fularul e aici!

Dar, ce se-ntîmplă? Ce e asta?

Fularul dispăruse parcă pe jumătate, acoperit de petalele de piatră, iar celelalte petale se strîngeau ca nişte degete reci să cuprindă, să acopere şi cealaltă parte.

Felicia simţi c-o năpădeşte un fior de gheaţă, că i se sugrumă respiraţia. Dacă o vor cuprinde şi pe ea aceşti pereţi de fosfor-lucitor?!

O clipă îi trecu prin minte o poveste fantastică, citită nu demult, în care eroul e zdrobit, devorat de nişte ziduri humonofage... Atunci, luciditatea ei o făcuse să zîmbească. Dar acum... nu... Prostie! Să rămînă calmă. Era vorba, probabil, de un fenomen cu efecte tectonice. Sau... sau... În nici un caz nu trebuia să admită prezenţe de neexplicat. Şi nici nu-şi îngăduia să prevadă, chiar descifrînd sensul real al fenomenului, consecinţele de neînlăturat.

Totuși, pentru orice eventualitate, Felicia trecu în incinta galeriei a doua. Acolo nu observă nici o floare de piatră. . .

VOLUNTARII

În timp ce Felicia se străduia să-și păstreze sîngele rece, în grupul de căutători se iviră numeroși voluntari care cerură să coboare în prăpastie: Bițu, Horia, Miti, Mircea, Nelu, Ileana. . . Vasi. . .

Cel mai hotărît era Bițu.

— Lăsați-mă pe mine! Trebuie să cobor.

Cel mai calm era Miti.

— Sigur, nu o putem lăsa pe Felicia multă vreme în fundul prăpastiei! Dar lucrul se cere bine chibzuit.

Şi, trăgîndu-l pe Biţu de o parte, îi suflă la ureche:

– Îl trimitem pe Nelu!

– Dar Nelu nu-i decît un...

– Tocmai de aceea! Ai uitat? Unchiul Victor i-a imprimat anumite comenzi să se poată orienta oriunde, să poată răzbate în orice loc. Ocazia-i colosală. N-o putem scăpa.

Biţu vru să-l însoţească pe Nelu.

– Înţelege-mă! Trebuie să-l însoţesc.

– E mai bine ca Nelu să lucreze nestînjenit!

– N-am să-l stînjenesc. Dar trebuie să cobor după Felicia!

– Cu agitaţia ta ai să strici totul! i-o reteză Miti.

Şi Biţu simţi că Miti are dreptate. Era teribil de agitat. Printre comenzi, se găseau, în adevăr, şi cele pomenite de Miti. Robotul s-ar fi descurcat mai bine singur.

Nelu putea să se orienteze în întuneric, avea unele capacităţi de-a înlătura multe obstacole. Doar de faliile incandescente, care-l puteau mistui, trebuia să se ferească.

Or, pare-se, Felicia nu căzuse chiar în pirosferă. . .

– Aşadar, Nelule, tu ţii numaidecît să cobori? întrebă Miti cu glas tare.

– Desigur. Felicia e prietena mea şi dacă se află în primejdie am să fac totul s-o salvez. E prietena mea!

– I-auzi! Vorbeşte ca din carte, îi şopti Horia lui Mircea.

– Lasă-l, mă, că-i băiat bun, răspunse Mircea.

– Chiar foarte bun, confirmă şi Ileana care auzise convorbirea.

Silvia însă găsi argumente să se împotrivească:

– Nelu e oaspetele nostru şi avem datoria să-l ferim de primejdii.

– Dar nu-i nici o primejdie! replică vioi Nelu. Şi chiar de-ar fi, nu-mi pasă! Apoi, fără să mai aştepte vreun răspuns, îşi şi făcu vînt. Cît ai clipi, dintr-un singur salt, se aruncă în gura neagră a prăpastiei.

– Ce performanţă! comentă Mircea.

– Ce imprudenţă, se înfioră Silvia.

Miti, fermecat şi el de mlădierea acrobatică a lui Nelu era, totuşi, torturat de o teamă. Se temea ca nu

cumva magnificul salt să deplaseze cutia de comenzi... Atunci s-ar sfîrşi „gluma"!

Şi lui Biţu, desigur, i-ar fi părut rău să se deterioreze robotul, să rateze experienţa. Dar în clipa aceea gîndurile lui galopau către o singură ţintă: Felicia!

Uf, de-ar vedea-o odată aici, lîngă el!

IN LABIRINT

În galeria a doua, lumina fosforului se răspîndea, aproape caldă, peste creştetul Feliciei.

Încă n-am pomenit nici un cuvînt despre chipul ei. Vom vorbi, deci, acum. Felicia era o fată frumoasă. Cu părul de culoare gri a cenuşei vii,

proaspete, ceea ce, la vîrsta ei, nu se prea întîlnea, cu ochii verzi, cu năsucul în zbor de rîndunică, cu zîmbetul ba poznaș, ba potolit. Felicia, era o fată frumoasă, de-o frumusețe discretă. Acum, în mijlocul galeriei, pîndea orice zgomot. Toată făptura ei era o încordată întrebare a speranței: vor veni s-o găsească?

Cînd încordarea slăbea pentru o clipă, simțea, ceea ce i se întîmpla foarte rar, o descurajantă tristețe, cu viziuni de coșmar. Alte întrebări se-ncolăceau, se-nvălmășeau în jurul ei, ca niște ființe netrebnice care nu-i dădeau pace. Va sfîrși oare aici, singură, neștiută de nimeni? Setea, foamea, oboseala, vor mai putea fi ținute în frîu?

Dar Felicia își scutura pletele gri și izbutea din nou să alunge gîndurile blestemate. Aștepta. Spera. Auzul ei devenise o iscusită capcană, gata să prindă orice pîlpîire de zgomot.

Deodată, o mișcare stranie îi sugrumă parcă respirația.

Se-nșela sau nu? Nu, nu se-nșela. În prima galerie pătrunsese cineva.

Nu-ncăpea nici o îndoială. Nu putea fi decît Bițu!

— Felicia, unde ești? se auzi strigată.

Uscăciunea aerului usca, parcă, și nuanța sunetelor. Glasul părea schimbat. Să nu fie Bițu?

Cu toate acestea, nimeni, afară de el, n-ar fi venit atît de repede s-o caute, s-o găsească.

Acum, cînd speranța se întrupase în realitate, un gînd poznaș îi fulgeră mintea.

— Ce-ar fi să nu răspundă? Să se ascundă?

Tăcu deci, bucuroasă să-l păcălească pe Bițu.

— Felicia, unde ești? răsună din nou, sub bolțile fosforescente... Și glasul, care acum era sigură, că nu era al lui Bițu, i se păru cunoscut.

— Să fie, oare?!...

Nu-și sfîrși întrebarea, pentru că prezența lui Nelu confirmă ipoteza.

— De ce n-ai răspuns, Felicia? întrebă, fără zăbavă, Nelu.

Apoi începu s-o zorească.

— Să mergem Felicia, să mergem!

– Eşti singur?
– Da, singur.
– Bițu unde e?
– A rămas sus cu ceilalți. Eu n-am ascultat decît de comanda mea interioară şi m-am azvîrlit în prăpastie, să te caut. Eşti doar prietena mea şi aş face orice pentru tine!

Felicia îşi lăsă capul în piept. Fără voie, oftă adînc. Asemenea cuvinte aştepta din partea lui Bițu. . .

REVENIREA

– Eşti lovită, rănită? se interesă Nelu.
– Nu. Am avut noroc. Am căzut fără să mă lovesc. Dacă nu mă rătăceam în acest labirint, poate reuşeam să revin singură. Prăpastia nu-i adîncă.

– Nu-i adîncă, e adevărat. Totuşi, nu e uşor să ieşi. Am să te port pe braţe.

– Stai, zîmbi Felicia. Întîi să ieşim din labirint.

– Să-ncercăm! Să nu pierdem timpul!

Păşiră grăbiţi, ţinîndu-se de mînă. Felicia ţinea să-l călăuzească. Şi, bineînţeles, reveniră de unde porniseră.

Pentru a doua oară încercară să iasă din labirint. Cu acelaşi rezultat. Nici a treia oară nu fură mai norocoşi.

– S-o luăm la dreapta! spuse Felicia şi-l trase pe Nelu după ea.

– Nu! Nu e bine!

– Ba da! Am început să cunosc fiecare cotlon subteran.

O luară la dreapta şi după ce colindară vreo şapte cămăruţe, unele cu candelabre parcă din stalactite fosforescente, nimeriră din nou în prima galerie. Nelu era împacientat. Dădea semne că-şi pierde stăpînirea de sine.

– Ţi-am spus că nu-i calea cea bună!

– Ai avut dreptate.

– Lasă-mă pe mine să te conduc.

– Fie și așa.

– Te conduc! spuse Nelu hotărît.

Și, fără a mai aștepta vreo încuviințare, o ridică pe Felicia pe brațe.

– Ce faci? se-mpotrivi fata.

– Ca să nu mă mai încurci, te duc pe brațe.

– Bine, Nelule, dar nici nu m-ai întrebat dacă sînt de acord!

– Eu ascult de comanda mea interioară!

Iar comanda interioară! Ce frumos ar suna aceste cuvinte, dacă ar fi spuse de altcineva!

Comandă interioară!

Sub lumina aurită, ce emana dulce din pereți, din plafon, Nelu Mefebe mergea foarte serios, purtînd-o ca pe un fulg. În brațele lui, Felicia constată: „Are un profil splendid". Apoi: „A repetat de două ori: comandă interioară... Poate că..." Fără să vrea, îi reveniră în memorie, foarte proaspete cuvintele lui Miti care spusese că Nelu este un robot de un nivel încă neîntîlnit. „Cine știe, poate că hotarul între mașină și om?!..."

Nu! Nu! E nebună. Auzi ce gînduri să-i treacă prin minte. Şi cui? Tocmai ei!

Dar, cînd ieşiră, în sfîrşit, din labirint şi Nelu, foarte serios, aproape grav, începu să urce ţinînd-o strîns c-un singur braţ, Felicia închise ochii şi se ghemui la pieptul lui...

IMPRESII... IMPRESII...

– Felicia, în sfîrşit, eşti lîngă mine! exclamă Biţu fericit.

Felicia, fără a fi romantică, s-ar fi aşteptat totuşi ca Biţu să fie salvatorul ei. De ce tocmai Biţu? E nevoie s-o mai spunem? De aceea fusese atît de decepţionată, constatînd că Nelu, şi nu Biţu coborîse după ea în prăpastie. De

aceea rămase glacială la efuziunile lui Biţu.

— Trebuie să-i mulţumesc lui Nelu, care ascultă cu adevărat de anumite comenzi interioare.

Biţu rămase cu gura căscată. Încercă să-i răspundă:

— Bine, Felicia, dar comenzile lui Nelu...

Nu mai putu să continue. Miti îi zvîrli un ghiont între omoplaţi.

— Taci, nenorocitule, vrei să dai totul peste cap? Performanţa lui Nelu e colosală!

În adevăr, grupul nu contenea să laude performanţele robotului. Avîntîndu-se cu curaj în această aventură, în mai puţin de-o jumătate de oră o adusese pe Felicia din văgăunile negre ale pămîntului.

— Bravo, Nelule, eşti cel mai curajos dintre noi! îl felicită Ileana.

— Aşa e! întări Mircea.

— Taci, mă, nu-l mai lăuda, mîrîi Horia. Şi aşa ne suflă toate fetele...

— Are dreptate să ni le sufle, spuse Vasia. El n-a aşteptat nici un îndemn, n-a şovăit nici o clipă şi şi-a riscat

viața s-o salveze pe Felicia. Și vreți să știți una?

— Ei, ce să știm? făcu Horia.

— Sînt încredințat că ar fi făcut-o pentru oricare dintre noi.

La care Silvia zîmbi acru.

— Desigur, ar fi făcut-o! Dar poate nu cu atîta promptitudine...

Îi era cu neputință să uite scena revenirii: Nelu ținînd-o strîns pe Felicia cu brațul drept, iar ea ghemuită la pieptul lui...

Hotărî să se dea de o parte, cînd era limpede în ce parte bătea balanța.

— Firește, detașamentul nostru îl va sărbători pe eroul zilei, adăugă ea numaidecît. Vom organiza, în cinstea lui, un foc de tabără.

— Bravo!

— Bună idee!

— Da! Îl vom sărbători cu toții!

— Facem un foc cum n-a mai fost!

Pionierii fură entuziasmați de propunerea Silviei. Pînă și Felicia se lăsă contaminată de însuflețirea lor.

— Cu acest prilej am să vă povestesc tuturor, ceea ce i-am spus în cîteva cuvinte, Ilenei.

– Da, închipuiți-vă. Felicia mi-a spus că sub prăpastia în care a căzut, e un adevărat labirint de galerii fosforescente. Pe cîte știu, lucrul acesta e necunoscut pînă acum. Ar fi o cinste pentru detașamentul nostru să comunicăm această descoperire.

– Da! Da!

– O adevărată cinste!

– Vom face explorări!

– Ne vor conduce Felicia și Nelu!

Entuziasmul îi cuprinse pe toți. Adică nu chiar pe toți: Bițu și Miti se-nnegurară. Bițu se apropie de Felicia.

– Felicia, ascultă-mă!

– N-am ce să te ascult, i-o reteză fata.

Atunci interveni Miti.

– Trebuie să-mpiedicăm, cu orice preț, focul de tabără!

– De ce să-l împiedicăm?

– Mai întrebi?

– Uite, întreb.

– Ai uitat, pesemne, că Nelu e inflamabil...

Nu! Nu uitase. Dar ar fi vrut să uite...

INIMA

Stelele au inimă?
Da, au!
Atunci cînd ni se pare că ele clipesc,
De fapt zvîcneşte inima lor caldă.
Astronauţii care poartă o inimă
În degetele lor,
În ochii lor,
În frunţile,
În buzele lor,
În veşmintele lor speciale
Care îi apără de prigoana neştiută a cosmosului,
În uneltele lor care scormonesc
Solul aparent neutru
Al corpurilor cereşti,
Vor da peste inima stelelor...
Ei bine, dacă o inimă palpită în toate,
De ce roboţii
Oricum numiţi,
Oricum ticluiţi,
N-ar avea bucuria
Acestei zvîcniri?
De ce n-ar avea o inimă?
De ce n-ar avea?
De ce să nu le-o dăruim?

Aţi ghicit! E ultima poezie a Feliciei, scrisă în noaptea de nesomn care a urmat aventurii în labirintul din străfundul pămîntului. Era cea mai lungă poezie a ei. Iar ultimele trei versuri aveau rezonanţe parcă ciudate. Fervoare, invocaţie...

PLANURI „COLOSALE"...

Da, Miti nutrea planuri „colosale"!

Urmărea să-i atribuie robotului ceea ce doar în legende sau povestiri ştiinţifico-fantastice — pe care le socotea tot nişte legende dar ale viitorului — se putea atribui: o gamă variată de sentimente umane.

Nelu trebuia să fie nu numai un excelent matematician, un om cu vaste

cunoştinţe, un perfect sportiv dar, înainte de toate, *un robot sentimental.* Un robot în stare să vibreze în faţa frumosului, a minunilor naturii, a groazei, în faţa iubirii sincere, mă rog, a tot ce atinge şi exprimă sensibilitatea umană.

– Dacă reuşesc, va fi colosal! Unchiul Victor va rămîne uimit. Consecinţele vor fi incalculabile.

Ăsta era şi motivul pentru care voia să rămînă unicul posesor al instrucţiunilor primite.

Dacă la-nceput, o simplă împrejurare neprielnică îl împiedicase să le arate Feliciei şi lui Biţu, acum, în mod deliberat se ascundea de ei. Cunoştea scepticismul lor! Un scepticism ironic, demobilizant. Or, îşi amintea că citise undeva: „în ştiinţă, scepticismul este duşmanul aprig al fanteziei creatoare!"

Nu trebuia să-l împiedice nimeni. Fantezia lui creatoare nu putea fi înlănţuită. Aripele ei trebuiau să filfîie larg!

Era convins că, imprimînd o serie de noi comenzi, memorîndu-le abil şi

punînd în mișcare sistemul de interacțiune și selectare, își va atinge scopul.

Desigur, treaba nu era ușoară! În primul rînd, imprimarea noilor comenzi, prin folosirea cutiei de sub ureche trebuia realizată rapid. Grija de a nu uita să pună la loc „semnul", un fel de sigiliu ca o aluniță, îl urmărea permanent. Apoi, chiar împrejurarea de a fi numai el cu Nelu nu-i era la îndemînă. Mereu născocea alte și alte pretexte. Dacă pentru ceilalți aceste pretexte erau luate ca atare, Felicia și îndeosebi Bițu, despicau firul în patru.

— Hm, unde te-ai plimbat iar cu Nelu?

— De ce vrei să rămîi numai tu cu Nelu?

— Uf! Ce să vă fac? V-am spus doar că... și începea să înșire verzi și uscate.

În conștiința lui, Miti se socotea totuși vinovat față de ei. De aceea era hotărît ca, odată rezultatul obținut, succesul colosal, urma să fie al întregii echipe, în care intrau: Felicia, Bițu, el și, firește, unchiul Victor.

Dar pînă atunci, mai va! Urma să se strecoare şerpuitor prin întrebările lor tot mai bănuitoare.

Într-o zi, Biţu îl ironiză:

– Miti, te pomeneşti că-i aplici lui Nelu în continuare faimoasa ta metodă pedagogică, pe care o păstrezi în mare taină.

Miti tresări. Tii, cum de nu se gîndise?! Iată, chiar Biţu îi furnizase cel mai bun pretext!

– Nu te-nşeli! În adevăr, caut să obţin noi mutaţii.

– Şi-ai obţinut? se informă grăbit Felicia.

– Cred că da!

– Aşa? se miră Biţu. Apoi, deodată, se-nvolbură.

– Ai făgăduit să ne-arăţi şi nouă procedeele tale.

– Am făgăduit şi mă voi ţine de cuvînt. Dacă n-am făcut-o pînă acum, este că nu s-a ivit o împrejurare prielnică.

– Şi, mă rog, cînd ai să-ţi respecţi cuvîntul?

– Cu prima ocazie!

Această ocazie nu întîrzie să se ivească. Ea se numea Mioara! Era verișoara lui Horia și obținuse să fie oaspete în tabără. În tabăra în care Nelu era o glumă științifică...

Prezența ei avea însă efectul unui grăunte de nisip strecurat într-un fin și bine lustruit angrenaj.

De ce? Pentru că Mioara venea din Focșani și era elevă tot la liceul industrial. Într-un cuvînt, colegă cu Nelu Mefebe...

Bițu intră în panică.

— Felicia, Miti, ați auzit?

— Ce s-aud?

— A venit Mioara. E din Focșani și învață la liceul industrial... Ce-i de făcut? E cu neputință să nu se-ntîlnească azi, mîine cu Nelu și vă-nchipuiți ce-o să iasă.

— Dac-am fi avut instrucțiunile, cu siguranță că ne-am fi putut descurca. I-am fi imprimat lui Nelu comanda că o cunoaște din școală.

— Da, ai dreptate. Dar ce te faci cu Mioara?

— Cu Mioara?

— Da, cu ea! Cum să-l recunoască, dacă nu l-a văzut în viața ei?

— Mda, și asta e o problemă. Am găsi totuși o soluție, dac-am putea să-l manevrăm pe Nelu. Că nu sînt în aceeași clasă, că l-o fi mutat... Eh, se pot inventa multe.

— Stați, spuse Bițu hotărît. A venit vremea să ne dovedești, dragă Miti, că-l poți convinge pe Nelu. Că, datorită metodelor tale, Nelu a suferit într-adevăr mutații în structura lui intimă și că poate face față acestei situații.

Urmă o clipă lungă de tăcere. Părea că propunerea îl cam descumpănise pe Miti. Felicia era numai ochi și urechi.

Miti nu răspunse de îndată, deşi avea răspunsul pregătit. Iar răspunsul lui suna ca o întrebare:

— Ce-ar fi să încerci tu?

— Eu? făcu Biţu ochii mari cît ceştile de cafea.

— Da, încearcă tu, Biţule! Îţi arăt cum să procedezi. Cu siguranţă că vei reuşi să-l convingi.

Surpriza era atît de mare, că-l amuţi pur şi simplu pe Biţu. Dar numaidecît îşi reveni.

— Foarte bine! Aranjăm în aşa fel, ca diseară să stau de vorbă cu Nelu. Pînă atunci, să-l ferim să dea ochii cu Mioara.

Ziua a trecut greu. Felicia a stat toată vremea cu Mioara, împiedicînd-o să-l întîlnească pe Nelu.

Iar Miti a stat pe lîngă robot, cu care ocazie, fără ştirea cuiva, i-a imprimat anumite comenzi. Adică să se lase, chipurile, convins de Biţu că o cunoaşte pe noua venită...

– Felicia? Unde eşti, Felicia?

– Ce vrei, Biţule?

Biţu părea extrem de tulburat.

– N-auzi? Ce vrei? De ce m-ai chemat? Vezi bine că joc şah...

– Trebuie să-ţi vorbesc. Se petrec unele lucruri...

Nu lipsi mult ca Biţu să-şi deşerte sufletul. Se opri însă la timp.

– Ei bine, vorbeşte-mi...

– Nu! În nici un caz aici! N-ai vrea să facem o mică plimbare?

– Şi cu partida cum rămîne? întrebă Mircea, vădit indispus.

– O terminăm mai tîrziu. Zău, Mircea, nu te supăra. E ceva urgent.

– Mă rog, dacă-i urgent... Dacă aveţi secrete... Hai, duceţi-vă la plimbare.

Felicia însă ezita să-l urmeze pe Biţu. De cînd se rătăcise în labirintul subteran şi nu Biţu fusese acela care-o

salvase, ci Nelu, între ei se crease parcă un zid înghețat, dur și compact, un zid foarte greu de spulberat.

Totuși, văzîndu-l pe Bițu împovărat de nedumeriri și uimire, se hotărî să părăsească partida de șah. Aflase de la Miti că lucrurile au mers bine și nu înțelegea neliniștea lui Bițu.

— Te ascult, Bițule.

— Felicia, tu mă **cunoști**...

— Nu, nu te cunosc. Mi s-a părut că te cunosc.

— Să lăsăm, pentru moment, explicațiile. Mă refeream la scepticismul meu în legătură cu Nelu.

— Cu Nelu? Ce mai e cu Nelu? tresări Felicia, interesată poate mai mult decît voia. Iar lui Bițu nu-i scăpă această undă, cu totul nouă și oarecum bizară, de interes.

— Miti are dreptate!

— Vorbește mai clar.

— În structura intimă a lui Nelu s-au produs unele inexplicabile mutații. Știi, am stat cu el de vorbă, după indicațiile lui Miti. Și ce crezi că s-a-ntîmplat?

– Nu mă mai fierbe! Ce s-a-ntîmplat?

– L-am convins!

Felicia dădu din umeri decepționată.

– Știam asta de la Miti.

– Da, dar să-ți povestesc cum s-au petrecut lucrurile. E de necrezut!

– Bine, povestește-mi.

Iar Bițu începu să relateze:

– La ora stabilită m-am întîlnit cu Nelu și am abordat direct problema, așa cum mă sfătuise Miti.

– Nelule, i-am spus, în tabără a venit o fată, Mioara, care este din Focșani. Mai mult, învață la liceul industrial.

– Da, și? a-ntrebat Nelu.

– Tu nu-ți dai seama? Și tu spui că ești tot din Focșani și tot elev la liceul industrial.

– Da, și? a-ntrebat pentru a doua oară Nelu. Nu sesizase încă ce urmăresc.

– Păi, dacă fata e din Focșani și tu tot de acolo și învățați la aceeași școală, tu trebuie să-i arăți că o cunoști, chiar dacă ea pretinde că nu te-a văzut, încă, niciodată în viața ei.

– Dacă trebuie, am să-i spun că o cunosc. Că sîntem colegi. Cum o cheamă?

– Mioara!

– Mioara şi mai cum?

– Mioara... Mioara... Ei asta-i! Nu ştiu cum o cheamă. A, stai. E verişoară după tată cu Horia, deci ar trebui s-o cheme Mioara Georgian.

– Am să-i spun Mioarei Georgian că sîntem colegi la Liceul industrial din Focşani. E bine?

– Excelent! Bravo, Nelule! Nici nu credem că mă pot înţelege atît de repede cu tine.

– Cu mine se-nţelege oricine, dacă există o comandă interioară.

Pentru o clipă, n-am ştiut ce să cred.

– Cum, aşa a spus, comandă interioară? îl întrerupse Felicia.

– Da, ce te miri? Comenzile sînt doar interioare... Tocmai aici e misterul. Ce-a determinat această nouă comandă?

– Să lăsăm astea, povesteşte mai departe.

– Da, să-ți povestesc. După indicațiile lui Miti, am continuat:

– Vezi, Nelule, ai înțeles foarte bine ce vreau, dar mai e ceva.

– Ce mai e? mi-a răspuns el.

– Pentru orice eventualitate, dacă Mioara o ține morțiș să spună că habar n-are cine ești, să te arăți foarte surprins, să-i reproșezi că te-a uitat și că tu abia așteptai să o revezi. Să-i repeți că abia așteptai s-o revezi. Înțelegi?

Nelu părea puțin zăpăcit. Îl luasem cam repede și mă temeam ca toată pledoaria mea să nu cadă în gol.

Dar mă-nșelasem. De fapt, Nelu, nu știu cum să spun, reflecta parcă la tot ce auzise. În cele din urmă, a rostit foarte calm:

– Sigur, am să-i spun Mioarei că învățăm la aceeași școală din Focșani și nu credeam să simuleze că nu mă cunoaște, cînd eu abia așteptam s-o revăd. Abia așteptam.

– Cum? A pronunțat cuvintele astea? întrebă Felicia, uimită la rîndul ei.

– Exact cuvintele astea. . .

– Ei bine, atunci, într-adevăr, avem de-a face cu un tip de robot încă neîntîlnit. Înseamnă că materia cenușie poate fi imitată.

FRĂMÎNTĂRI

Și totuși, spiritul lucid al Feliciei se-mpotrivea unei asemenea ipoteze.

Nici cei mai de seamă biocibernetic ieni n-au afirmat aceasta! Să-nlocuiești materia cenușie, finele particule de substanță nervoasă care dau sens existenței, cu o mașină? Cu o simplă mașină? Cu neputință!

Chiar unchiul Victor se ridicase vehement împotriva acestei ipoteze, formulată cîndva de Miti.

– Cibernetica, să fim bine înțeleși, poate prelua cu succes anumite func-

ții ale creierului, dar să-l înlocuiască, asta în nici un caz. Știința roboților nu va deveni niciodată conștiința lor.

Și totuși, în fața lor, a lui Bițu și a ei, se petrecea un fenomen pe care nu și-l puteau explica.

— Dacă aceste nuanțate mutații au avut loc în structura intimă a robotului, făcîndu-l să reacționeze nu mecanic, ci, am putea spune, psihologic, ar fi cu neputință ca ele să nu se reflecteze și în însemnările lui Nelu, spuse Bițu.

— E adevărat, așa ar trebui să se întîmple. Numai că. . .

— Ce vrei să spui?

— Nimic alta, decît că Nelu refuză să-mi mai predea însemnările lui zilnice.

— Dar nu mi-ai spus nimic pînă acum.

— I-am spus lui Miti.

— Și ce ți-a răspuns?

— Că această comportare concordă, pe deplin, cu ceea ce s-a petrecut în structura lui. În definitiv, un jurnal este un fel de confident, nu? Acolo, în aceste însemnări strict personale. . .

Biţu avu un gest de nerăbdare.

— Te-ai molipsit şi tu, iar pînă la un punct şi eu, de fanteziile lui Miti. Desigur, cu Nelu se petrece ceva. Dar ce anume, nu ştiu!

— Să nu-l transformăm în suprarobot.

Felicia răspunse, îngîndurată:

— E adevărat, nu ştim... Sau dacă ştim sau ni se pare că ştim, uneori ne convine poate să ignorăm total adevărul.

— Ce vrei să spui?

— N-are rost să prelungim această discuţie.

— Dar afirmaţia ta e plină de subtext...

— Nu neg. Dar însemnările lui trebuiesc înţelese, nu explicate.

Biţu tăcu o vreme, tăcu şi Felicia. Apoi, dintr-o dată, cu o izbucnire de-a dreptul violentă, Biţu întrebă:

— Şi de cînd refuză Nelu să-ţi predea însemnările?

— Din ziua cînd am fost în excursie, spuse visătoare Felicia.

— A, de cînd te-a salvat din labirintul subteran?

– Da, de-atunci.

Lui Bițu parcă i se oprise respirația. Era prea mult! Trebuia să se descarce! Să-și manifeste, încă o dată, în mod violent starea de surescitare care-l stăpînea.

– Mi-e cu neputință să suport această situație! Am să-i scriu unchiului Victor. Îl voi chema la telefon.

Dar Felicia îl calmă. Îl privi, după multă vreme, prietenește.

– Și eu m-am gîndit să-i scriu unchiului Victor. Voiam să mă scuz că nu i-am trimis decît primele însemnări ale lui Nelu care, de altfel, sînt conforme cu previziunile noastre.

– Și de ce nu i-ai scris?

– În primul rînd pentru că Miti îi trimisese o scrisoare, pomenindu-i, în treacăt, de toanele lui Nelu.

– Iar în al doilea rînd?

– În al doilea rînd pentru că trebuia să intrăm în posesia acestor însemnări.

– Cum adică?

– Adică, tu, care locuiești cu Miti și cu Nelu în același cort, trebuie să pui mîna pe ele.

– Să le sustrag?

– La nevoie, da! Bineînțeles, fără ca Miti să viseze...

ALTĂ SCRISOARE

Dragă băiete,

Sînt întrucîtva supărat de faptul că nu mă ții în curent în mod sistematic, cu tot ce se-ntîmplă în tabără.

Sînt, de asemenea, surprins (de la ei pretind mai puțin, de aceea sînt numai surprins) că Felicia, pe care o consider o fată deșteaptă și organizată și că Bițu, despre care am o părere la fel de bună, n-au găsit de cuviință să suplinească neglijența ta.

Îmi pomenești de unele „toane" ale robotului. Despre ce poate fi vorba? Sistemul de autoreglaj e bine pus la

punct încît, la ora actuală „toanele" (ar fi fost nimerit să-mi dai detalii) au şi fost înlăturate.

Să-ţi spun drept, cînd mi-ai scris de „toane" mi-am făcut reproşuri că v-am trimis instrucţiunile.

Mă bătea gîndul că aţi suprasolicitat robotul şi că această suprasolicitare a putut să defecteze reţeaua de comenzi.

Primele însemnări ale lui Nelu, trimise de Felicia, dovedesc întocmai ceea ce am văzut: o putere de selectare şi de sinteză cu totul deosebită.

Maşina lui acţionează deci — sau funcţiona mai bine-zis, înainte de „toanele" pomenite — în condiţii optime.

Sînt excesiv de ocupat şi nu am timp să-ţi scriu mai multe. Tuşa Laura e dornică să vă aibă musafiri, pe tine şi prietenii tăi. (Poate şi pe Nelu, zîmbeam în sinea mea cînd mi-a spus să vă invit.) Pe viitor, voi folosi videotelefonul. Toate bune membrilor echipei şi, bineînţeles, lui Nelu.

Te sărută unchiul Victor

Dragă unchiule,

Îmi recunosc pe deplin vinile. Da, vinile, pentru că sînt mai multe, despre care îţi voi vorbi cu alt prilej.

Ţin însă de pe acum să afirm că ele sînt inspirate de buna mea credinţă. Parcă te văd zîmbind şi cunosc răspunsul dumitale: „Şi iadul e pavat cu bune intenţii..."

Vreau să te asigur însă că n-ai nici un motiv să fii neliniştit. Nelu funcţionează perfect şi „toanele", cum le-am numit într-o scrisoare anterioară, au dispărut.

Firește, însemnările pe care am întîrziat să ţi le trimitem îţi vor releva şi mai mult puterea de selectare, de sinteză şi de reacţie a lui Nelu. E pur şi simplu colosală! Nu vreau să intru în detalii. Aceste însemnări vor vorbi de la sine şi vor face ca vina mea, pe care o menţionez la începutul acestei epistole, să fie privită cu ochi mai îngăduitori.

Cît privește modul de folosire a instrucțiunilor, este colosal de simplu și cred că puțini oameni de știință au reușit să reducă la minim, așa cum faci dumneata, bagajul de folosire practică a unor instrucțiuni. (Parcă te văd zîmbind din nou: „Ehe, cine știe ce poznă îmi ascunzi, că prea te guduri pe lîngă mine...")

Îmi pare bine că păstrezi aceleași bune păreri despre Felicia și Bițu. E adevărat, Felicia urma să trimită cu regularitate filele jurnalului ținut de Nelu, dar, nu este ea cea mai vinovată. Sînt și alții. În primul rînd eu. Le vei avea în curînd.

Iubite unchiule, vacanța pe care o petrec aici este cea mai frumoasă din viața mea. Fiecare zi îmi aduce noi bucurii și aceasta datorită, în primul rînd, prezenței lui Nelu printre noi. „Gluma" noastră e deosebit de reușită! Ah, aș avea atîtea și atîtea să-ți povestesc! Acest moment nu e, însă, departe. Știu, rîndurile mele te vor pune poate și mai mult pe gînduri... dar la videotelefon, cînd îl voi aduce și pe Nelu să-ți vorbească, vei înțelege

mai bine ceea ce eu nu știu cum să-ți explic. Mi-e tare dor de dumneata și de tușa Laura. Cele cuvenite din partea Feliciei și a lui Bițu.

Te sărută cu dragoste
Miti

P.S. Anexez și cîteva rînduri din partea lui Nelu: „Primiți, stimate domnule profesor, respectuoase salutări.

Chiar și mie mi-e dor să vă revăd.

Al dumneavoastră,
Nelu Mefebe."

INTÎLNIREA

În sfîrșit, mult temuta întîlnire între Mioara și Nelu avu loc. Cei trei erau de față și urmăreau cu sufletul pe buze comportarea lui Nelu. Nu lipsea

nici Silvia, care îi reproșă robotului:

— Bine, Nelule, îți vine o colegă și tu în loc să te bucuri, s-o cauți, nu ești de găsit?

Bițu vru să-l scuze, dar fu repede potolit de un ghiont și cîteva șoapte ale lui Miti.

— Nu te-amesteca! Să vedem cum reacționează.

Felicia era de aceeași părere, dar poate și din alte motive...

— Bună ziua, Mioara Georgian! Cînd ai venit?

Mioara îl privi mirată. Cine era băiatul ăsta? De unde-i cunoștea numele?

Bițu își simți gîtul uscat de emoție. Dar Nelu, bine strunit, continuă:

— Ai mai fost pe la școală?

— La care școală? întrebă și mai mirată Mioara.

— Asta-i bună! rîse Nelu. La Liceul industrial din Focșani. Nu sîntem în aceeași clasă, dar oricum... ne cunoaștem, nu?

— E adevărat, învăț la Liceul industrial din Focșani, dar...

Se opri. Nelu continuă, grăbit.

– Eu abia aşteptam să te revăd, Mioara Georgian.

– Să mă revezi? Dumneata pe mine?

– Da, abia aşteptam.

– Bine, dar cum să mă revezi, cînd...

Se opri din nou.

Acu e acu! Desigur, Mioara o să-i spună că n-are habar cine este, că-l întîlneşte pentru prima oară în viaţa ei, iar Nelu va începe să-i facă reproşuri, aşa cum i se imprimase comanda de către Miti.

Silvia, neînţelegînd ce se petrece, interveni pe neaşteptate:

– Cum, Mioara, nu-l cunoşti pe Nelu? Asta e, într-adevăr, o mare surpriză pentru mine.

Chiar şi Miti, care urmărea cu emoţie stăpînită această întîlnire, simţi că-l prinde un fel de ameţeală. Se învălmăşiseră toate planurile...

Intervenţia Silviei ar fi putut să năruie întregul edificiu ridicat cu atîta iscusinţă şi atîtea eforturi.

– Păi, voi spuneaţi că Nelu e din Focşani, că-i elev la liceul industrial. Credeam chiar că sînt în aceeaşi clasă

și, cînd colo, Mioara habar n-are de el, continuă să turuie Silvia.

Atunci se produse ceea ce dramaturgii numesc o adevărată lovitură de teatru.

— Cine ți-a spus că nu ne cunoaștem? o întoarse pe neașteptate Mioara. Sîntem chiar foarte buni prieteni, deși Nelu e într-o clasă superioară.

— Bine, dar înainte te mirai că...

— Mă miram?

— Da, te mirai. Păreai chiar stupefiată auzindu-l pe Nelu cum spune că abia aștepta să te revadă.

— A, înțeleg, continuă Mioara. Probabil că la voi în tabără nu se știe ce-i o păcăleală. Atunci îmi pare cu atît mai bine că v-am păcălit. Nelule, trebuia și tu să te prefaci că nu mă cunoști. I-am fi păcălit și mai bine.

— Cum să mă prefac? Eu abia așteptam ca să vii! Abia așteptam.

— Drept să-ți spun, Nelule, și eu abia așteptam să fim iar împreună. Ei, acuma vom petrece zile minunate... Nu-i așa, dragul meu, bunul meu prieten?

Şi, fără să mai aştepte răspunsul, Mioara îl prinse pe Nelu de braţ, pornind cu el pe o potecă singuratică...

La oarecare distanţă întoarse capul şi-i făcu Silviei un semn prietenesc cu mîna. Văzu, parcă, un zîmbet de triumf pe buzele Silviei, care-i vorbea Feliciei.

Însă Felicia nu auzea nimic.

Ea, Biţu şi Miti erau pur şi simplu împietriţi de uimire.

O IPOTEZĂ ÎNDRĂZNEAŢĂ

Silvia nu se putu reţine să-i atragă atenţia Feliciei:

– O, ce păcăleală! Sînt prieteni foarte buni! Nu ţi se pare, Felicia? Chiar foarte, foarte buni!

Dar, cînd observă că micile ei insinuări nu sînt nici măcar ascultate, pretextă nu știu ce treburi și-i lăsă pe cei trei singuri cu gîndurile și nedumeririle lor.

Păreau surpați în tăcere. *Tăceau. Gîndeau. Oftau.*

În cele din urmă, Miti hotărî să vorbească:

– Nu mai înțeleg nimic!

– Nici eu! spuse Bițu.

– Nici eu! se auzi, ca un ecou și glasul Feliciei.

– Asistăm la un mister colosal!

– Ce mister? întrebă Bițu. De ce complici lucrurile?

– Păi, tu nu vezi? Noi ne temeam, pe bună dreptate, ca Mioara să afirme că nu știe cine e Nelu și, cînd colo, ea s-a și agățat de brațul lui.

– O fi fost, poate, atrasă de fizicul lui Nelu. De declarațiile lui, comentă acru Felicia. Oho, cunosc eu asemenea fete. Lasă că și voi sînteți de vină...

– Dar ce-am făcut?

— Eh, ce-ați făcut!... De ce trebuia, numaidecît, să-i spună Mioarei că abia aștepta s-o revadă?

— Bine, dar și tu ai fost de acord, observă Bițu. Ne temeam de întîlnirea cu Mioara și, atunci, am inventat diferite formule...

— Formule... dar nici chiar așa!

Iar se cufundară în tăcere, fiecare cu gîndurile lui. Miti, îngrijorat ca Nelu să n-o ia razna, împreună cu Mioara. Bițu, contrariat de cele întîmplate, dar și de inexplicabila atitudine a Feliciei. Felicia...

Deodată, Miti izbucni:

— Ar fi colosal să fie așa!

Bițu și Felicia se uitară întrebători la el.

— Da, măi, știți la ce m-am gîndit?

Aceeași privire întrebătoare.

— Nici n-o să vă treacă prin minte!

— Vorbește odată!

— Ce-ați zice voi ca și Mioara să fie tot un robot?

Întrebarea căzu ca un trăsnet. Un robot, Mioara? Ei, nu, asta le-ntrece pe toate!

Curînd, Bițu se desmetici:

– Cum o să fie robot, cînd e verișoara lui Horia?

Miti se porni pe rîs.

– Ce rîzi? Ce-i de rîs aici?

– Verișoara lui Horia, spui, Bițule? Păi și Nelu Mefebe este prietenul meu cel mai bun.

– Nu numai al tău, remarcă Felicia.

– Mă rog, al nostru. Ce ne-ar fi împiedicat să spunem că-i vărul meu sau al tău, sau al Feliciei?

– Nu, nu! Al meu nu!

Totuși, Felicia nu se arătă atît de sceptică.

– Da, s-ar putea ca și alții să fi făcut o „glumă" similară cu a echipei noastre.

Și parcă, parcă această ipoteză o încînta oarecum. Avea, însă, și-o rezervă: nu-și putea explica de ce Mioara reacționase la-nceput într-un fel și apoi, brusc, în altul. Adică, întîi nu l-a recunoscut, pe urmă, dintr-o dată, s-a arătat bună prietenă.

– Dac-ar fi să admitem că ipoteza lui Miti e adevărată, această reacție dovedește o superioritate în sistemul

de comenzi și interacțiuni al robotului Mioara, obiectă Bițu.

– Mda, sau că există o atracție irezistibilă între roboți, punctă Miti zîmbind. Ce spuneți? Nu-i posibil?

Pauză. Pe urmă, protestul lui Bițu:

– Prostii! Pînă la urmă o să iasă că toată tabăra e populată de roboți! Că și noi, chiar noi, sîntem roboți!

– Toată tabăra nu, dar, pe lîngă Nelu, s-ar putea să fie și Mioara, ripostă Miti, de data aceasta foarte serios.

– Mă rog, și cum putem afla?

– Urmărind-o! Preiau eu această sarcină! Sînteți de acord?

– Bine, fie și-așa! conveniră ceilalți.

Iar Felicia adăugă:

– Oricum, nu trebuie scăpat din vedere nici Nelu.

– Nici vorbă! Ocupați-vă, cu rîndul, voi doi. Vreți?

– Bine, fie și așa! conveniră din nou Bițu și Felicia.

Ciudat!

Între Nelu şi Mioara se statornici de la început o strînsă prietenie. Atît de strînsă încît Silvia era convinsă acum că Mioara o păcălise cu adevărat şi că prietenia lor dura de mult.

Iar Miti, care avea fanteziile lui, era aproape încredinţat că Mioara este un autentic superrobot. Mereu îşi repeta, lui şi celorlalţi:

– De mult am bănuit că există între roboţii de tip superior, o vie şi profundă atracţie. Dacă-n adevăr Mioara e un superrobot, atunci se verifică şi această ipoteză. Ar fi colosal!

Aşa cum hotărîse, o ţinea pe Mioara sub o riguroasă observaţie. Ceea ce stîrni nemulţumirea lui Horia.

– Ce te tot ţii de Mioara, mă?
– Şi ce dacă mă ţiu?
– Lăsaţi-o-n pace!
– De ce vorbeşti la plural?
– Păi, şi Nelu. . .

— Ba, s-avem iertare! De Nelu se ține ea. Unde-i Nelu, hop și ea! Miti nu mințea. Mai tot timpul, Mioara căuta să fie cu Nelu. Miti îi urmărea. Odată, a surprins următoarea conversație:

— Nelule, ia spune-mi, nu te miri că te-am recunoscut fără să te fi văzut vreodată?

— Nu! Și eu te-am recunoscut pe tine.

— E adevărat! Cum m-ai zărit, te-ai apropiat și mi-ai rostit numele. De unde-l știai?

— Nu pot să-ți spun!

— Nu vrei să-mi spui?

— Ba nu! Nu pot! E de ajuns că n-am greșit. Că am știut cine ești: Mioara Georgian din Focșani, colegă cu mine la liceul industrial.

— De ce-mi repeți mereu aceste lucruri?

— Pentru că... pentru că...

Nelu se opri. Părea încurcat. Era evident că voia să răspundă, dar nu știa cum. Nu primise nici o comandă, iar Miti exclamă înciudat:

— Ehe, mai am de lucru cu el!

Noroc că Mioara renunțase la răspuns și căuta singură o explicație.

– Bine, nu insist. Probabil că există unele afinități între noi.

De data aceasta Nelu reacționă chiar dincolo de așteptări.

– Nu probabil! Sigur există afinități între noi!

– Da, continuă Mioara. Ne plac aceleași povești, ascultăm muzica preclasică și amîndoi sîntem pasionați de drumeție. Poate că ne deosebește, totuși, ceva. Știi, eu mai am o pasiune.

– Ce pasiune?

– Îmi place geologia!

– Ca și Ilenei. De cînd am descoperit labirintul de sub Peștera Neagră, îmi place și mie! Vreau să mă întorc acolo.

– Ce labirint?

Nelu îi povesti pe scurt toate întîmplările din ziua excursiei. Memoria lui funcționa perfect.

– O, dar e minunat! Vom merge neapărat împreună, spuse încîntată Mioara.

– Sigur, vom merge!

– Aşadar, între noi sînt numai afinităţi.

– Mai mult! Sînt şi asemănări fizice.

– Asemănări fizice?

– Da! Sîntem la fel construiţi. După acelaşi sistem. Şi tu şi eu avem cîte o aluniţă după ureche.

Miti exaltă în sinea lui: „Colosal, dom'le! Ce mi-a scăpat mie, Nelu a observat numaidecît: aluniţa, cutia de comenzi suplimentare."

Dar repede îi trecu entuziasmul. Îl cuprinse chiar panica: Mioara ţinea să vadă, numaidecît, aluniţa de după urechea lui Nelu. Atunci, Miti socoti că e cazul să intervină:

– Hei, dar ce faceţi voi aici?

– Voiam să văd dacă aluniţa lui Nelu seamănă cu a mea.

– Nu ştiu! Nu cred! se grăbi Miti să răspundă.

Dar, îndemnat parcă de un diavol lăuntric, neştiut pînă atunci, întinse mîna spre urechea fetei. Reacţia fu foarte violentă.

– Cum îţi permiţi? îl fulgeră Mioara cu vorbele şi privirea. Pleacă de-aici! N-auzi, pleacă!

Dar Miti stătea şi o privea înmărmurit. Cu ochii scăpărînd de mînie, cu chipul încordat, o găsea neasemuit de frumoasă. Părea o divinitate antică trezită din somnul ei de piatră.

— Păcat că-i robot! oftă el. Şi, numaidecît, ajunse la o concluzie practică: Trebuie neapărat să-i imprim şi lui Nelu comanda de a nu permite nimănui, afară de mine, să se apropie de urechea şi de aluniţa lui!

FOCUL DE TABĂRĂ

Aşa cum făgăduise, Silvia organiză un foc de tabără cu totul deosebit în cinstea lui Nelu Mefebe.

Cei trei au încercat, în fel şi chip s-o facă să renunţe:

— Ce te ții de fleacuri, Silvio? Nelu n-are nevoie de sărbătoriri.

— Nu se poate, i-am făgăduit! Toți ați fost de acord.

— Da, dar mai avem toată vremea înaintea noastră. Și-apoi, de ce tocmai foc de tabără?

— Pentru că ține de tradiția noastră pionierească. Sînt convinsă că Nelu va fi impresionat plăcut de programul pregătit.

De fapt, era o festivitate cu caracter artistic și care trebuia să culmineze cu aprinderea focului de tabără. Un foc uriaș!

Toată ziua băieții și fetele au făcut pregătiri. Au ornamentat o poieniță cu fluturi fosforescenți, cu lampioane viu colorate, cu serpentine diafane de argint, au pregătit un bufet cu tot felul de bunătăți, au cărat vreascuri și trunchiuri de brazi uscați ca vîlvătăile să fie cît mai înalte, au montat o estradă. . .

O pancartă mare, pictată modern, îl înfățișa pe Nelu. Un Nelu transfigurat, în plin avînt eroic. Dedesubt se putea citi: Eroul de la Peștera Neagră.

Era opera lui Mircea. Își dovedea, cu acest prilej, nu numai un real talent plastic, dar și marele atașament față de Nelu. Îl îndrăgise, din prima clipă, și-i lua apărarea de cîte ori se găsea cîte cineva să-l critice. Și se găseau destui! Printre ei, bineînțeles, și Horia.

— Ce te-ai apucat, măi Mircea, să-l zugrăvești ca pe un erou? îl apostrofă Horia. Parcă-i sfîntul Gheorghe omorînd balaurul!

— Pentru că s-a purtat ca un erou.

— Eh, erou! Mai dă-i și tu apă la moară, poate nu ne-a suflat încă toate fetele!

— De ce vorbești așa? Fii și tu ca el și-o să te admire și pe tine lumea.

— Lasă, mă, predicile! Prea îi căutați în coarne. O să vă facă odată o figură! Atunci o să vă amintiți de spusele mele. Evident, spunînd toate acestea, Horia nu putea bănui că faptele îl vor confirma foarte curînd.

În vederea aprinderii focului de tabără, masa de seară fusese servită mai devreme.

Numaidecît, după cină, au pornit cu toții spre poiență. Lampioanele ardeau

multicolor, serpentinele cu puf de argint își încolăceau sclipirea printre crengile de copaci, fluturii își scuturau polenul aripilor fosforescente deasupra capetelor. . .

Plutea un abur de mare veselie și-n poieniță și-n suflete. Totuși, serbarea nu putea începe. Lipsea sărbătoritul!

— Ce-o fi cu Nelu? se-ngrijoră Silvia.

Și-i căută, din ochi, pe cei trei, să-i întrebe de ce întîrzie Nelu. Dar nici Miti, nici Felicia, nici Bițu nu erau în poieniță. Ba, lipsea și Mioara.

— Ileano, nu l-ai văzut pe Nelu?

— Ba da! La masă a stat lîngă mine.

— La masă l-am văzut și eu. Te-ntreb dacă nu cumva l-ai zărit pe aici.

Nu, nu-l văzuse. Nici Mircea, nici Horia, nici alții n-au putut să-i dea vreo lămurire.

— Ei, ce facem? Începem? se auziră glasuri nerăbdătoare.

— Să mai așteptăm zece minute, propuse Silvia.

Între timp, iat-o pe Mioara.

– Mioara, nu l-ai văzut pe Nelu?

– Nu! Ce-i cu el?

– Nimic, ce să fie? Îl aşteptăm cu toţii şi el întîrzie.

– Hai să-l căutăm!

– Bine, dar serbarea...

– Ne-ntoarcem îndată!

Porniră spre tabără. În drum, se-ntîlniră cu Felicia, Biţu şi Miti. Păreau certaţi. Mergeau unul lîngă altul, în tăcere, cu capul în piept, ca nişte osîndiţi.

– Nu ştiţi unde e Nelu? întrebă Felicia, cînd îi zări, pe Silvia şi Mioara. Şi Biţu nu putu să nu remarce îngrijorarea care tremura în glasul ei.

– Noi să ştim? se miră Silvia. Credeam că poate voi l-aţi văzut. E doar prietenul vostru cel mai bun.

Nici un răspuns. Apoi, într-un tîrziu, glasul răguşit, sfărîmat al lui Miti:

– L-am căutat peste tot.

– Şi?

– Nu-i nicăieri! A dispărut! A dispărut!

Dintr-o dată, serbarea se transformă într-o goană nocturnă în căutarea lui Nelu Mefebe.

Au bătut drumuri, au urcat poteci, au coborît văi, au răscolit colțuri împădurite, au pătruns în desișuri. Zadarnic! Nici urmă de Nelu...

Noaptea era înaltă și aburită de lună. Căutătorii s-au resfirat în mai multe echipe, fiecare, sub comanda unuia dintre ei.

Urmau să se regăsească exact peste două ore, să-și comunice rezultatele.

— Dacă noi nu reușim să dăm de Nelu, va trebui să anunțăm autoritățile, hotărî Silvia.

Iar pe Miti îl scuturară frigurile. Sigur, atunci gluma va deveni serioasă, totul va fi dat în vileag, iar planurile lui colosale năruite.

În echipa condusă de Felicia se nimeri și Mioara. Un prilej potrivit, so-

coti Felicia, deşi împrejurările păreau ostile, de a o studia.

– Mioara!

– Da, Felicia.

– Unde crezi că ar fi putut să se ascundă Nelu?

– Dar, poate nici nu s-a ascuns. Poate i s-a-ntîmplat ceva.

– Exclus! Nu i s-a-ntîmplat nimic.

Pentru Felicia, Miti şi Biţu era absolut clar: Nelu fugise de foc! Comanda iniţială acţionase perfect.

– De ce eşti atît de sigură că n-a fost cumva accidentat?

Felicia încercă să fie abilă.

– Eu îl cunosc pe Nelu, e foarte prudent. Şi mai e ceva: ştiu despre el lucruri pe care tu n-ai de unde să le ştii.

În privirea Mioarei luci, pentru o clipă, un fulger ironic:

– Crezi că nu le ştiu?

Această replică şi felul în care i-a fost servită, o făcu pe Felicia să se îndoiască de ipoteza lui Miti şi anume că Mioara ar fi tot un robot. De altfel, şi faptul că nu fugise de foc îi întări această convingere.

Mergeau împreună, puțin depărtate de grup, pe o potecă pieptișă. Puternice faruri înlăturau falii de beznă, luminînd drumul.

Fu rîndul Mioarei să întrebe:

— De ce, Felicia, presupui că tocmai eu aș cunoaște locul unde s-ar ascunde Nelu?

— De ce? Foarte simplu. Toată vremea sînteți împreună.

— Inexact! protestă Mioara. Nu-i mai mult în tovărășia mea, decît în tovărășia ta, de pildă.

— Totuși...

— Nici un „totuși". Și, pe cît am înțeles, pare foarte atașat de tine, ceea ce eu găsesc foarte explicabil.

Felicia își simți, deodată, inima arzînd. Ce e asta? Nu! Nu! Nu trebuie să se lase biruită de asemenea sentimente. De altfel, de la o vreme, totul e atît de confuz, încît parcă nu mai e ea, Felicia cea de totdeauna. Și-și aminti că și Bițu îi spusese, nu de mult, același lucru...

Înaintau, înaintau... Lumina ascuțită a farurilor scormonea ungherele de beznă. Nici un rezultat!

– Felicia, întrebă din nou Mioara, unde duce drumul acesta?

– Nu știu. Pare-mi-se spre... Făcu o pauză, pe urmă continuă:

– Dar, de ce întrebi?

– Din pură curiozitate.

– Ileana ar putea să te lămurească mai bine...

Căutări... Căutări... Fiecare echipă, fiecare om în parte a făcut tot ce-a fost cu putință să dea peste cea mai mică urmă. Zadarnic!

S-au reîntîlnit la ora stabilită.

– N-avem încotro! murmură Silvia. Va trebui să vestim autoritățile.

– Să mai așteptăm pînă mîine la amiază, spuse într-o doară, Miti.

Murmure dezaprobatoare se ridicau din toate părțile.

– Nu se poate!

– Nu putem amîna!

Dar iată, deodată, răsună hotărît glasul Mioarei.

– Da! Trebuie să amînăm pînă mîine la amiază!

Și la întrebarea Silviei:

– De ce să așteptăm pînă mîine?

Mioara adăugă:

– Eu cred că știu unde se află Nelu!

Felicia o privea uimită. Doar cu puțin înainte vorbise cu ea! Miti, în schimb, zîmbea fericit.

– Colosal cum acționează fenomenul de atracție între roboți! Nu-ncape îndoială, numai Mioara ar putea să descopere ascunzișul lui Nelu.

ȘI ALTE CĂUTĂRI

În timp ce echipele se pregăteau să bată drumurile în căutarea lui Nelu, Biţu, cuprins subit de o copleșitoare migrenă, ceru învoirea să rămînă în cort. Nimeni nu se-mpotrivi.

Desigur, ați ghicit! Totul n-a fost decît un pretext, să-și poată începe și el căutările lui. Pe cine căuta? Tot pe Nelu, dar altfel, în însemnările zilnice

pe care acesta refuzase să le mai predea Feliciei.

Ca şi Miti şi Felicia, era încredinţat că dispariţia lui Nelu se datora comenzii iniţiale de a se feri, de a se ascunde cît mai departe de foc.

Dar oare, aceste însemnări n-ar fi putut să-i ajute şi-n aflarea ascunzişului? Era cu neputinţă ca mutaţiile produse în structura intimă a robotului să nu fi determinat o preferinţă pentru anumite locuri, notate, cumva, şi-n însemnările zilnice.

Căutarea care-i fusese sugerată de Felicia îl obseda în asemenea măsură, încît găsise, tocmai acum, într-o împrejurare dramatică, momentul să scormonească printre lucrurile lui Nelu.

Constata că, aşa cum Felicia se schimbase, în ultima vreme, cu el se petrecea acelaşi fenomen.

Da, se schimbase! Aproape nu se mai recunoştea. Şi toate astea din cauza robotului! A robotului! Felicia, prietena lui dragă, se aşteptase ca el, Biţu, să fie acela care s-o smulgă

din perfida, înnebunitoarea capcană a labirintului.

Bine, n-o făcuse! O făcuse Nelu. Dar cine era Nelu? În definitiv, Nelu putea fi identificat cu oricare din ei... cu Miti, cu Bițu, cu Felicia... Putea fi identificat? Eroare! Pînă-ntr-o vreme, lucrurile stăteau, în adevăr, așa. Dar, de cînd în structura robotului se petrecuseră o serie de mutații pe care nu și le putea explica, cel puțin pentru moment, lucrurile au luat o altă întorsătură.

Felicia, supărată pe el, pe drept sau pe nedrept — nu discuta această problemă — începuse să-i arate lui Nelu un interes cu totul nepotrivit. Ea uita că Nelu rămînea, oricum, un robot! Da, un robot, un robot! Un robot pe care el, Bițu, începuse să nu-l mai poată suferi, pentru că o îndepărtase pe Felicia de la *vatra caldă* a prieteniei lor.

Cum firea lui Bițu era mai aspră, nu o dată se gîndise să-l zdrobească pe Nelu, să-i strice mecanismul lui atît de fin și de perfecționat. Să-i dezvăluie Feliciei nesăbuita ei comportare!

Dar conştiinţa îl oprise! Cum să săvîrşească asemenea act? Ar fi însemnat să apară, ca un netrebnic, în faţa unchiului Victor.

Nu! Întîi să lămurească misterul acestor mutaţii. Ciudat i se părea însă faptul că şi Miti, fantezistul, vibrantul, colosalul Miti îşi schimbase, la rîndu-i, atitudinea faţă de el şi de Felicia. Se purta uneori, ca şi cum s-ar simţi vinovat. Era confuz. Voia să le vorbească, să le mărturisească parcă ceva şi brusc se oprea.

De ce? De ce toate acestea? Şi, de cînd toate acestea?

O prietenie trainică era pe cale să se spulbere, pentru că între ei se furişase o taină pe care el avea datoria s-o descopere.

Se gîndea la toate acestea şi răscolea, grăbit, printre lucrurile lui Nelu. Desigur, însemnările nepredate trebuiau să fie pe aici, pe undeva. Şi în ele se afla poate şi posibilitatea de a sfîşia misterul. Căuta... Căuta...

Deodată, se opri străfulgerat de-un gînd:

— Dar dacă Nelu nu-şi mai nota întîmplările zilnice?

Nu! Cu neputinţă! Însuşi faptul că fugise de foc dovedea că primele comenzi n-au fost anulate. Se puteau isca, nu ştia cum, alte comenzi. Asta, da! Dar cele vechi...

Şi iar începu să răscolească în pat, sub pat, în geamantan, în lădiţa cu cărţi, în bocanci... Însemnările însă nicăieri!

Atunci, privirea îi căzu pe geamantanul lui Miti şi, fără să vrea, îşi aminti că Miti se ferea să-şi deschidă geamantanul în faţa lui. Nu o dată făcuse gestul acesta. Odată, venind vorba de instrucţiunile trimise de unchiul Victor, altă dată discutînd despre Nelu, Miti avusese intenţia să deschidă geamantanul. Dar brusc se răzgîndise. Cine ştie, geamantanul lui Miti conţinea, poate, cheia tainei care-l frămînta. Şi, desigur, însemnările căutate. Avea el, Biţu, să forţeze broasca geamantanului? Cu Nelu era altă poveste. Miti însă...

Nu avu timp să-şi răspundă.

În aceeaşi clipă în cort intră Miti. Obosit, foarte obosit, dar cu o fulgerare de mare satisfacţie în priviri. Se întinse în pat şi adormi numaidecît. În zori, trebuia să plece cu echipa condusă de Mioara spre ascunzişul lui Nelu.

PYGMALION

În aceeaşi seară, înainte să se culce, Felicia scrise următoarele versuri:

Pygmalion

Pygmalion,
Divinul Pygmalion
Care visa cu mîinile şi dalta

În străvechile vremuri ale mitologiei eline,
A sculptat-o pe Galateea
Dîndu-i chip neasemuit de frumos!
Atît de frumos
Încît se-ndrăgosti de propria-i plăsmuire!
Dar marmura albă și rece
Rămînea neclintită.
Atunci, zeii cei buni
Văzînd suferința lui Pygmalion,
Au încălzit marmura
Cu respirația vieții
Și i-au dăruit-o pe Galateea
Soție, pe veci...
Pygmalion,
Divinul cioplitor Pygmalion
Din străvechea mitologie elină,
Ar mai putea fi întîlnit azi,
Sub fulgerele fisiunii atomice?
În modulul de comandă
Al zborurilor interstelare?
Da! Pygmalion trăiește!
Retrăiește!
El s-a reîncarnat în ciberneticieni...

La scurt interval după ce transcrise aceste versuri, recitindu-le, Felicia își făcu notațiile de mai jos, într-o filă din jurnalul pe care nu-l mai ținea la zi: „Trebuie să mă dezmeticesc! Să mă smulg dintr-o vrajă de care sînt cuprinse numai făpturile slabe. Eu nu sînt, nu vreau să fiu o asemenea făptură!

Legenda lui Pygmalion are o semnificație poetică și filozofică. Vestitul sculptor al antichității, îndrăgostindu-se de propria-i plăsmuire, a dovedit pasiunea pe care orice artist (și în felul lor și oamenii de știință sînt artiști) o are pentru opera la care lucrează. Această operă se identifică, pînă la urmă, cu însăși existența lui.

Simbolul e frumos și trebuie să ne călăuzească în căutările noastre de orice natură.

Dar, de aici pînă la a transforma acest simbol într-o simplă pasiune te-

restră cu toate implicațiile ei, uneori ridicole, calea e lungă!

Nu sînt și nu vreau să fiu nici slabă, nici ridicolă!

Recunosc, dispariția lui Nelu mi-a dat, la un moment dat, sentimentul zguduitor al unei pierderi irecuperabile. M-am simțit pierită, singură, deși în jurul meu roiau prietenii, colegii mei.

Apoi, am auzit-o pe Mioara afirmînd: „Cred că știu unde se află Nelu!" Și, numaidecît, mi-am dat seama că trebuie să lupt nu împotriva Mioarei, ci a mea. Da, împotriva mea! Împotriva ridicolului care îmi dă tîrcoale. Nu trebuie să transfigurez o realitate tehnică, strălucit realizată, într-una pur umană.

Bițu are dreptate! M-am schimbat!

Însă numai eu, oare? Bițu nu s-a schimbat? Da' Miti?

Și toate acestea, de ce? Datorită unor mutații în structura lui Nelu.

Ce sînt aceste mutații? Ce sînt?

După unele rînduri scrise și apoi șterse, Felicia a continuat:

„Oare, e adevărat ce spune Bițu, că Miti ne ascunde, parcă, o taină? Și

cine este această Mioara? E sau nu robot? Oricum, ea nu se ferește de foc. Ce putem deduce de aici? Că ar putea fi o fată ca Silvia, ca Ileana, ca mine, ori că este un superrobot? Să fie o construcție de tip superior? Și de ce-a venit aici și acum? S-ar putea crede că e cineva care știa de prezența lui Nelu în tabără... Stai! Nu cumva unchiul Victor a mai făcut o «glumă»?

Totuși, Horia spune că-i verișoara lui! Dar Horia e fiul doctorului Georgian, pasionat cercetător și bun prieten cu unchiul Victor..."

Felicia a mai scris cîteva rînduri, din nou le-a șters și a încheiat astfel:

„Nu știu de ce am simțit nevoia să aștern pe hîrtie poemul Pygmalion. L-am scris după ce luasem, totuși, hotărîrea de a lupta împotriva mea... Am vrut să-l arunc. Dar nu! M-am răzgîndit. Îl voi citi, de cîte ori voi simți că ispitele care m-au încercat sînt iar în preajma mea. Da, da. Îmi dau bine seama. Lupta abia începe și nu-i deloc ușoară. Ridicolul de care mă tem stă la pîndă. De aceea păstrez poemul.

Pygmalion trebuie să fie un anti-Pygmalion... Sînt obosită. Mă culc. Mîine-n zori pornim după Nelu."

LA DRUM

Bezna nopții lungi și aproape fără somn nu se decolorase încă. De după coastele albe șovăiau zorile. Mergeau voinicește, tăcuți, preocupați.

Patru fete. Patru băieți.

Mioara, Felicia, Silvia, Ileana.

Miti, Bițu, Mircea, Horia.

Fără o prealabilă înțelegere, Mioara căpătase rolul de conducător, aproape spontan, încă de cu seară.

După ce afirmase că ar putea să-l găsească pe Nelu, după ce hotărîră cu toții să amîne vestirea autorităților, Silvia spusese simplu:

– Dacă știi unde se află Nelu, mîine-n zori ne vei conduce spre ascunzișul lui.

Și toată lumea a găsit foarte firească propunerea Silviei.

Dar Mioara, ea însăși, îl avea drept călăuză pe Mircea, cunoscător al locurilor către care se-ndreptau.

Și nu numai pe Mircea. O avea și pe Ileana. Revenise doar, împreună cu Mircea în aceste locuri și le studiase.

Da, echipa se-ndrepta spre labirintul de sub Peștera Neagră.

Nu o dată, în peregrinările lor singuratice, Nelu îi vorbise Mioarei, cu o mare încîntare, despre acest labirint subteran.

– Dacă l-ai vedea, Mioara, ai spune că te afli într-un ținut din poveștile Șeherezadei. Luciri ametitoare și culori, zeci de culori.

– Te pomenești că de aici se-nalță curcubeul, rîse Mioara.

Nelu răspunse însă foarte serios:

– Nu glumesc, Mioara. Într-o zi, și asta pe foarte curînd, mă voi duce să

petrec din nou cîteva ore acolo. Dacă vrei, vom merge împreună.

– Vom merge, Nelule, dacă-i atît de frumos sub bolțile de piatră.

– Negrăit de frumos!

De aici și deducția că Nelu nu se putea ascunde decît în labirint.

– Bine, a obiectat Silvia, s-ar putea să ai dreptate. S-ar putea să fie acolo. Dar, ce l-o fi determinat să se îndrepte spre aceste locuri, tocmai acum cînd ne pregăteam să-l sărbătorim?

– Asta n-o mai știu! Dar sînt absolut convinsă că este acolo! Trebuie să-l căutăm în Peștera Neagră.

Și convingerea ei era atît de vie, încît deveni contagioasă. Toți, absolut toți împărtășiră, pînă la urmă, propunerea ei.

Astfel au hotărît pe loc să alcătuiască o echipă care să pornească, în zori, spre Peștera Neagră. La plecare, Bițu șovăise. Socotea că echipa se putea foarte bine lipsi de el.

Dar Felicia îi vorbi cum de mult nu-i mai vorbise:

– Bițule, trebuie să vii. Nici Miti, nici tu, nici eu nu putem sta de o parte.

Avem o răspundere comună, nu crezi?

Bițu dădu din umeri:

– Eu aș putea să vă-ncurc. Mai ales cînd e vorba de Nelu, mașina devenită om.

– Asta nu se poate întîmpla niciodată! Mașina rămîne mașină!

Băiatul o privi mirat:

– Crezi, cu adevărat, ceea ce spui?

Felicia nu mai putu să-i răspundă. Ileana și Mircea îi grăbeau:

– Haideți odată!

– O să vorbiți pe drum!

Bițu însă nu mai avea nevoie de nici un răspuns. Se și alăturase echipei, înseninat, hotărît.

Înaintau spre peșteră, tăcuți, aproape gravi. Drumul era greu. Trebuiau să urce, să coboare. Să urce, să coboare.

Iată, au ajuns la gura neagră a peșterii.

Un scurt popas pentru verificarea echipamentului. Totul părea a fi în regulă.

Apoi, glasul ferm al Mioarei:

– Hai! Aprindeți farurile! Mircea, treci înainte!

Cînd ei intrau în beznă, afară se lumina de ziuă.

COBORIREA

– Aici! Ne oprim aici! spuse Mircea, consultînd însemnările pe care și le făcuse.

Ileana consultă, la rîndu-i, însemnările ei. Avea parcă o îndoială.

– Mircea, ești absolut sigur că sîntem unde trebuie?

– Nici vorbă! Privește, pe această rocă este chiar semnul făcut de tine.

– Ai dreptate. E semnul meu! Să-ncepem coborîrea!

Prăpastia nu era adîncă, dar coborîrea impunea o neostenită atenție. Apăreau pe neașteptate mici scobituri primejdioase.

– Trebuie să vă legați cu frînghiile, hotărî Mioara.

– Și tu? întrebă Miti, deși nu-l surprinse hotărîrea Mioarei.

Nici Nelu n-avusese nevoie de frînghie.

– Ne vom lega cu toții, nu atît pentru coborîre, cît pentru intrarea în labirint, răspunse Ileana în locul Mioarei. Nelegați, riscăm să ne rătăcim și să fugim unii după alții fără a ne mai găsi.

– Mioara nu poate să se rătăcească, spuse Miti.

Afirmația surprinse pe toți. Chiar și pe Mioara.

– De ce crezi că nu mă pot rătăci?

– Pentru că simțul tău de orientare nu dă greș.

– Dar ce, sînt robot?

Miti tresări. Te pomenești că se-nșelase. Nu i-ar fi părut rău.

Mioara era o fată cu adevărat frumoasă, chiar şi atunci cînd nu se mînia... Avea şi alte multe calităţi: replică promptă, bagaj de cunoştinţe cel puţin egal cu al lui Nelu Mefebe, făcea sport de performanţă. Totuşi, Miti nu putea să renunţe atît de uşor la teoria pe care o construise: atracţia reciprocă a roboţilor.

– Răspunsul ei poate fi un truc. O comandă imprimată tocmai spre a deruta.

Îşi aminti că, şi cu Nelu, unchiul Victor procedase la fel.

– Dacă s-ar găsi cineva să-l descopere, Nelu ar trebui să izbucnească în rîs şi să considere totul ca o năstruşnică glumă.

De ce n-ar fi la fel şi în cazul Mioarei?

Dar nu era timpul potrivit pentru astfel de speculaţii. Acţiunea trebuia grabnic îndeplinită. O va observa pe parcurs.

Cei opt formară un lanţ indian legat cu frînghii. Prima verigă era Mircea,

după el venea Ileana, apoi Miti, Mioara, Horia, Felicia și ultimul, Bițu.

– Eu constitui ariergarda.

Bițu era bine dispus. Avea și de ce. În zîmbetul Feliciei parcă regăsise căldura de altădată...

Coborîrea decurgea regulat cînd, deodată, se auzi glasul Mioarei:

– Miti! Fii atent, Miti!

În adevăr, excavația care-i slujise drept treaptă și pe care urma să păşească Miti era incertă. Putea, din clipă în clipă, să se producă o surpare. Părea curios cum Ileana și Mircea care puseseră piciorul în aceeași scobitură, cu puțin înainte, nu percepuseră nimic...

– Nu m-am înșelat! E totuși robot! conchise Miti, refuzînd orice altă explicație. De pildă, aceea că dislocarea dinăuntrul excavației s-ar fi putut produce după trecerea lui Mircea și a Ilenei...

– E totuși robot! repetă în gînd Miti.

Și, fără voia lui suspină.

Înainte de a intra în labirint, Ileana ținu să le dea cîteva explicații:

– Atunci cînd s-au format peșterile, sub acțiunea seismică a pămîntului, înăuntrul lor s-au produs neprevăzute nișe, unele simple, altele mai complexe care dau impresia unor galerii contorsionate și care comunică între ele. Labirintul în care urmează să pătrundem e o asemenea nișă.

– Și crezi că ne-am putea rătăci? întrebă Horia.

– Dacă n-am fi luat măsurile de rigoare, poate că da.

– Ei bine, eu am adus cu mine și un mic post radioemițător, pentru orice eventualitate. Și le arătă un aparat nu mai mare decît un pachet de ciocolată.

– Crezi că ești singurul? se făli Miti, Și eu am un post radioemițător. Dar sînt convins că nu ne vom rătăci. Și aceasta, pentru că. . .

– Pentru că?

– Pentru că e Mioara cu noi. Iar simțul ei de orientare nu dă greș.

– Te rog, Miti, termină! se supără Mioara.

– Uite, eu pun rămășag pe ce vreți că Mioara ne va conduce exact în locul unde se află Nelu.

– Mare lucru! îi replică Silvia. Sigur, Mioara cunoaște labirintul din descrierile lui Nelu.

– Eu sînt de părere să intrăm odată! își pierdu Mircea răbdarea. Poate Nelu are nevoie de ajutorul nostru, iar noi. . .

Intrară.

În fața privirilor uimite, îmbătate de admirație, se-nfățișă, deodată, feeria subterană. Era o lumină de bronz care-și schimba reflexele în funcție de unghiul din care priveai.

Admirația era atît de vie, încît aproape că nu le venea să înainteze. Alte culori calde, strălucitoare se etalau pentru o clipă, dispăreau, devenind nuanțe mai întunecate, mai luminoase.

Stalactite, ca uriaşe flăcări încremenite ţîşneau din tavan, iar stalacmitele păreau jeturi de culori îngheţate.

– Cum se explică această cascadă de lumină şi culoare? se interesă Biţu.

– O explicaţie ar putea fi componenţa chimică a rocilor, a infiltraţiilor care au pătruns prin veacuri aici, răspunse Ileana.

– Dar, cum de n-a descoperit nimeni, pînă azi, acest labirint subteran?

– Eh, pămîntul e încă plin de taine... Poate nici noi nu l-am fi descoperit, dacă nu se-ntîmpla accidentul Feliciei.

Pipăiră pereţii. Deşi s-ar fi crezut că-s fierbinţi după culoare şi lumină, erau totuşi reci. Aveau o respiraţie de iarnă, pe care ei n-au simţit-o la-nceput, în vraja care-i înlănţuise.

Acum începeau s-o simtă, după ce degetele lor atinseseră culorile îngheţate. Dar vraja continua să-i ţină în păienjeniş.

Varietatea *celor întîlnite* le spori entuziasmul, admiraţia.

– Minunat!

– Nici cel mai mare artist n-ar putea desăvîrşi asemenea lucrare.

– Adevărat!

– Întrece orice imaginație!

Părea că-l uitaseră pe Nelu, că uitaseră de ce se aflau aici.

Dar o exclamație a Mioarei îi readuse la realitate:

– Nelu a avut dreptate. Ai spune că de aici se înalță curcubeiele!

– Nelu! L-am uitat pe Nelu, se mustră Mircea.

Și, dintr-o dată, Nelu redeveni obiectivul principal.

Trebuiau să-l găsească.

– Repede, cît mai repede! Dacă întîrziem, frigul de aici l-ar putea prăpădi, îi îndemna Mircea.

În privința aceasta, Miti, Felicia și Bițu erau liniștiți.

Focul putea să-l mistuie. Înghețul însă nu-i dăuna.

Începură să cerceteze galerie cu galerie. Colț cu colț. Perete cu perete.

Întîi în prima galerie. În a doua, în a treia. . .

Erau, în total, șaptesprezece galerii. Unele mici, cu bolți scăzute, arătau ca niște iatace de taină. Altele vaste, cu bolți inspirate, adevărate săli de

recepție medievale. Lunecînd una într-alta, dădeau impresia unei construcții de mare rafinament arhitectonic.

În a unsprezecea galerie, Mioara le spuse:

— Ia priviți ce-am găsit!

Se apropiară.

— E vindiacul lui Nelu! exclamă Felicia, simțindu-și inima galopînd.

— Înseamnă că am avut dreptate. Mioara nu dă greș niciodată! sublinie Miti.

— Mda, mîrîi Horia, ai avut dreptate.

Iar Silvia conchise:

— Probabil e într-una din galeriile următoare.

— Nu probabil, sigur! Să ne grăbim, îi zori Mircea.

Acum se simțeau relaxați. Erau siguri de izbîndă.

Un optimism sănătos, ferm îi învăluia pe toți, răzbătea în fiecare mișcare, în fiecare privire.

— Vezi, e mai bine că n-am vestit autoritățile, surîse Miti.

— Treaba făcută de noi are o altă savoare, îi răspunse Mioara, tot zîmbind.

– Apoi ar fi fost atîtea şi atîtea implicaţii, comentă Biţu. Şi gîndul îi zbură în primul rînd la unchiul Victor.

Cercetară o galerie. Încă una! Încă una...

– Al naibii Nelu! S-a ascuns bine! rîse Silvia, bine dispusă.

– Mda, ne dă de lucru, mîrîi din nou Horia. S-a pitit tocmai în ultima galerie.

În sfîrşit! Iată-i acolo! O galerie mică, rotundă, joasă. Poate cea mai mică dintre toate.

Nelu, însă, nu era nici în ultima galerie!

MISTERE... MISTERE...

Unde putea fi? Unde?
Ce se-ntîmplase cu el?
Nimeni nu-ndrăznea să formuleze

cu glas tare aceste întrebări, cu toate că și le punea fiecare în gînd.

Fără-ndoială, Mioara nu greșise: Nelu fugise să se ascundă aici! Dovadă, vindiacul aruncat într-una din galerii.

Dar ce se-ntîmplase, apoi, cu el nu-și puteau lămuri deocamdată.

Poate reușise să se strecoare afară? Poate găsise un mijloc să se ascundă, auzindu-i că vin și că sînt pe urmele lui?

Dar de ce să se ascundă de ei?

Acestei întrebări nu-i puteau afla răspuns nici chiar Miti, Felicia și Bițu.

Foarte bine! Comanda inițială impunea prudență. Trebuia să se ferească de foc și memoria lui de robot reținuse acest labirint ca un excelent ascunziș împotriva flăcărilor.

De bună seamă, o exagerare! Dar, însuși unchiul Victor afirmase că, în direcția aceasta, nu era rea chiar o exagerare.

Mecanismul de selectare apreciase ca fiind cel mai potrivit adăpost, labirintul. Bun!

Ajunși la acest punct comun, cei trei schimbară, pe șoptite, cîteva păreri.

– Evident, susținu Miti, aici e un minunat adăpost.

Dar mai puteau fi și altele. De ce l-a preferat pe acesta?

– Pentru că puterea de selectare s-a fixat asupra lui. Tu ce părere ai, Felicia?

– Și eu cred că acesta este mobilul. Singurul mobil posibil.

– Da' de unde! le-o întoarse Miti. O fi și acesta unul din mobiluri. E chiar acela care a declanșat mișcarea, adică fuga lui Nelu de foc. Dar faptul că Nelu s-a întors aici, tocmai aici, dovedește cu totul altceva. Ceva colosal!

Felicia se feri să-ntrebe ce anume dovedește. Un fior începu din nou să vibreze, undeva, în conștiința ei și ea încerca să-l reprime.

Bițu, întrebă brusc:

– Ei, spune-ne, ce trăsnaie îți umblă iarăși prin minte?

– Dovedește, continuă Miti, neținînd seama de tonul lui Bițu, dovedește că mutațiile, care au făcut din Nelu un superrobot, l-au îndemnat să

vină în acest loc de basm. El a îmbinat utilul cu frumosul. A acționat și un impuls de ordin estetic. Asta e!

– Nu te lași de bazaconiile tale! Uiți că o mașină poate avea asemenea impulsuri numai dacă i-au fost imprimate? Nu-i așa, Felicia?

Felicia, însă, nu-i răspunse de îndată. Cu ochii închiși, retrăia clipa cînd Nelu venise după ea, cînd o ridicase în brațe.

– De ce taci, Felicia? stărui Bițu.

Nu! Nu! Trebuie să scape de această obsesie. Își aminti de poemul scris cu cîteva ore înainte... De notele din jurnal... Pygmalion... Anti-Pygmalion...

Scuturâ capul, deschise ochii și răspunse cu un glas pe care cu greu și-l recunoscu:

– Bițu are dreptate! Asemenea impulsuri pot avea loc numai dacă sînt dinainte comandate.

După rostirea acestor cîteva cuvinte, Felicia părea atît de epuizată, încît Bițu se sperie:

– Ce ai Felicia? Ți-e rău?

– Nu! N-am nimic!

Miti, însă, vru să contraargumenteze.

Și, poate, discuția ar fi continuat dacă Mircea n-ar fi propus să reînceapă cercetările. Fără întîrziere!

— Să umblăm din nou prin galerii? întrebă Horia nemulțumit.

— Da, să cercetăm cu mai multă atenție fiecare perete.

— În deosebi, acolo unde am găsit vindiacul, îl completă Mioara.

— Poate că tot ar fi fost mai bine să vestim autoritățile! spuse Silvia, brusc mohorîtă.

În fond, răspunderea cea mai mare apăsa asupra ei. Ea primise comanda taberei.

Se experimenta un sistem nou de autogospodărire. Întreaga tabără era lăsată pe seama celor care o populau. Firește, era necesară și alegerea unui comandant. Silvia fusese aleasă comandant în unanimitate pentru calitățile ei de bună gospodină, de om energic și ordonat.

Reîncepură să colinde galerie după galerie.

Cunoscînd, oarecum, locurile acelea magice, de un farmec bizar, aproape straniu, privirile erau îndreptate mai ales în căutarea urmelor eventuale ale lui Nelu.

Intrau, ciocăneau pereții, bolțile, dușumeaua strălucitoare, pilonii neregulați de rocă, de gheață. Au mai trecut o dată prin toate galeriile labirintului.

Pe urmă, încă o dată. Și încă o dată. Nimic! Nici o urmă!

Deodată, Felicia își aminti:

— N-am întîlnit nicăieri floarea de piatră a cărei îmbrățișare m-a-nfiorat! V-am vorbit de ea.

Așa era! Nu întîlniseră nici o floare de **piatră.**

Constatarea îi buimăci. După o clipă de tăcere, începură să vorbească toți deodată. Vorbeau toți, afară de Ileana.

— Era cu adevărat o floare de piatră?

— Unde se **afla?**

— Ții bine minte?

— Nu ți s-o fi părut?

— Poate că. . .

– Poate că . . .

Felicia răspundea ferm, invariabil:

– Nu! Nu m-am înşelat!

Şi atunci, concluzia se impuse de la sine: se aflau în alt labirint!

IN ALT LABIRINT

Cînd derutanta constatare îşi pierdu din noutate, cînd buimăceala se mai risipi, Ileana glăsui:

– Nu-ncape îndoială, am pătruns în alt labirint. Îţi aminteşti, Mircea? Eu am avut o uşoară îndoială înainte de a intra. . .

– E adevărat! Eu sînt acela care am fost prea sigur de mine.

– N-ai nici o vină. Greşeala noastră, a amîndorura este că am pus aceleaşi semne la cele două pătrunderi.

– Colosal! exclamă Miti. Am intrat în alt labirint **și totuși...**

Făcu o pauză pentru a-și pregăti și savura efectul.

– Totuși, totuși... Hai, lasă aiurelile și continuă ce voiai să spui, îl scutură Horia.

– Ei bine, am intrat în alt labirint și, totuși, ne aflăm unde trebuie.

– Cum adică?

– Ce vrei să spui?

– Vorbește limpede!

Și alte întrebări și îndemnuri veniră din toate părțile.

– Păi, da! În definitiv de ce am venit aici? Să-l căutăm pe Nelu! Vindiacul găsit ne dovedește că Nelu este sau cel puțin a trecut pe aici.

Judecata era perfect logică și-i aduse, oarecum, la realitate.

– Acum e rolul tău, Mioara, să ne spui, mai departe, unde se află Nelu?

– Rolul meu? De ce tocmai eu trebuie să știu unde l-am putea găsi pe Nelu?

– Pentru că n-ai greșit aducîndu-ne aici. Și, dacă ne-ai adus aici, trebuie

să ne conduci spre Nelu, continuă Miti necruțător.

Ehe, știa el ce știa!...

Mioara avu o izbucnire de nerăbdare:

— V-am spus doar ce m-a făcut să cred că...

Își luă capul în mîini, fără să-și ducă fraza la capăt. Felicia o urmărea cu intensitate. Voia, trebuia să verifice dacă, în adevăr, și Mioara e robot. Avea tot mai multe motive să se-ndoiască. „Teoria", așa numita teorie a atracției reciproce a roboților i se părea o fantezie, fără nici o bază științifică. Absolut nici una. Dacă s-ar fi procedat în prealabil ca în comenzile imprimate, să se execute această atracție reciprocă, s-ar putea admite.

Bineînțeles, atunci ar fi fost necesar ca și Mioara, sau o serie întreagă de roboți, să fi primit aceeași comandă pentru ca această atracție să se manifeste.

Dar lui Nelu, era sigură, nu i se imprimase pornirea de a fi atras de alt robot.

Cît despre Mioara, cine putea ști ce-i purta memoria din cutia ei de comenzi?

Cu toate acestea, de la-nceput Nelu și apoi Mioara au „simțit" o irezistibilă atracție unul către celălalt... Aici era un nod care trebuia tăiat.

La un moment dat, a avut impresia că Mioara manifestă, mai degrabă, o vie curiozitate...

Acum urmărea cu febrilitate reacțiile **Mioarei.**

Mioara își ținea capul în mîini. Părul îi căzuse peste față, descoperind urechea. Iar după ureche se zărea o aluniță, spre care Miti privea cu jind...

— Ce-i cu tine, Mioara? se îngrijoră Ileana.

— Lăsați-mă! Sînt foarte obosită. Poate că Silvia are dreptate.

— Nici vorbă că am dreptate! Trebuiau numaidecît vestite autoritățile.

O umbră de tăcere îi învălui, pentru o clipă. Dar numai pentru o clipă.

— Ei, ce faci Mioara? Ne conduci la Nelu? se auzi, ca un laitmotiv, întrebarea lui Miti.

– Las-o-n pace! îl admonestă Horia. Ce tot ai cu ea?

– Da, Miti, las-o pe Mioara-n pace! Nu vezi? A răzbit-o oboseala! sări și Silvia cu gura. Vom pleca de aici și vom cere sprijinul autorităților. Au alte posibilități.

Atunci, spre surpriza tuturor, Mioara se redresă. Își scutură capul. Părul alunecă unduitor peste umeri, iar urechea și alunița fură, astfel, acoperite.

– Bine! rosti hotărît. Să-ncerc să vă conduc spre Nelu.

UN JOC AL NEPREVĂZUTULUI

Porniră, la indicațiile Mioarei, în galeria unde găsiseră vindiacul lui Nelu.

– Dar, am mai căutat aici! spuse Silvia, vădit nemulțumită. Ne pierdem pur și simplu timpul.

– Nu, Silvia, te rog, să mai căutăm.

– Dar de ce? De ce?

– Am impresia că n-am cercetat îndeajuns de bine pereții.

– Ei, n-am cercetat! se zburli Bițu. Nu ne-ai condus tu, chiar tu, a doua oară și a treia oară, tot aici?

– Totuși, impresia mea este că n-am fost îndeajuns de atenți cînd am cercetat pereții. Ne-a scăpat ceva.

– Ce te face să crezi? o chestionă Felicia, care-i urmărea fiece mișcare.

– V-ați întrebat de ce-am găsit vindiacul tocmai în această galerie?

– Cum de ce? Pentru că Nelu a fost aici! E foarte simplu, răspunse Bițu, în numele tuturor.

– Exact! Nelu a fost aici. Și, totuși, a dispărut, lăsîndu-și vindiacul. De ce?

– Destul cu întrebările. Dacă ai de spus ceva, spune, dacă nu, să ne-ntoarcem, se impacientă Silvia.

Mioara se pregătea să răspundă, cînd Miti i-o luă înainte:

– A, staţi! Mioara are dreptate.

– Nu mai înţeleg nimic. Mioara n-a rostit un cuvînt şi tu te şi grăbeşti să-i dai dreptate, îl întrerupse Horia.

– Lăsaţi-o pe Mioara să vorbească! fu de părere Ileana.

– Să vorbească Mioara, dacă vreţi. De fapt, e vorba de un calcul deductiv, pe care ar fi fost cu neputinţă ca Mioara să nu-l realizeze. Este ca-ntr-un sistem de pîrghii care se pun în mişcare pornind de la impulsul iniţial. Ei, hai Mioara, vorbeşte! o îndemnă Miti.

– Miti nu greşeşte! Numai şi numai prin deducţie am ajuns să cred că trebuie să căutăm din nou mai atenţi pereţii. De ce? Pentru că, pe undeva, trebuie să existe o fisură, pe unde s-a strecurat Nelu. A-ncercat să treacă întîi cu vindiacul pe el. N-a reuşit. Îl împiedica. Atunci l-a zvîrlit aici, iar el a izbutit, în cele din urmă, să se strecoare. Unde? Nu ştim. Vom vedea dacă vom găsi fisura. Altă explicaţie nu poate avea existenţa vindiacului în această galerie.

— Raţional perfect! glumi Mircea.

Iar Miti fu, în totul de acord.

— Colosal! Nici nu ştii ce adevăr ai rostit.

Începu o nouă şi mai viguroasă cercetare.

Cu toate că bombănea într-una, Silvia părea cea mai zeloasă. Iar zelul ei fu repede răsplătit.

— Ia priviţi aici! strigă ea, sufocată de emoţie.

Într-o clipă, fură lîngă Silvia toţi.

— Ce e?

— Ce-ai găsit?

Silvia le arătă, la baza unuia dintre pereţi, o mică excavaţie. Avusese curiozitatea să-şi vîre mîna şi să apese, fără mare efort.

Spre stupefacţia ei, se căscase o spărtură prin care putea trece oricare din ei.

— Aşadar, Mioara a avut dreptate! izbucni Miti. Colosal!

Toţi priveau golul iscat. Negru. Nepătruns. Da! Nu încăpea nici o îndoială! Pe aici dispăruse Nelu. Probabil căscătura ducea spre alte galerii. Spre alte labirinturi.

— Cum se face, că după o vreme, spărtura s-a astupat la loc, refăcînd mica escavație? vru să afle Bițu.

Întrebarea era adresată Ilenei, care, însă, dădu din umeri. Nu știa.

— Pot fi mai multe explicații. Cauze chimice, tectonice... Nu știu. Poate sînt aceleași cauze care au determinat mișcarea petalelor de piatră, atunci cînd au cuprins-o pe Felicia, spuse ea, în cele din urmă.

— Bine, lăsăm pentru altă dată explicațiile științifice. Vorba-i ce facem acum? Eu propun să ne-ntoarcem.

Silvia își reveni din emoție. Recăpătîndu-și calmul găsea că, cea mai potrivită soluție era reîntoarcerea în tabără și vestirea autorităților.

Dar ispita unei noi aventuri le dădea tîrcoale. Afară de Mioara și Horia, toți ceilalți fură de părere că trebuie să continue căutarea lui Nelu. Miti se arătă foarte contrariat de faptul că Mioara se alăturase Silviei.

O trase de-o parte.

— De ce să ne-ntoarcem?

— Pentru că nu pot depăși anumite limite.

– Dacă ți-aș cunoaște mecanismul interior, aș reuși să-ți modific impulsurile, spuse Miti.

Și vru să-i mîngîie urechea.

Dar Mioara deveni din nou întruchiparea parcă a unei zeități mînioase. Buzele se strînseră. Sprîncenele coborîră. Ochii ardeau. Aceeași întrebare sună înalt:

– Cum îți permiți?

Dar Miti, vrăjit nu auzea nimic. O privea. Cît era de frumasă! Ar fi stat lîngă ea totdeauna...

În aceeași clipă, un zgomot asurzitor îl smulse din contemplație. Numeroase stalactite se prăbușiră împreună cu rocile din care crescuseră.

Un glas, pare-se al Feliciei, strigă speriat:

– Ce se întîmplă?

Și alte glasuri repetară:

– Cutremur!

– Cutremur!

Porni o nouă prăvălire de roci. Țipetele răzbeau prin rostogolirea sonoră.

Pe urmă, o liniște mare se ridică deasupra tumultului.

O liniște aproape nefirească.

SURPRIZE!

Nici unul nu cuteza să se miște. Le era parcă teamă că orice zgomot, orice gest, cît de neînsemnat ar putea dezlănțui un nou seism.

Fiecare ședea strîns în el, privind.

Totuși, în cele din urmă, Silvia simți renăscînd, în conștiința ei, comandantul.

— Hei, răspundeți, unde sînteți?

Deocamdată, însă, nici un răspuns.

Silvia întrebă a doua oară, cu oarecare iritare:

— Dacă trăiți, de ce nu vorbiți? De ce tăceți?

Se auzi întîi glasul Feliciei:

– Eu trăiesc!

Urmară rînd pe rînd alte glasuri.

– Și eu trăiesc!

– Și eu!

– Și eu!

Răspunseră toți, afară de Mioara și Miti.

Cu trudă se adunară unul lîngă celălalt. Se cercetară. Au avut noroc. Nu, nu erau loviți, răniți, contuzionați. Doar Ileana și Mircea fuseseră zgîriați pe mîini și pe frunte. Zgîrieturi fără importanță.

Scăpaseră cu viață! Mare noroc! Erau însă teribil de speriați. Pînă și Mircea, care-l luase pe Nelu drept model, pentru curajul lui și căuta să-i urmeze exemplul, părea năucit de spaimă. Întreba mereu:

– Dacă se produce un nou cutremur? Ce ne facem? Ce ne facem?

Treptat, Silvia își redobîndi calmul. Încercă să-i liniștească.

– Nu se va mai produce nici un cutremur. Dar problema care se pune este să-i căutăm pe Miti și Mioara.

– Unde să-i căutăm?

– Ce întrebare curioasă!

– Nu-i deloc curioasă, o încolți Horia. Unde vrei să-i căutăm?

– Deocamdată aici! Iar dacă voi șoviiți, am să-i caut singură.

– Nu șoviim cîtuși de puțin, răspunse Bițu. Hai, Felicia, să vedem unde ar putea fi Miti și Mioara.

Silvia, Felicia și Bițu începură căutările. Horia, Mircea și Ileana stăteau înfricoșați, de o parte.

Ceea ce părea curios, era faptul că, după seism, fosforescența strălucea mai viu, iar aerul devenise aproape pur.

De undeva, răzbătea filfiirea slabă a unui curent. . .

Căutarea, însoțită de strigăte nu dură mult.

– Hei, Miti!

– Hei, Mioara!

– Hei, Miti!

– Hei, Mioara!

Nimic! Nici un răspuns.

Iată o nouă problemă: să-i găsească pe Miti și pe Mioara.

Dar dacă fuseseră zdrobiți în prăbușirea blocurilor?

Dacă zăceau undeva răniți și n-aveau măcar puterea să geamă? Unde puteau fi?

Nelu aproape că fusese uitat.

Ținîndu-se strîns unul de altul, își făcură drum, anevoie, pînă în pragul uneia din galeriile alăturate, de unde veniseră.

Aici însă avură o primă surpriză care-i împietri.

— Vedeți, le atrase Bițu atenția, galeria... și galeria s-a sfărîmat!

— Da, întări Felicia, galeria s-a sfărîmat. E toată prăbușită.

— Iar drumul întoarcerii ne este cu desăvîrșire blocat! completă Silvia.

Priveau și nu-și puteau crede ochilor. Da, drumul întoarcerii le era cu desăvîrșire blocat.

Spaima de a pieri captivi, în fundul pămîntului, le înghețа inima.

— Ei, i-ați găsit? îi întrebă Horia, văzîndu-i că se întorc tăcuți.

— Nu! Și ceea ce-i mai grav este că nu ne mai putem întoarce pe unde am venit.

În puține cuvinte Bițu le-nfățișă dramatica situație în care se găseau.

– Vom pieri aici! începu să se lamenteze Mircea.

Bițu îl repezi:

– Cu scîncete nu vom ieși din impas.

Mircea amuți, se strînse-n el, se făcu parcă mai mic. Bițu continuă:

– De data aceasta, sînt și eu de părere că trebuie să cerem ajutor.

– Bine, dar cum s-o facem?

– Ați uitat că Horia și-a luat cu el un aparat de radioemisie și recepție? Ia vezi, Horia, funcționează?

Spusele lui Bițu împrăștie deodată mohoreala, spaima, deznădejdea.

Horia își scoase aparatul nu mai mare decît un pachet cu ciocolată. Toți îl înconjurară.

Speranța de a trăi, de a se bucura de soare, de viață, țîșni puternic ca o magmă aprinsă.

– Hai, Horia, mai repede!

– Lasă-mă aici! Lîngă tine!

– Ce faci?

– Hai, dă-i drumul odată!

Horia potrivea aparatul.

Felicia, recîștigîndu-și luciditatea, constată nu fără ironie:

— În încercarea prin care trecem, acest corp neînsufleţit reprezintă însăşi viaţa noastră.

Dar febra care-i cuprinsese pe toţi puse stăpînire şi pe ea.

Ochii priveau, fascinaţi, fina aparatură cu butoane şi minuscule manete.

Auzul pîndea orice tresărire sonoră.

Horia începu să emită:

— Aici e grupul de căutători din Peştera Neagră! Salvaţi-ne! Sîntem în labirintul prăbuşit de cutremur.

O dată...

De două ori. De trei...

De nenumărate ori...

În hrubele peşterii nu se auzea nimic, afară de glasul lui Horia şi de respiraţia precipitată a celor din jur.

— Aici e grupul de căutători! Sîntem în labirintul prăbuşit de cutremur! Salvaţi-ne!

Nimic! Nici un sunet...

Dar stai, ce-i asta? Pe neaşteptate, vocile văzduhului pătrunseră prin piatră, coborîră în subteran. Ţiuiră prelung. Se-ntretăiară... Din nou ţiuiră... Iar printre ele se putea distinge un

glas cunoscut, un glas care-i umplu de uimire, dar și de-o neistovită fericire:

– Unde vă aflați? Unde vă aflați?

Era glasul lui Nelu Mefebe!

RĂTĂCIREA LUI NELU

Cum ajunsese robotul să prindă apelul lui Horia și să emită la un aparat de radio? Iată o întrebare pe care o vor pune, fără-ndoială, tovarășii de drum ai eroilor noștri, cititorii acestor întîmplări.

Pentru lămuriri, e cazul să ne-ntoarcem puțin înapoi.

Să urmărim ce s-a-ntîmplat cu Nelu Mefebe, din clipa în care acționaseră comenzile inițiale:

– Ferește-te de foc!

– Fugi cît mai departe!

– Ascunde-te cît mai bine!

Focul de tabără nu fusese încă aprins. Îl aşteptau pe el. El era doar sărbătoritul, marele erou de la Peştera Neagră.

Dar, cei care trebuiau să aprindă focul, ţineau în mînă facla ale căror flăcări se zăreau de departe.

În bătaia uşoară a vîntului de seară, flăcările zvîcneau, tresăltau, se înălţau ca nişte reptile aţiţate.

În clipa aceea a intrat în acţiune comanda. Impulsul a fost atît de puternic, încît Nelu a făcut repede cale-întoarsă, dispărînd în beznă.

Alerga cu un pas care nu putea fi atins, necum întrecut de cineva. Acum acţionau comenzile de ordin sportiv. Ca de obicei, aveau caracterul unor mici performanţe.

Dar de ce paşii lui s-au îndreptat tocmai spre Peştera Neagră?

Aici s-a manifestat un alt impuls, de ordin auditiv.

Aceiaşi pregătitori ai focului, în nerăbdarea de a începe serbarea, nu se mulţumiseră să agite faclele aprinse.

Ei intonau un cîntec improvizat, care avea ca laitmotiv:

– Peştera Neagră!
– Peştera Neagră!
– Peştera Neagră!

Fiecare repetare era însoţită de un joc al faclelor aprinse.

Corul se întorcea în a sincroniza mişcarea faclelor cu ritmul melodiei.

Glasurile se uneau, se împleteau într-o plăcută unduire sonoră:

De departe se auzea improvizatul cor, cîntînd:

– Peştera Neagră!
– Peştera Neagră!
– Peştera Neagră!

În clipa cînd comanda de a se feri de foc şi de a se ascunde cît mai bine intrase în funcţiune, a doua comandă, aceea a fixării locului, a şi fost declanşată prin asimilarea undelor sonore.

De altfel, maşina cu puterea ei de selectare, a funcţionat perfect.

Locul ales era cum nu se poate mai potrivit – în Peştera Neagră nu puteau pătrunde flăcările focului de tabără. Cu nici un chip!

Insă Peştera Neagră nu însemna, numaidecît, labirintul.

Putea foarte bine să rămînă, undeva, pe lingă gura neagră a intrării.

Dar jocul hazardului e, uneori, deosebit de capricios.

În peşteră intraseră, cu puţin înainte, cîţiva excursionişti, care, dorind să verifice dacă se găseşte oxigen suficient, au aprins cîteva ziare. Experienţă, de altfel, foarte uzuală.

Peştera, fiind bine ventilată, ziarele au ars cu flăcări mari.

Ardeau tocmai cînd robotul pătrunsese în bezna subteranei. A fost de ajuns, ca impulsurile iniţiale să intre din nou şi rapid în acţiune.

Şi de data aceasta, puterea de selectare a maşinii a funcţionat fără greş: înapoi se zbăteau făcliile la focul de tabără, în faţă erau ziarele aprinse de excursionişti. Urma să fie găsită o a treia cale. Memoria a acţionat rapid. Nelu a făcut un salt în prăpastie şi a intrat în labirint, în primul labirint, acolo unde o găsise pe Felicia.

A străbătut galeriile în grabă şi a găsit o cale liberă spre cel de-al doilea labirint.

A parcurs-o cu paşii lui foarte grăbiţi şi a intrat.

Al doilea labirint avea cam acelaşi număr de încăperi ca şi primul. Toate fluorescente. Dar comenzile iniţiale:

– Fereşte-te de foc!

– Fugi cît mai departe!

– Ascunde-te cît mai bine! nu-şi încetară acţiunea. Autoreglarea era încă frînată.

Nelu trebuia să-şi afle, în continuare, un adăpost care să-l ferească de primejdia flăcărilor.

L-a căutat.

L-a găsit! Mica escavaţie, observată şi de căutătorii lui. Prin apăsare, a deschis o spărtură în zidul de piatră. A-ncercat să treacă prin această spărtură. N-a reuşit! Îl împiedica vindiacul. Logica maşinii a funcţionat uimitor. Fără să piardă o clipă, a zvîrlit vindiacul şi s-a strecurat prin spărtură.

Să vedem, aşadar, unde ducea calea prefigurată de spărtură.

Nelu Mefebe pătrunse într-un fel de văgăună largă şi întunecoasă. De îndată ce intră, comenzile iniţiale îşi conteniră acţiunea. Pasul se rări. Mişcările deveniră mai puţin febrile. Se afla în siguranţă. Nu-l puteau atinge primejdiile, focul. Sistemul de autoreglare îi dictă această primă destindere.

Dar unchiul Victor, iscusitul şi glumeţul cibernetician, prevăzuse, în succesiune, încă o operaţie, absolut trebuincioasă.

Şi iată de ce.

Bine, robotul, în faţa primejdiei, se ascunde. Dar cum poate afla, în ascunzişul lui, momentul cînd primejdia a fost înlăturată? El trebuie doar să-şi facă reapariţia! Ba, mai mult! Trebuie chiar să aibă, gata pregătite, cîteva răspunsuri din care va selecta unul,

de la caz la caz, spre a-şi justifica purtarea.

De aceea Nelu avea totdeauna la el un mic aparat de radiorecepţie-emisie pe care-l purta în catarama cordonului său de piele.

Aparatul urma să fie folosit numai în anumite cazuri şi, în primul rînd, atunci cînd trebuia să afle dacă primejdia focului a fost înlăturată.

Deci, din clipa cînd comenzile iniţiale au fost frînate, intra automat în funcţiune celălalt impuls: de a manevra aparatul de radio.

E momentul să dăm aici un răspuns şi unei nedumeriri care, poate, s-a iscat în mintea unora dintre cititori.

Ei se vor fi întrebat: „Oare, nu era cu putinţă ca materialul plastic din care fusese confecţionat Nelu Mefebe, să fie, ca şi asbestul de pildă, neinflamabil?" Şi noi vom răspunde: „Ba da! Era cu putinţă, dar a intervenit aici un anumit punct de vedere al unchiului Victor." El susţinea că robotului trebuie să i se imprime şi reacţii negative.

Departe de gîndurile fanteziste ale lui Miti, unchiul Victor pretindea că,

pe de o parte reacțiile pozitive, iar pe de altă parte cele negative pot da naștere la o serie de combinații inedite, inepuizabile. Toate, firește, determinate de o comandă inițială precisă și toate putînd fi cantonate la un moment dat de o autofrinare.

Acesta a fost motivul care-i hotărîse opțiunea: folosirea unui material obișnuit, repede inflamabil.

Memoria robotului înregistrase comenzile care îl făceau în fața flăcărilor să reacționeze ca și cum i-ar fi fost frică. Trebuia să se ferească de ele. Să fugă departe. Să-și caute un adăpost.

Evident, unchiul Victor nu putea bănui năstrușniciile lui Miti. Acestea n-au anulat comenzile, dar au complicat, precum știm, lucrurile.

Și acum, să revenim la Nelu.

Destins, aflat în siguranță în bezna văgăunii, și-a scos cordonul și, cu mișcări sigure, a început să manevreze aparatul. Din cataramă țîșniră țiuituri, vuiete, hîrîieli... Colindul obișnuit al undelor de radio...

Pe neașteptate, se interferă un cuvînt:

— Aici...

Apoi altul:

— Sîntem...

Și iar un șir ametitor de hîrîieli și țiuituri...

Manevra lui Nelu deveni mai sigură.

În sfîrșit, prinse un crîmpei de frază:

— Sîntem... căutătorii... prăbușit... Salvați-ne!

Încă o dată ieșiră în evidență finețea, precizia cu care unchiul Victor lucrase mașina cibernetică. Toate comenzile inițiale funcționau matematic.

Reacția lui Nelu fu promptă. Prietenii lui se aflau în primejdie. Trebuia să facă totul ca să-i salveze.

Și aici logica mașinii nu dădu greș:

Ca să-i salveze, trebuia să afle locul exact unde se găsesc.

Nelu începu să emită, fără contenire:

— Unde vă aflați? Unde vă aflați?

Nici un răspuns precis.

Aceleași crîmpeie de fraze, de cuvinte...

— Sîntem... subteran... sal...

– Unde vă aflaţi? Unde vă aflaţi?

Şi, deodată, din aceste crîmpeie disperate, se organiză răspunsul lui Horia:

– Ne aflăm în labirintul al doilea. Acolo unde ţi-ai lăsat vindiacul!

Nelu opri din funcţiune aparatul. Îşi închise cordonul.

Fără să piardă o secundă, începu să lupte cu blocurile rostogolite.

BUSOLA

Seismul nu fusese de mari proporţii, totuşi topografia subterană suferi unele schimbări. Desprinderile şi deplasările au creat obstacole şi au deschis făgaşe.

Probabil, tocmai datorită faptului că proporţiile cutremurului au fost relativ

modeste, căutătorii ou putut să scape cu viaţă.

Neînsemnatele zgîrieturi ale lui Mircea şi ale Ilenei nu îngrijorau pe nimeni.

Cu toate acestea, dispariţia lui Miti şi a Mioarei tulbură sufletele. Starea de deznădejde, brusc transformată într-o disperată euforie trecuse.

Acum, că recepţionaseră mesajul lui Nelu, se simţeau mai în siguranţă.

Nici nu-şi mai puneau problema subitei lui dispariţii.

Erau bucuroşi că în receptor răsunase întrebarea lui:

— Unde vă aflaţi? Unde vă aflaţi?

Aveau o încredere, aproape superstiţioasă, că Nelu îi va scoate din impas.

A dovedit şi atunci cînd dispăruse Felicia, posibilităţi uimitoare de a se orienta spre cele mai bune soluţii. Rapid şi sigur. Nici vorbă, acum va şti să se comporte la fel. Trebuiau să-i indice, fără întîrziere, locul unde se găseau captivi.

Pe neaşteptate, cu acest prilej, se iscă un mic conflict între Silvia şi Ho-

ria, pe de o parte, şi Bițu şi Felicia, pe de altă parte.

— Sîntem în labirintul al doilea, comunica Horia.

— Nu! Nu aşa! îl întrerupse brutal Bițu. Trebuie să-i indicăm lui Nelu cu precizie locul unde ne aflăm.

— Ia nu vă mai amestecați, răspunse Horia enervat.

— Ai face bine să-l laşi pe Horia să facă ce ştie, interveni şi Silvia.

— Dar Bițu are dreptate! Nelu trebuie să cunoască exact coordonatele poziției unde ne găsim, întări Felicia spusele lui Bițu.

— Asta-i acum! Faceți pe atotştiutorii. Îndeosebi Bițu. Auzi-l cum vorbeşte!

— Te rog, lasă-l pe Bițu în pace! replică Felicia.

— A, sînteți sensibili? Uitați că de la voi ni se trage tot necazul!

— De ce de la noi?

— Pentru că voi l-ați invitat în tabără pe acest personaj ciudat care-i Nelu.

– Şi care acum ne va scoate din groaznica situaţie în care ne aflăm, o repezi Biţu pe Silvia.

Silvia nu-i rămase datoare:

– Ce-ai spus? Groaznica situaţie? Dar datorită cui ne aflăm în această situaţie?

Între timp, Nelu continua să întrebe:

– Unde vă aflaţi? Indicaţi coordonatele!

– Ei vezi? Biţu a avut dreptate, spuse, împăciuitoare, Ileana. Nelu are nevoie de coordonate.

– Sigur că are nevoie! fu gata să răspundă Biţu. Robotul e construit şi instruit în aşa fel, încît, într-o situaţie ca ásta, coordonatele îi sînt indispensabile.

Îşi reprimă însă orice pornire polemică. Răspunsul ar fi dat în vileag taina existenţei lui Nelu.

O frîntură de secundă, Biţu îşi simţi inima gheizer. Felicia îi luase apărarea...

Doar atît! O frîntură de secundă. Numaidecît, reintră în atmosferă.

– Avem neapărată nevoie de-o busolă!

– Busolă? De unde busolă?

– Na! Mă faci să pierd timpul! îi strigă Horia lui Biţu.

Şi era atît de surescitat, că fu gata să-l lovească. Silvia îi ţinea isonul:

– Şi, fără busolă, nu se poate?

– Nu! Nu se poate!

– Destul! Dacă nu-mi dai pace...

Atmosfera deveni incandescentă. Ciudat! Cu puţin înainte exultau la unison, iar acum nu lipsea mult să se-ncaiere.

– Staţi! Am eu busolă la ceas, îşi aminti deodată Mircea.

Îşi desfăcu iute cureaua de pe braţ şi-i întinse lui Biţu ceasul.

Busola, printr-un destin ciudat, orientă şi spiritele.

Brusc, tensiunea scăzu.

– Fixează coordonatele! îi ceru Felicia lui Biţu. Nu manifestară nici o împotrivire. Chiar Horia urmărea, liniştit, calculele lui Biţu.

Cîteva clipe mai tîrziu, Nelu recepţiona coordonatele de care avea nevoie.

Am mai arătat că Nelu fusese investit cu posibilitatea de a realiza excepționale performanțe intelectuale și fizice.

Putea să facă mii de socoteli pe minut. Putea să dea, cu precizie, cele mai grele răspunsuri de ordin științific. Putea să execute, la diferite instrumente, cele mai dificile piese muzicale. Putea să compună... Putea să scrie cele mai subtile versuri...

Tocmai pentru a nu i se descoperi identitatea datorită acestor excepționale performanțe intelectuale, unchiul Victor îi frînase capacitatea de a răspunde. Trebuia să pară un băiat isteț, cult, inteligent, ceva mai sus de media curentă.

Dar atît!

Ba, mai mult, pentru a deruta, pentru a i se camufla încă mai bine iden-

titatea, i se imprimaseră și unele răspunsuri eronate. . .

În definitiv, care om nu greșește?

Aceasta în ceea ce privește capacitatea intelectuală.

În ceea ce privește capacitatea fizică, minuscula cutie cu comenzi cuprindea și un autoregulator, prin care factorii externi, împrejurările, dictau robotului cum să procedeze: fie cu maximum de eficiență și cu rezultate spectaculare, fie ca un polisportiv iscusit, dar nu prea mult peste media curentă.

Acum, cînd urma să ajungă repede, cît mai repede, unde se aflau captivii din labirint, autoregulatorul declanșase capacitatea maximă.

Avea de străbătut o cale cîtuși de puțin lungă, dar plină de obstacole. Începu să lucreze metodic. Puterea de selecție îl îndemna spre soluțiile cele mai ingenioase.

În fața lui se aflau roci prăbușite, învălmășite.

Rînd pe rînd, dădu de o parte cîteva blocuri masive. Întunericul nu-l stîn-

jenea cu nimic. Lucra cu nădejde și destoinicie. De nicăieri nu se strecura nici o rază de lumină. Cel puțin în această parte a văgăunei, unde lucra.

Dar robotul se descurca uimitor de bine și de repede.

Reuși astfel să-și croiască un drum către labirintul de unde fugise. Începu să se vadă lumina întîi estompată, pe urmă din ce în ce mai vie, mai scăpărătoare a rocilor fosforescente.

Înainta, dînd de o parte pietrele care-i barau calea.

Bucată cu bucată. . .

Înainta, cucerind terenul spre prietenii care îl așteptau înfrigurați.

Metru cu metru. . .

Înainta, înfrîngînd timpul care ar fi cerut oricui străduanii îndelungate.

Clipă cu clipă. . .

Și, deodată, se prăbuși ca trăsnetul.

Nelu Mefebe nu mai era decît un robot scos din funcțiune.

O jucărie stricată. . .

Poate că soarta lui ar fi fost pecetluită şi, nu numai a lui ci şi a celor care au pornit să-l găsească, dacă între întîmplările vieţii, n-ar exista o legătură.

Care-i întîmplarea care a întors, de data aceasta, sorţii? Întîmplarea purta două nume: Miti şi Mioara!

Seismul îi proiectase în văgăuna unde se afla Nelu Mefebe. Spre deosebire de cei din labirint, această violentă smulgere şi azvîrlire nu rămăsese fără urmări.

Comoţia îi făcu să-şi piardă cunoştinţa. Au zăcut aşa, nu numai în bezna văgăunei, dar şi-n aceea a leşinului, o bună bucată de vreme.

Prima care-şi reveni fu Mioara. Deschise ochii şi, dintr-o dată, memoria îi restitui ultimele clipe dinaintea leşinului.

Au fost împreună... Au apăsat escavaţia...

Cutremur... Un salt nedorit, neașteptat... O lovitură...

Apoi, beznă, beznă, beznă...

Sesiză numaidecît situația. Nu știa că Miti zace alături dar, încercînd să se miște, dădu peste el. Cu tot întunericul, îl recunoscu.

— Miti! Miti!

Nici un răspuns. Se aplecă spre pieptul lui. Respira.

— Bine că trăiești, Miti, oftă Mioara. Bine că trăiești! Și, parcă, un zîmbet de mare bucurie îi luci în privire.

Dacă Miti ar fi auzit-o și-ar fi văzut-o, poate ar fi găsit binevenită această aventură.

Dar Miti continua să zacă nemișcat și numai eforturile Mioarei au scurtat, sensibil, termenul leșinului.

Deschise și el ochii, căutînd să pătrundă cu privirea zidul fluid al întunericului.

— Unde mă aflu?

Mioara încercă să-i explice, dar Miti o întrerupse:

— Dar tu cine ești?

— Nu mă recunoști, Miti? Sînt Mioara...

– Care Mioara?

– Mioara, prietena ta și a Feliciei... Sîntem împreună în tabără...

– Tabără? Care tabără?

– Tabăra comandată de Silvia.

– Atunci ce căutăm aici?

– Am pornit după Nelu... Nu-ți amintești? Nelu Mefebe...

– Nelu... Nelu Mefebe... Deodată, amintirile îi invadară conștiința.

– Ah, da!

Vru să se ridice, dar îl durea genunchiul. Se lovi de-o buturugă.

– După ce că mă doare cumplit piciorul, poftim, m-am mai și lovit.

– Stai liniștit, Miti.

– Nu se poate! Dacă n-am să mă mișc, nu vom putea ieși niciodată de aici! Știi ceva despre ceilalți?

– Nu!

– Au fost proiectați în altă parte.

– Probabil. Oricum, dacă vom putea să ne strecurăm de aici, va trebui să facem ceva să-i găsim.

– Aveam un aparat de radiorecepție-emisie, își aminti Miti. Îl căută bîjbîind. Nu-l găsi. Se rătăcise probabil.

– Lanterna o ai?

– Da, e aici.

– Ia vezi, funcționează?

Mioara aprinse lanterna și o lumină puternică îi făcu să închidă ochii.

– Bine c-avem lumină, spuse Miti bucuros.

Apoi adăugă:

– Oricum, noi tot am avut noroc. Mare noroc!

– Noroc?

– Da, că sîntem împreună!

– Ai dreptate. Ce ne-am fi făcut dacă fiecare eram singur?

Amețeala comoției trecuse. Totuși, Miti simți că amețește, din nou, cînd Mioara adăugă:

– Ce ne-am fi făcut unul fără celălalt?

– Ce-ai spus? Unul fără celălalt? Colosal!

Inima lui Miti o luă razna.

„Of, doamne, de n-ar fi robot! De n-ar fi robot!... Și de-ar putea să evadeze cu o clipă mai devreme din această hrubă întunecoasă!"

Durerea care-i înjunghia genunchiul parcă pierise.

– Mioara, vrei să-ncercăm să ne facem drum?

– Hai!

O ÎNTÎLNIRE

Încercară să-şi taie pîrtie prin grămada de piatră, gheaţă, pulbere... Muncă anevoioasă, pentru că n-aveau unelte. Mănuşile constituiau un slab înveliş protector pentru mîinile lor harnice. Scormoneau. Împingeau. Nivelau. Munceau tăcuţi. Un efort mare, nu lipsit de suferinţă.

Simţeau duritatea colţuroasă a rocilor, rănindu-le degetele.

Simţeau îngheţul stalactitelor înfiorîndu-le carnea.

Simţeau pulberea, o pulbere fină, foarte fină, pătrunzîndu-le în gîtlej, în

urechi, în ochi... Fiecare mișcare, fiecare schimbare de poziție stîrnea o undă de praf geologic. Într-o clipă de repaos, cînd praful ar fi trebuit să se așeze, au observat că el continua, totuși, să se ridice în valuri repetate. Pătrundea cu ființa lui aproape impalpabilă, dar perfect vizibilă în coridorul de lumină, scăpat din reflector. Venea de undeva, din apropiere

Priveau mirați. Puțin neliniștiți.

Miti exclamă:

— De unde o fi praful acesta?

— De foarte aproape. Nu vezi ce des e? Depărtarea l-ar fi destrămat.

Miti nu putu să nu admire logica fetei... Ce mai, logică de...

Nu, gata! Destul! Dacă roboții sînt logici e datorită faptului că, în primul rînd, logici sînt oamenii. Roboții sînt isteți, talentați și uneori chiar extraordinari, datorită faptului că oamenii sînt isteți, talentați și, uneori, chiar extraordinari. Așa spunea unchiul Victor.

Scurtele lui reflecții fură curmate de un zgomot ciudat. Parcă se prăvăleau bolovani peste bolovani, pietre peste pietre. Dar totul suna surd, înfundat.

— Mioara, auzi?

— Da! E cineva pe-aproape!

— Cine să fie?

— Poate Silvia, poate Bițu, poate Horia...

— Sau poate toți laolaltă. Ar fi colosal!

— Da, sau poate toți laolaltă. Lucrează, ca și noi, să-și facă drum.

— Ce-ar fi să-i strigăm? Să ne semnalăm, într-un fel, prezența noastră?

Fără să-i aștepte răspunsul, Miti duse palmele căuș la gură.

— Hei, Felicia, Bițu!

Strigătul se răspîndi în ecouri vătuite.

— Horia! Silvia! Vă strigă Miti și Mioara!

Se auzi, parcă, un început de răspuns pe care nu-l putură desluși. Apoi, o mișcare grăbită. Din nou, parcă, un glas.

Și, deodată, se cobori o tăcere absolută. Nu se mai auzea nici zgomotul înfundat care amintea o rostogolire de bolovani, nici începutul de răspuns.

Tăcere. Deplină tăcere.

– Ce s-o fi petrecut? se frămîntă Miti.

Mai strigă o dată:

– Ileana, Mircea! Hei, unde sînteți?

Același vătuit ecou, fără răspuns.

Nu mai pătrundea acum nici praful dens, înecăcios. De unde deduseră că fusese stîrnit de cineva care, ca și ei, lucrase să-și croiască drum.

– Mioara, trebuie să vedem ce sentîmplă.

– Da, Miti, cineva a fost prin apropiere, ne-a auzit și ne-a răspuns. Cred că a vrut chiar să vină spre noi.

– Și, desigur, s-a produs ceva care l-a împiedicat. Poate...

– Să ne grăbim, Miti. Să n-ajungem prea tîrziu!

Din nou începu o muncă încordată, intensă, tăcută. Dar nu pentru multă vreme.

Înaintarea se făcu, dintr-o dată, ușoară.

Unele felii de rocă cu lumină fosforescentă erau date de o parte.

Drumul era deschis.

Amîndoi păşeau repede. Înaintau, ţinîndu-se de mînă, cu un sentiment de mare bucurie.

Şi, pe neaşteptate, dădură peste Nelu.

Zăcea nemişcat, insensibil la tot ce se întîmpla în jurul lui.

LOCUL UNDE SE PETREC CIUDĂŢENII

Primul lucru pe care vru să-l facă Miti, fu acela de a-i mărturisi Mioarei taina lui Nelu Mefebe.

Pentru el era limpede. Se produsese o defecţiune la minusculul motoraş al cutiei de comenzi.

Trebuia neapărat să controleze.

Dar fata nu-i dădu răgaz.

– Miti, să-ncercăm să-l salvăm!

– Mioara, ascultă-mă!. . .

— N-am ce să ascult. Stă prost aici. Poate, în cădere, s-a lovit după ureche!

— Păi, da, tocmai de asta vreau să-ți vorbesc.

— Nu-i acum momentul! Desfă-i cordonul! Apucă-l de umeri, eu îl voi ține de picioare. Să-l ducem mai încolo.

Miti amînă explicațiile și execută, întocmai, cele ce-i spunea Mioara. Amîndoi îl traseră pe Nelu de pe locul unde zăcea, cu intenția de a-l duce într-un ungher lăturalnic.

Dar, atunci, se produse un lucru uimitor.

A fost suficient ca Nelu să fie urnit spre ungher, pentru a redeveni cel de totdeauna.

Se ridică vioi și le vorbi:

— V-am auzit strigînd, v-am răspuns, m-am îndreptat spre voi și... nu mai știu ce s-a mai întîmplat cu mine.

— Te-ai lovit, cumva, la baza craniului? întrebă Mioara.

— Nu, nu m-am lovit cîtuși de puțin. Dintr-o dată, n-am mai existat!

— Nelule, trebuie să controlez dacă Mioara n-are dreptate.

La lumina reflectorului, Miti efectuă un control minuțios. Totuși, în așa fel, încît să nu-i dea Mioarei de bănuit.

Acum, dacă nu apucase să-i dezvăluie taina, mai bine s-o păstreze pentru el.

– Colosal! exclamă Miti, bucuros. N-ai absolut nimic!

Întrebat de Mioara, Nelu îi povesti, în puține cuvinte, cum intrase în legătură cu grupul celorlalți.

– Va trebui să comunicăm din nou cu grupul. Să le spunem că sîntem împreună, spuse Mioara.

Nelu și Miti fură de aceeași părere.

– A, dar unde mi-e cordonul?

În cataramă era doar aparatul de radio.

– Ți l-a desfăcut Miti, cînd am dat peste tine.

Nelu se ridică în grabă să-și caute cordonul și înaintă spre locul unde căzuse inert. Dar, chiar în clipa cînd ajunse acolo, se prăbuși pentru a doua oară, ca lovit de trăsnet.

– Nelule, ce-i cu tine?

Din cîțiva pași, Miti și Mioara fură iar lîngă el.

Nelu zăcea nemișcat, total insensibil la tot ce era în jurul lui.

Mioara îl zgudui:

– Nelule! Nelu

– Lasă-l! Mai bine să-l ducem din nou unde a fost. Îl luară. Acum, li se părea că e mult mai greu. Erau și foarte obosiți.

Ajunși în ungher, Nelu țîșni în picioare vioi:

– Iar n-am mai existat!

– Și iar exiști! Mda, e ceva aici!

În adevăr, se petrecea un lucru pe care Miti nu-l putea pricepe. Avea unele vagi presupuneri, amintiri din lecturi științifice, dar... Nelu reluă, numaidecît, discuția chiar de unde se întrerupsese.

– Trebuie să comunicăm cu ceilalți. Mă duc să-mi caut cordonul. Numaidecît o și porni. Dar, din nou se prăbuși ca trăsnit. Adus cu mare trudă în improvizatul adăpost sanitar, își reveni ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat.

Cînd însă vru să pornească pentru a patra oară, Mioara sări să-l oprească:

– Nu! Nu te duce tu!

– De ce?

– E mai bine să rămîi aici! Mă duc eu.

– Cum o să te duci tu? Tu rămîi cu Nelu. Mă duc eu!

– Nu, Miti, vin și eu. După o clipă, Mioara adăugă:

– Mai ales că ar mai fi o verificare de făcut.

– O verificare?

– Da, Miti.

– Și care anume?

– Să încercăm să punem în funcțiune aparatul, chiar în locul unde a leșinat Nelu.

Miti căscă ochii mari.

– Ce-ai spus?

– Să verificăm dacă aparatul de radio funcționează acolo.

Așadar Mioara se gîndise la același lucru.

Bine, dar asta însemna că Mioara știa. Da! *Știa!* Iar dacă știa, însemna că, sigur, nu era...

– Hai, Miti, să nu pierdem vremea! îl zori fata, nedîndu-i răgaz să-și ducă pînă la capăt judecata.

CONFIRMĂRI, ÎNDOIELI, REGĂSIRI...

Presupunerile lor se dovediră exacte.

Miti încercă să pună în funcțiune minusculul aparat din catarama cordonului. Aparatul nu funcționa.

– S-o fi stricat vreo legătură?

– Nu cred, Miti!

– Atunci, de ce s-a poticnit?

Mioara controlă aparatul. Avusese dreptate. Legăturile erau intacte.

– Nu ți se pare ciudat, Mioara?

– Ce anume?

– Aparatul n-are nici o defecțiune. Totuși nu funcționează. Nelu pătrunde în zona aceasta și se prăbușește. Scos de aici, își revine.

– Ce-ar fi să-ncercăm dacă aparatul de radio poate să emită din unghiul unde se află Nelu?

– Să-ncercăm. Sînt, de altfel, convins că acolo va funcționa.

– Ceea ce dovedește că în zona aceasta sînt. . .

– Da, fluxuri magnetice cu o putere mare. Foarte mare.

Acum își amintea perfect. Citise, undeva, despre influența fluxurilor cîmpurilor magnetice asupra motoarelor.

Infima aparatură a cutiei de comandă, care făcea din Nelu un robot perfect, fusese direct influențată de efectele acestor fluxuri.

La fel și minusculul aparat de radio din catarama cordonului. Dar, stai! Asupra Mioarei nu avea nici o influență. Nici una!

Colosal! Asta înseamnă că. . . Sigur! Acuma era sigur!

Nu, nu mai avea nevoie de nici o altă dovadă în plus.

Mioara nu era un superrobot.

Dar, ca și cum i-ar fi citit gîndurile, Mioara îi servi, îndată, o informație care îi cam clătină optimismul.

– Sînt, totuși, motoare care posedă un strat protector împotriva fluxurilor magnetice.

– Adevărat?

– Și sînt altele care posedă un sistem de neutralizare a efectelor magnetice.

– N-am auzit de așa ceva.

– Anumiți superroboți sînt prevăzuți cu astfel de sisteme.

Miti rămase cu gura căscată.

Anumiți superroboți pot fi, deci, protejați împotriva efectelor fluxurilor magnetice.

Atunci poate și Mioara...

Se grăbi să întrebe:

– Cunoști asemenea superroboți?

Mioara zîmbi. Sau, cel puțin, așa i se păru lui Miti.

Vru să-i răspundă dar, chiar în aceeași clipă, se auzi glasul lui Nelu Mefebe:

– Ce faceți? Veniți odată! N-avem timp de pierdut.

Programul indica în cazul de față un ritm alert pe care Nelu nu putea să-l piardă.

Miti îi înmînă cordonul.

– Nelule, tu cunoști lungimea de undă?

– Sigur. Doar am vorbit cu Horia.

– Atunci, hai, pune-te pe lucru!

Numaidecît, Nelu intră în legătură cu grupul celorlalți.

– Aici e Nelu Mefebe! Nelu Mefebe! Cine-i pe recepție?

– Horia e pe recepție!

– Mă auzi bine, Horia!

– Foarte bine. E ceva nou?

– Da. O veste mare!

– Ce veste, Nelule?

– Rămîi pe recepție, Horia.

– Rămîn!

– Ascultă cine vorbește.

Mioara trecu la aparat.

– Vă vorbește Mioara! Sînt cu Miti și Nelu. Alo, de ce nu răspundeți? Alo! Alo!

Legătura fu brusc întreruptă.

De data asta, însă, nu datorită fluxurilor magnetice, ci datorită fluxurilor care porneau din străfundurile inimii: de emoție, Horia scăpase aparatul jos!

SOLUȚIA SILVIEI

Iată, în curînd, vor fi din nou împreună!

Se auzeau. Își vorbeau. Cel mai de preț lucru era că nu pierise nimeni!

Certitudinea că toți depășiseră cu bine clipa cea mai grea, că vor fi laolaltă în scurtă, în foarte scurtă vreme, îi îmboldea să caute, să-și afle energii neștiute.

În încăperea învălmășită a labirintului subteran, Felicia, Bițu, Silvia, Ileana, Mircea, Horia, așteptau semnalele lui Nelu, Miti și Mioara.

Semnale nu prin radio, ci directe, cîteva lovituri convenţionale care să le vestească apropierea.

Timpul trecea, tîrîndu-se greu, ca o omidă.

Iar semnalele întîrziau.

– Totuşi, nu putem sta cu braţele încrucişate, rosti Biţu.

– Şi, ce-ai vrea să facem? întrebă Ileana.

– Poate că ar trebui să le venim în întîmpinare. Să-ncercăm şi noi să ne croim un drum.

– Cu ce? răspunse Horia.

– Cum cu ce

– Da, cu ce? Cu mîinile goale?

– Nici ei n-au unelte şi totuşi, Nelu. . .

Se opri. Acum îşi dădu seama că, în toate peripeţiile dramatice prin care trecuseră, nici unul din ei n-a divulgat taina lui Nelu Mefebe.

I se părea ciudat cum această taină pusese stăpînire pe întreaga lor fiinţă. În asemenea măsură pusese stăpînire, încît uitaseră pur şi simplu că Nelu e creaţia lor. Dacă la-nceput s-au străduit să păstreze secretul pen-

tru că-i făgăduiseră unchiului Victor, pe urmă ocolirea a tot ce putea să-l dezvăluie devenise un fel de reflex condiționat. Nelu era considerat ca un coleg, un prieten. Comportarea celor trei nu se deosebea cu nimic de a celorlalți.

Acum, scurta convorbire cu Ileana și cu Horia, îi amintea, din nou, lui Bițu cu acuitate condiția lui Nelu.

Evident, posibilitățile acestuia erau cu totul altele decît ale lor. Acționat de comenzi va reuși, desigur, să-și facă drum pînă la ei.

Și, te pomenești că ipoteza năstrușnică a zăpăugului de Miti este și ea valabilă.

Da, s-ar putea ca și Mioara să fie un superrobot.

Atunci rezultatele strădaniilor vor fi mult mai rapide.

În curînd vor auzi semnalele, vor răspunde iar pe urmă Miti, Mioara, Nelu se vor afla aici.

Vor căuta, împreună, o modalitate de a părăsi labirintul sfărîmat.

Totuşi, timpul trecea şi semnalele convenţionale nu se auzeau.

Ce să se fi întîmplat? Ce piedici au crescut în cale?

O nouă şi uşoară enervare învălui grupul. Deveniră irascibili, gata să se înfrunte.

Horia îşi făcea de lucru la minusculul lui aparat, dar nu mai reuşea să prindă legătura şi mîriia într-una.

Mircea, îşi recăpătase sîngele rece. Totuşi, izbucnirea lui dovedea că era pe cale să şi-l piardă din nou.

— Biţu are dreptate. Trebuie să ne salvăm!

— Vorbeşti prostii! îl repezi Horia. Singuri nu putem face nimic.

Ileana îl contrazise iritată:

— Să-ncercăm! Ne-agăţăm de iluzii. Trebuie să-ntreprindem ceva!

— N-ai decît! bombăni Horia şi-i întoarse spatele.

Felicia îi privea, neştiind cum să-i potolească.

— Felicia, tu ce spui? o întrebă Biţu.

— Eu cred că trebuie s-o ascultăm pe Silvia.

— Pe Silvia?

– Da, pe Silvia. Trebuie să vestim fără întîrziere forurile autorizate.

Pentru o clipă numai, se produse o oarecare stupoare. Nici chiar Silvia nu se mai gîndea la această soluție.

Pe urmă, se raliară cu toții la părerea Feliciei.

UN ZIMBET PE UNDE

Începu o nouă și trepidantă goană prin eter.

În aparat fosneau tot felul de sunete. . . unele mai mătăsoase, cu inflexiuni melodice, altele aspre, ca vîntul fără speranțe de pe întinderile albe.

Horia lucra cu încordare. Semnaliza, striga în microfon:

– Aici e grupul din Peștera Neagră! Grupul din Peștera Neagră! Aproape

răgușise. Nu izbutise să capteze vreun răspuns.

– Peștera Neagră! Grupul din Peștera Neagră! M-auziți? Grupul din Peștera Neagră!

Strădanii zadarnice. Îi tremurau mîinile. Țiuitul îl enerva, iar starea lui de spirit se transmitea ca o molimă celorlalți.

– Poate s-a defectat aparatul! observă Bițu.

– N-avea cum să se defecteze!

– Ba da! Cînd l-ai scăpat pe jos.

– Poftim, controlează! Bițu îi luă aparatul și începu să transmită. Nici el nu era foarte calm. Totuși, mișcările lui păreau mai sigure. Glasul mai ferm. Mîinile nu-i tremurau.

– Aici e grupul din Peștera Neagră! Avem nevoie de ajutor urgent, striga în microfon.

Horia vru să se repeadă să-și reia aparatul. Dar se interpuse Mircea și Ileana.

– Lasă-l acum pe Bițu!

Minune! Lui Bițu nu-i venea să creadă. Se făcu alb ca varul.

– Tăcere! le ordonă el celorlalți. Aud... Aud un glas.

– Un glas?

Un marş triumfal cîntat la fanfară, interferat cine ştie de unde, acoperi glasul.

Bițu se simți încolăcit de şerpi reci de sudoare. Își dădea seama că jocul acesta al speranței este cea mai diabolică tortură.

Repetarea lui, mai ales în condițiile în care se aflau, putea să-l facă să-şi piardă minţile.

În spațiul redus, aerul devenise greu, aproape irespirabil.

În jurul lui Bițu toți așteptau, pîndeau neliniștiți o veste din afară.

Trebuia acționat rapid. Altfel...

Gifiind, se încordă din nou şi transmise:

– Aici e grupul din Peştera Neagră! Salvați-ne! Salvați-ne! Tremura acum şi el, din tot corpul:

– Aud... un glas... un glas... Ah...

Dacă n-ar fi intervenit Felicia, Bițu s-ar fi prăbuşit leşinat.

– Bițule! Bițule, ce e cu tine?

– Acum s-a produs un faading... Nu mai pot! Nu mai pot!

– Bițule, lasă-mă pe mine!

– Nu! Nu tu! Eu! urlă Horia ca scos din minți.

Dar Mircea și Ileana îl țineau zdravăn. Felicia luă aparatul.

Cine-ar putea să spună de ce năvălesc, dintr-o dată, din eter mii și mii de sunete, o haită înnebunită și de ce, pe neașteptate, această haită este alungată și totul totul devine limpede și liniștitor?

Auzi un glas căruia-i răspunse:

– Da, eu sînt Felicia!

– Cu cine vorbești, Felicia?

– Cu cine?

– Cu cine?

– Sst! le făcu ea semn.

– Dă-mi aparatul, răcni Horia, zbătîndu-se să scape din strînsoarea brațelor lui Mircea.

Dar ce se întîmplă? Felicia zîmbește. Da, zîmbește!

– Cu cine vorbești, Felicia?

– N-auzi, spune cu cine vorbești?

Ea continuă să surîdă și să vorbească. Dar zîmbetul ei, cuvintele ei radiază liniște.

Dintr-o dată toți se potoliră. Privesc zîmbetul Feliciei și ascultă ce răspunde în micul aparat:

— Da, am scăpat cu toții! Și Miti și Biţu și tot grupul... Nu... nu sîntem împreună. A scăpat și Nelu Mefebe. El e cu Miti și cu o fată... Sîntem în Peștera Neagră. Labirintul s-a sfărîmat... Îți mulțumesc din suflet. Te așteptăm... te așteptăm, unchiule Victor!

ECHIPA DE SALVARE

Ah, unchiul Victor!... Unchiul Victor!...

Încă înainte să se producă dispariția lui Nelu Mefebe și toate peripețiile care au urmat, neliniștea începuse să-i urzice sufletul.

De ce nu-i telefonează Miti?

De ce nu i se trimit notațiile zilnice ale robotului?

Dacă Miti e mai fantezist (seamănă cu unchiul său, nici vorbă!) atunci de ce Felicia, care-i mai lucidă și Bițu căruia, de asemeni, nu i se poate reproșa o atitudine ușuratică, ei, de ce tac?

S-a produs vreo fisură în temeinica lor prietenie?

S-a întîmplat altceva?

Aceste întrebări care nu-i dădeau pace, l-au hotărît să plece spre tabără. Trebuia să se convingă cu propriile-i mijloace.

Astfel că în seara în care era să fie sărbătorit Nelu, unchiul Victor făcea pregătiri de plecare.

A doua zi de dimineață, numaidecît după ședința colectivului de lucru se va sui, împreună cu tușa Laura în mașină și, în mai puțin de-o oră, se va afla în mijlocul „echipei".

Își propusese să rămînă citeva zile pe lîngă tabără.

În afara unei scurte vacanțe după care tînjea, era împins de curiozitatea de a găsi răspuns la întrebările care îl frămîntau.

Și, de ce să n-o mărturisească, ardea de nerăbdare să-l poată observa de la mai mare apropiere pe Nelu.

Să-l vadă cum se comportă, cum reacționează, să-și dea seama dacă această „glumă științifică" nu ajunsese cumva o treabă foarte serioasă.

Dar, a doua zi, ședința colectivului de lucru se prelungi peste prevederile lui cele mai optimiste.

Pe deasupra, dacă n-a reușit să se desprindă atunci cînd spera, s-au ivit, cum se-ntîmplă zilnic, o sumă de treburi neprevăzute.

— Ei, ce facem? Nu mai plecăm? a-ntrebat tușa Laura la telefon, văzînd că întîrzie.

— Probabil, va trebui să amînăm pe mîine.

Tușa Laura rămase dezamăgită. Miti era nepotul favorit.

Nu-l văzuse de mult și-i era tare dor de el.

– Nu poți isprăvi treburile mai repede? întrebă Laura într-o doară.

– Nu. Mi-e cu neputință!

– Vai, ce rău îmi pare! M-am bucurat c-o să-l vedem pe Miti.

– Ce-ar fi să pleci tu azi? o întrerupse unchiul Victor. Eu voi sosi mîine.

– Fără tine nu plec! Am stat destul singură la mare.

– Bine, dacă acesta este destinul meu, vom pleca mîine în mod irevocabil, împreună, glumi unchiul Victor și puse telefonul la loc pe furcă.

Se cufundă din nou în treburi, cînd tușa Laura îl sună din nou.

– Victor... ai auzit?

– Ce s-aud? Dar ce-i cu tine, Laura?

Laura părea foarte tulburată. Îi tremura vocea și găsea anevoie cuvintele.

– Acolo... unde se află... Miti, s-a produs o nenorocire.

– Ce nenorocire?

– Un cutremur... A anunțat la radio...

Primul lucru pe care-l făcu unchiul Victor fu să capete legătura telefonică cu tabăra.

Cînd i se anunță că un grup de copii, printre care și Miti se află în Peștera Neagră, nimic nu-l mai putu reține.

Își alcătui, numaidecît, o echipă de salvare: oameni de știință, medici, geologi, alpiniști destoinici și... cîțiva roboți.

– Laura, eu plec chiar acum să văd ce-i cu copiii! o vesti telefonic.

– Vin și eu!

– Nu! Mai bine rămîi acasă.

Hotărîrea cu care fuseseră rostite aceste cuvinte, o făcu să nu mai stăruie.

– Te-ai interesat ce e cu Miti?

– Fii fără grijă. Nu i s-a întîmplat nimic.

Prefera să-i ascundă adevărul. Inima Laurei începuse să șchiopăteze...

– Dar ceilalți copii?

– Tocmai pentru ei mă duc! Cum aflu ceva, îți telefonez.

– Să-mi telefoneze și Miti.

– Bine, are să-ți telefoneze... La revedere!

– La revedere!

Așa își începu unchiul Victor una din cele mai dramatice acțiuni din bogata lui activitate științifică. Procedă rapid și metodic.

Se interesă de împrejurările în care copiii au hotărît să plece în expediție.

Cînd află că mobilul fusese Nelu Mefebe, simți un clește de gheață strîngîndu-i pieptul.

Repede, ca-ntr-un film proiectat cu acceleratorul, își imagină toată povestea: focul, fuga lui Nelu, căutarea lui.

Desigur, Miti, Felicia, Bițu aveau toate motivele să creadă că Nelu se ascunsese în peșteră.

Luase legătura și cu grupul de turiști care fuseseră în peșteră în același timp cu Nelu.

— Da, spusese unul din ei. La un moment dat, am întîlnit un tînăr, care, văzîndu-ne, a dispărut într-o clipă. Noi tocmai făceam o veche experiență, a-

prinzînd nişte ziare... Profesorul nu-şi putu reprima reproşul de a nu-l fi construit pe Nelu dintr-un material neinflamabil. Evident, aşa cum procedase, reacţiile robotului erau mai vii.

Dar un om de ştiinţă trebuie în primul rînd să se gîndească la faptul că şi într-o „glumă" ştiinţifică se pot ivi consecinţe neaşteptate.

Încă o dată îşi aminti cît de mare este răspunderea omului de ştiinţă şi că în orice acţiune, descoperire, inovaţia devine importantă mai ales prin consecinţe.

Ah, iată-l moralist!

Nu! Nu suferea această ipostază. Didacticist! Moralist!

Totuşi, cine se poate sustrage de la o realitate care se numeşte consecinţe?

Consecinţele sînt uneori tragice...

Dacă...

O, nu! Refuza cu îndărătnicie să creadă că dragii lui colaboratori şi toţi ceilalţi care au fost antrenaţi în această aventură ar fi avut de pătimit în mod ireversibil. Că au fost zdrobiţi de prăbuşirea rocilor. Credea cu fermitate că

erau în viață. Poate loviți, contuzionați, dar în viață.

Organiză un post de radiorecepție -emisie de mare capacitate și puse în funcțiune o hipermodernă instalație de radar. Seismul blocase intrarea în peșteră. Fuseseră aglomerate adevărate depozite de rocă. Trebuia așadar degajată intrarea.

Treaba a fost încredințată unor roboți specializați. Acești roboți n-aveau nimic din farmecul și iscusința lui Nelu Mefebe. Păstrau clasica înfățișare de giganți metalici. Desfășurînd o uimitoare posibilitate de orientare și o vigoare enormă, ridicau buturugile, cu ușurința cu care un copil ar fi ridicat niște pietricele.

Pe măsură ce se putea înainta fără riscuri, pătrundeau echipe de geologi-alpiniști. Erau totdeauna precedați de un alt robot care conducea instalația radar și, prin semnale, comunica rezultatele.

Lucrul mergea bine și unchiul Victor se bucura că, în curînd, va putea să-și revadă și să-și îmbrățișeze colaboratorii.

Ştirea că în capcana peşterii fusese prins un grup de copii, pusese în mişcare întreaga opinie publică. Presa, televiziunea, radioul şi nu numai de la noi, urmăreau cu înfrigurare acţiunea condusă de unchiul Victor.

Nenumărate scrisori, telefoane, prezenţe personale vădeau un lucru care-i făcu bătrînului savant o mare bucurie: oameni de toate vîrstele se ofereau voluntari să ajute la salvarea copiilor.

Evident, nu era nevoie! Dar această lume solidară, gata să înfrunte primejdia, cu riscuri şi sacrificii, ca acţiunea să fie încununată de succes, stimula energiile tuturor acelora care participau la salvare.

Acum trebuia dusă lupta cu timpul! Fiecare secundă era deosebit de preţioasă.

Dar iată, pe neaşteptate, radarul se defectă, legătura prin radio se întrerupse, iar roboţii încremeniră. Unii se răsturnaseră în poziţii caraghioase. Tot ce fusese cu o clipă înainte febră, mişcare, agitaţie, era acum atins de o moarte neprevăzută. O împietrire aspră puse stăpînire pe o acţiune care

trebuia grabnic îndeplinită. Numai sufletul oamenilor vuia: „ce s-a-ntîmplat?" Şi răspunsul era invariabil acelaşi: Da! Seismul scosese la iveală nebănuite cîmpuri magnetice.

Aceleaşi cauze care îl transformaseră pe Nelu într-un corp inert, îşi manifestau efectele şi aici.

PENULTIMA ETAPĂ

Fără îndoială, aşa cum pomenise şi Mioara, ştiinţa modernă găsise corective pentru neutralizarea efectelor undelor magnetice.

Descoperirea acestor unde magnetice în regiunea Peşterii Negre stîrni în conştiinţa unchiului Victor un neînchipuit interes ştiinţific. Trebuia neîntîrziat să facă apel la vechiul lui coleg, doctorul în fizică Simion, mare spe-

cialist în această problemă, cu care colaborase în diferite ocazii.

Cine era doctorul Simion? Unchiul lui Horia! Prin urmare... și al Mioarei! Ei da, povestea noastră este populată nu numai de copii năstrușnici, de roboți năzdrăvani ci și de unchi: unchiul Victor, unchiul Simion!

Ei bine, doctorul Simion nici n-așteptase să fie chemat. Era acolo.

Dispariția Mioarei și a lui Horia împreună cu ceilalți copii îl adusese, din prima clipă, la Peștera Neagră. În Horia nu avea prea multă încredere. Dar Mioara era în măsură să facă față unor situații cît de grele.

Totuși, un seism este un seism...

De aceea sosise, cam în același timp cu bătrînul său prieten, savantul cibernetician Victor.

Îl lăsase, deci, pe el să organizeze și să conducă operațiile de salvare.

Dar iată, lucrurile se poticniseră.

— Simioane, vezi bine, eu am depus armele! E cazul să intervii tu, îl îndemnă Victor.

Doctorul Simion studiase regiunea și, încă de mult, presupunea că e po-

sibilă existența unor cîmpuri magnetice.

O ipoteză explica originea lor prin căderea unor corpuri cerești, încă din vremuri străvechi, și care în prăbușirea lor au pătruns adînc în scoarța terestră.

Ceea ce socotim că interesează e faptul că într-un timp record, acțiunea de salvare fusese reluată.

— Poftim, te rog să iei din nou comanda! i se adresă Simion bătrînului său prieten.

— Nu! Continuă tu!

— Dar nu se poate!

— Ba da! Se poate! Să-ți fac o mărturisire: sînt foarte obosit. În adevăr, unchiul Victor părea biruit de ani și oboseală...

Obrajii săi, de obicei rumeni, erau palizi. Privirile stinse... Respirația gîfiitoare... Se simțea obosit și bătrîn. Bătrîn ca pămîntul.

Se trase deoparte, nu însă înainte de a-l fi rugat pe doctorul Simion:

— Te rog, grăbește-te! Te rog mult...

Acum echipa pătrundea pe un fond foarte larg în adîncul peșterii.

Legătura radiofonică fusese restabilită și indicațiile transmise de Bițu ușurau înaintarea.

Înaintau... Înaintau... Și, deodată, victorie! Grupul celor șase apăru în lumina slabă a reflectoarelor.

– Iată-i! exclamă Silvia fericită, cînd îl zări pe doctorul Simion în fruntea primilor oameni din echipă.

– Unchiule! izbucni Horia, agățîndu-se de gîtul lui Simion.

– Dragule, îl strînse acesta la piept. Dar, numaidecît, întrebă:

– Unde-i Miorița?

Întrebarea lui se întretăie cu întrebarea Feliciei:

– Unde-i unchiul Victor?

– Vă așteaptă! Dar spuneți-mi, unde-i Miorița?

– E cu Miti și Nelu.

– Cu Miti și Nelu?

Așadar lupta nu fusese pe deplin cîștigată...

– Credeam că, între timp, au putut să ajungă la voi.

– Încă nu! Am încercat să ne-ntîlnim pe parcurs.

— Pentru noi ar fi fost mai greu. Ei îl au pe Nelu Mefebe...

Felicia schimbă o privire cu Bițu. Erau într-o stare de epuizare totală. Totuși, remarca doctorului Simion le atrase atenția.

Bițu se hotărî să-ntrebe:

— Și ce-i dacă-l au pe Nelu?

— Pentru un robot orientat în direcția aceasta, treaba e mult mai ușoară!

Robot? Cum, doctorul Simion știa? Cine-l informase de gluma lor științifică? Fără îndoială, bătrînul lor prieten. Ei au știut să păstreze taina robotului, pe cînd unchiul Victor... Pesemne, în aceste ultime momente de panică, zbuciumul îl făcuse să mărturisească, să nu mai păstreze secretul...

Dintre ceilalți copii, doar Mircea prinsese cuvîntul robot.

Ar fi vrut să ceară explicații, dar momentul nu era prielnic. Doctorul Simion îi zorea:

— Hai, dragii mei, pregătiți-vă să ieșiți!

– Să ieșim? Unde să ieșim? întrebă Silvia.

– Unde... ce mai întrebați? Afară din peșteră! răspunse Simion.

Spiritul colectiv, care la un moment dat părea că se pulverizase, țîșni ca un curcubeu după ploaie. Silvia vorbea în numele tuturor și toți găseau firesc să spună ceea ce spunea.

Toți simțeau la fel. Toți gîndeau la fel.

– Noi nu plecăm fără Mioara, Miti și Nelu!

– Dar, uitați-vă în ce hal sînteți!

– Nu-i nimic! Puțină hrană, cîteva pastile regeneratoare, o băutură caldă și ne refacem repede.

– Mai repede decît vă închipuiți! completă Bițu.

– Poftim! Toate acestea le aveți și hrană și băutură și pastile, dar n-are sens să vă irosiți puterile abia recîștigate.

În zadar! Argumentele rostite repede, pentru că timpul îi gonea necruțător, se ciocneau de același zid al împotrivirii.

– Noi nu plecăm fără Mioara, Miti și Nelu!

Și doctorul Simion fu nevoit să cedeze.

ULTIMA!

Miti și Mioara își dădeau seama că nu vor putea străbate zona fluxurilor magnetice împreună cu Nelu.

Sigur că el se va prăbuși iar.

– Ce facem, Mioara?

Fata tăcea, cufundată în apele tulburi ale aceloraşi gînduri... Numai cînd Miti începu s-o sîcîie cu întrebările, răspunse calm și simplu:

– Sînt două căi de urmat: ori îl lăsăm pe Nelu aici și revenim apoi să-l luăm, ori, după ce se prăbușește, îl tîrîm după noi.

Să-l tîrască... Treaba părea foarte grea. Ei erau istoviți. Abia reușiseră, în cele cîteva încercări, să-l tragă înapoi, în așa numitul adăpost sanitar...

Nelu ședea deoparte. Asculta, dar nu intervenea în discuție.

– Și tu ce spui să facem, Mioara?

– De ce mă-ntrebi pe mine?

– Pentru că logica ta funcționează fără greș.

– Poate că nu numai a mea!

– Ce vrei să spui?

– Ce-ar fi să ne sfătuim și cu Nelu?

Cu Nelu? Mda, la asta nu se gîndise.

– Bine, ne sfătuim și cu Nelu. Ce va hotărî el, așa va rămîne!

– Așa va rămîne!

În puține cuvinte, Miti încercă să-i explice despre ce este vorba.

– Nu-i nevoie să-mi explici, îl întrerupse Nelu. Am auzit totul.

– Și, care-i sfatul tău?

Nelu răspunse fără preget:

– Voi sînteți prietenii mei!

– Da, sîntem prietenii tăi. Dar și tu ești prietenul nostru.

Robotul, însă, aproape că nici nu-l mai asculta. Răspunsul lui își urma firul logic al unei comenzi imprimate care, în împrejurările de față, căpăta și aura unui gest de înaltă etică.

– Voi sînteți prietenii mei și pentru voi trebuie să fac totul. Eu trebuie să vă salvez, dar nu știu ce se petrece. Cînd ies de aici, toate resorturile se opresc.

– Da, am văzut. Dar noi ne-am gîndit că am putea să te tragem după noi, pînă undeva, într-un loc la fel ca acesta, unde resorturile vor reintra în funcțiune.

Răspunsul robotului fu tranșant:

– Exclus! Voi n-aveți putere. Eu rămîn aici!

Chiar Miti, care avea convingerea fermă despre mutațiile produse în sistemul de reacții ale lui Nelu, rămase stupefiat.

Colosal! Nu! N-ar fi bănuit, în nici un caz, o asemenea putere de sacrificiu! Era reacția pe care numai o anumită noblețe sufletească o putea da! Oamenii, oamenii adevărați sînt, uneori, incapabili de o asemenea reacție.

Cînd Miti îi împărtăşi Mioarei entuziasmul lui, fata răspunse rece:

– Cred că este şi altceva la mijloc!

– Aş! Nu-i nimic altceva, decît dorinţa lui de a ne salva pe noi.

– Desigur şi această comandă este prezentă. Dar mai acţionează încă una, aceea a conservării: comanda de a evita tot ce i-ar putea primejdui existenţa. Şi, ca să-ţi fac dovada că lucrurile stau aşa, roagă-l să te-nsoţească din nou pînă la locul unde s-a prăbuşit.

– Bine! Am să-ţi arăt că n-ai dreptate.

Se apropie de Nelu şi-i spuse:

– Nelule, hai cu mine...

Dar robotul nici nu-l lăsă să-şi termine cuvîntul.

– Deocamdată eu nu mă mişc de aici!

– Dar, te rog, Nelule!

– Nu! Eu nu mă mişc de aici!

Straşnică fată, Mioara! Pe toate le ştia... Trebuiau, aşadar, să se despartă de Nelu! Şi fără întîrziere!

— Nelule, rămîi cu bine! îi spuse Mioara. În curînd, vom veni să te luăm.

— Foarte bine! Vă aştept!

— Îmi pare bine că eşti liniştit.

Da. Părea destul de liniştit, chiar bine dispus.

— Optimism cibernetic! oftă Miti.

— Te aşteptai la altceva? zîmbi Mioara. Ei, acum ia-ţi şi tu rămas bun.

Miti, profund decepţionat de demonstraţia făcută de Mioara, se mărgini să-i strîngă mîna.

— Miti, spuse robotul cu oarecare sfială.

Glasul căpătase alte rezonanţe, mai calde, adînc omeneşti.

Miti tresări. Poate că, totuşi Mioara se-nşelase.

Chiar şi fata deveni curioasă. Îşi îndreptă privirile spre robot. Oare ce se-ntîmplă cu el?

— Ce e, Nelule?

— Miti... te rog... aş vrea...

— Ce-ai vrea, Nelule? Ei, haide, vorbeşte!

— Îţi spun acum!

– Spune odată!

– Aş vrea să-mi dai carnetul şi creionul tău...

– Carnetul şi creionul?

– Ştii, trebuie să-mi trec notaţiile de fiecare zi... Carnetul şi creionul meu au rămas în vindiac.

Va să zică asta a fost! Carnetul şi creionul...

Atunci Miti nu se putu reţine. Trebuia neapărat să ştie, să lămurească totul.

– Dar ţie, Nelule, nu-ţi pare rău că ne despărţim?

Nelu îl privi tăcut, încordat.

– S-ar putea să nu ne mai vedem niciodată! Nu-ţi pare rău, Nelule?

Aceeaşi tăcere.

– Nu simţi nimic?

De data asta robotul deveni volubil:

– Să simt?

– Da, să simţi.

– Nu-nţeleg. Ce să simt?

– O părere de rău, o durere, o sfîşiere?

– O părere de rău, o durere, o sfîşiere?

Robotul păru descumpănit...

Își reveni, însă, numaidecît.

— Sigur, o durere poate fi o adîncă sfîșiere... Nu o dată, vorbindu-se despre durere, fiziologii au susținut că...

— Destul! îl întrerupse Miti.

Nelu era pe punctul să dezvolte o savantă dizertație despre durere. Vru să continue:

— Cum spuneam, fiziologii au susținut că...

— Taci, Nelule!

— De ce să tac?

— Nu mă interesează ce spui, ce știi — te-ntreb dacă simți. Auzi, dacă simți o părere de rău, o durere, o sfîșiere? Acum, la despărțire...

Urmă o tăcere prelungă.

Încordat, robotul căuta în sinea lui... Căuta... Căuta... Răscolea straturile memoriei sale... O părere de rău? O durere? O sfîșiere? Acum la despărțire...

Întrebările lui Miti rămaseră fără răspuns...

Pe un pat de campanie, la gura peșterii, unchiul Victor respira din ce în ce mai greu. Era neliniștit. Se-ntorcea cînd pe-o parte, cînd pe alta. Somniferele, și calmantele administrate avură un efect extrem de limitat.

Medicii care făceau parte din echipa de salvare își împărțiră rolurile: o parte a continuat să rămînă în echipă sub conducerea doctorului Simion, iar alta se organizase să-i dea asistență medicală bătrînului savant cibernetician. Starea lui era îngrijorătoare.

— Ar fi mai bine dacă v-am transporta la clinică!

— N-ar fi bine deloc! M-aș perpeli și mai mult.

— Totuși. . .

— Nici un totuși!

Unchiul Victor refuzase cu îndîrjire să fie transportat în altă parte.

— Nu plec! Nu mă mișc de aici!

În fața acestei neclintite hotărîri, medicii au fost nevoiți să cedeze.

Au încercat să-i redreseze pulsul prin diferite mijloace, acolo, pe acel improvizat pat de spital.

— Degeaba mă-mpungeți cu tot felul de injecții! Pentru mine nu există decît un singur leac.

— Care?

— Să-i văd pe copii întorcîndu-se teferi! Ce se aude? Aveți vești?

— Da, vești bune! Dar stați liniștit, domnule profesor!

— Agitația provocată de bucurie e mai utilă în cazul meu, decît o răstignire pe perne și saltea.

— N-am vrea să vă contrariem, dar medicii sînt datori să ia anumite măsuri.

— Să lăsăm astea, pe altă dată...

— Foarte bine! O să vă odihniți.

— Da' de unde? Spuneți-mi, Simion a comunicat ceva?

— Desigur.

— Și cum, aveți cutezanța să-mi ascundeți faptul?

— Dar emoțiile, domnule profesor...

— Emoțiile? S-a-ntîmplat ceva rău?

– Dimpotrivă!

– Atunci, dați-mi repede radioreceptorul!

N-au avut încotro și i l-au dat.

Deodată, chipul lui veșted se-mpurpură.

– Cine? Cine vorbește? Extraordinar!

Unchiul Victor închise ochii și-și duse mîna la inimă.

Medicii intrară în panică. Dar, după cîteva clipe, profesorul Victor își continuă vesel convorbirea.

– Alo, Nelule, mi-ai făcut destule necazuri. E timpul să-mi faci și-o bucurie. Dă-mi pe recepție pe rînd, pe toți copiii care au pornit după tine... Auzi? Pe toți! Vreau să le aud glasul.

Medicii intervenirăː

– Domnule profesor, nu vă obosiți!

– Lăsați-mă-n pace, oameni buni! Nu vedeți? Am și devenit altul!

– Dar pulsul?

– Poftim, luați-mi pulsul! Pe măsură ce voi auzi glasurile copiilor, pulsul se va normaliza... Ehe, îmi cunosc eu bine caroseria...

Medicii zîmbiră. Ce-i puteau face? I-au luat, totuși, pulsul.

Unchiul Victor își continuă convorbirea:

— Tu ești, Miti? Colosalule! Mi se pare că ai făcut destule boroboațe... Felicia, tare mă bucur că te aud din nou... Bițule, grijuliule, cum de-ai ajuns și tu în peșteră? Îmi pare bine de cunoștință, Silvia! A, dumneata ești Ileana! Da, da, îmi amintesc, mi-a scris Miti, specialistă în geologie. Mai e o fată? Cine? Mioara? Ai să-mi comunici multe în legătură cu... Mda! Bine, vom vorbi! Horia, ești văr cu Mioara... Aha, nepoții lui Simion... Bine! Bine! Aveți un unchi strașnic! Ce mă-ntrebi, Mircea? Dacă Nelu... Ei, problema asta o vom dezbate cînd vom fi împreună...

Medicii schimbau priviri. Nu de panică, de uimire.

În adevăr, pulsul bătrînului cibernetician care cu puțin înainte o luase razna, încet, încet se normaliza: de la 126 bătăi pe minut, scăzuse la 116... 112... Apoi 110... 98... 90... 84... 76... În sfîrșit... 68... 70... 66...

Parcă întinerise... Pomeții își recăpătară prospețimea. Privirile redeveni-

ră vioaie, interogative, scrutătoare. Nu mai avea dificultăți respiratorii. Cînd închise aparatul, zvîcni din pat.

— Unde vă duceți? încercară medicii să-l oprească.

Unchiul Victor îi privi mirat și izbucni în rîs.

— Cum unde? S-o necăjesc pe Laura, soția mea, că n-a rămas văduvă.

Dar Laura era alături și plîngea de bucurie...

MASA DESTĂINUIRILOR

De fapt, nu era nici o masă. Ospățul, pentru că de un ospăț este vorba, avea loc într-o poieniță răcoroasă, nu departe de tabără. La iarbă verde.

Nu, nu era poienița în care ar fi trebuit să se desfășoare serbarea fo-

culul de tabără, aprins în cinstea lui Nelu Mefebe.

În mod intenționat unchiul Victor ceruse ca ospățul să aibă loc în altă parte. Nimic nu mai trebuia să amintească peripețiile pe care le-au parcurs cu toții.

Erau prea vii în conștiința lor.

„Uitarea este, uneori, o protecție naturală, o necesitate biologică!" spusese unchiul Victor.

„Sînt amintiri care, prin repetarea lor, devin obsesive, chinuitoare, ajung să întrețină aceeași stare de spaimă și tulburare."

De aceea, acest ospăț trebuia să-și păstreze, cu desăvîrșire, un caracter de voioșie. Și, în adevăr, nu se putea spune că bunăvoia n-ar fi fost dominantă în poieniță. Ospățul era savuros din toate punctele de vedere. Se mînca, se vorbea, se bea, se glumea, se rîdea cu multă, foarte multă poftă.

Masa era, ca să spunem așa, prezidată de unchiul Victor. Nu lipsea nici tușa Laura, nici doctorul Simion, nici toți medicii, geologii, sportivii etc., care

într-un fel sau altul, participaseră la acțiunea de salvare.

Bineînțeles, tabăra era în păr. Un singur personaj nu era de față: Nelu Mefebe. Și aceasta, tot la cererea și posibilitățile de manevrare ale unchiului Victor. Totuși, deși fizic lipsea, prezența lui plutea în jurul fiecăruia. O simțeau, învăluia conștiințele cu nenumărate întrebări.

Bătrînul biocibernetician refuzase să stea de vorbă cu toți acei care au încercat să afle cîte ceva despre Nelu.

Aceeași atitudine a impus-o și tinerilor lui colaboratori: Miti, Felicia, Bițu.

— Sînteți colosali! îi repezise Miti. Pe toate vreți să le știți.

— Tu, în locul nostru, ai fi fost altfel? îl încolțea Mircea.

— Nu știu cum aș fi fost, dar lăsați-ne în pace. Dacă este de povestit ceva, o s-o facă unchiul Victor.

— Și, mă rog, cînd o s-o facă?

— Cînd va crede că e momentul potrivit.

Și iată, pare-se că acest moment sosise. Ciocănind în pahar să se facă auzit, unchiul Victor începu:

— Dragii mei, cred că această masă la care ne-am adunat cu toţii, va fi masa destăinuirilor.

— A destăinuirilor? întrebă Simion mirat.

— Precum ai auzit. Pentru că fiecare, sau aproape fiecare din noi, va avea de făcut o destăinuire. Eu voi fi primul şi am să vă spun un lucru pe care la ora actuală, cred, că nu mai este un secret pentru nimeni.

În puţine cuvinte, istorisi cum devenise realitate gluma lor ştiinţifică pe care o numiră *Nelu Mefebe*.

— Din clipa cînd i-am trimis instrucţiunile lui Miti, ceva deosebit s-a petrecut cu Nelu. Aş vrea să aflu aici, acum, ce s-a petrecut?

Miti simţi un nod în gît. Obrajii se-mpurpurară, urechile îi vuiră. Fără-ndoială, trebuia să mărturisească, oricît i-ar fi venit de greu.

— Ce-am urmărit eu a fost ceva colosal! rosti Miti, cu glasul sugrumat. Apoi repede, fără pauze, povesti cum, urmărind să-l transforme pe Nelu într-un robot sentimental, s-a ferit de

Felicia şi Biţu şi i-a imprimat o serie de supracomenzi.

Reacţiile lui Nelu deveniseră cu adevărat uimitoare. Puterea lui de selectare funcţiona cu o fineţe nebănuită. Părea că depăşise faza de simplu robot humanoid...

El, Miti, crezuse chiar că poate observa unele autentice vibraţii de ordin superior uman: sensibilitate, iubire, devotament... Crezuse...

– Să-ţi fie ruşine! exclamă Biţu, indignat.

Şi se gîndi cu groază, cum, la un moment dat, el însuşi fusese gelos pe Nelu...

– Taci, Biţule, lasă-l să povestească, îl rugă Felicia.

Şi, undeva, într-un ungher de conştiinţă, fulgeră întrebarea dacă va trebui să mărturisească, la rîndul ei, că suferise din pricina lui Nelu...

Îşi aminti de poemele Pygmalion, Anti-Pygmalion...

Nu, n-avea rost să facă publică o zvîcnire strict intimă a inimii ei.

Poate, cîndva, o să-i împărtăşească unchiului Victor. Poate...

„Ce bine că am izbutit să mă domin, respiră uşurată Silvia. Atîta-mi mai lipsea, să-ndrăgesc un robot... I l-am lăsat Mioarei..."

Şi, fără să vrea, îşi îndreptă privirea spre Mioara. Se aştepta ca ea să fie tulburată.

Îi arătase doar lui Nelu o prietenie nemărginită.

Dar decepţie!

Mioara zîmbea amuzată... Miti îşi termină destăinuirea. Mircea, care văzuse în Nelu un model de urmat, era profund dezamăgit. Avea însă şi-o nedumerire.

— De unde ştia doctorul Simion că Nelu este robot? Colaborase cu unchiul Victor?

— Nici gînd! răspunse doctorul Simion.

— Atunci de unde aţi ştiut?

— Chiar aşa, de unde ai ştiut? vru să afle şi unchiul Victor. Doar încă înainte de a-l zări pe Nelu, ai ştiut că-i robot, nu? Cum ai aflat?

— Nu-i nici o minune!

— Mă rog, nici n-am spus că-i minune, dar tocmai de aceea aş vrea să cunosc sursa informaţiei.

— Păi, nimic mai simplu! Mi-a scris Mioara.

— Mioara? Toate privirile se îndreptară spre fata aceea isteață, frumoasă, impetuoasă, pe care Miti o asemuise cu o divinitate a antichității.

Sosise clipa ca și Mioara să vorbească:

— Să vedeți, crearea unui superrobot humanoid este, de multă vreme, preocuparea cercului de cibernetică din școala noastră. Am făcut cîteva încercări, i-am cerut unchiului Simion sprijinul dar, fiind prea ocupat, ne-a amînat mereu.

La un moment dat, ne-a sfătuit să ne adresăm unchiului Victor, care-i pasionat de problemele acestea și spirit ghiduș. . .

— Cum, așa le-ai spus? Spirit ghiduș, Simioane? o întrerupse profesorul Victor.

— Chiar așa!

— Splendid! Auzi, Laura, îți dai seama că ai soț un spirit ghiduș?

— Îmi dau seama, dar s-o lăsăm pe Mioara să vorbească.

— Da, da, continuă Mioara!

— Așadar, problema fiindu-ne binecunoscută, am hotărît ca, după vacanță, să încercăm s-o rezolvăm cu sprijinul unchiului Victor.

Cînd am venit în tabără, la-nceput nu mi-am dat seama, văzîndu-l pe Nelu, că ar fi un robot. Dar anumite automatisme, pe care le au, din păcate, și unii oameni, dar care sînt specifice roboților, m-au făcut să cred că, în fața mea, se află rezultatul unei experiențe pe care și cercul din școala noastră a-ncercat s-o realizeze. Prin urmare, am „marșat" de la-nceput. Da, am simulat că-l cunosc pe Nelu, că sîntem colegi, spre a-l putea observa mai bine. Am invidiat capacitatea elevilor care izbutiseră o astfel de performanță. Nelu putea trece foarte bine drept un coleg de-al nostru. Cum, de altfel, s-a și întîmplat. Eu mă țineam scai de el, să-l pot ține sub observație.

În adevăr, anumite reacții mi-au confirmat ipoteza.

Între timp, aflasem că Miti este nepotul savantului Victor. Așadar convingerea mea devenise de neclintit: Nelu Mefebe era tipul ideal de robot

pe care năzuisem și noi să-l construim.

Dar, spre surpriza mea, Nelu avea unele manifestări care depășeau anumite etape de la o zi la alta.

Am înțeles, atunci, că cineva îl suprasolicită, imprimîndu-i noi și noi comenzi care puteau fi derutante.

În memoria mașinii au fost introduse unele răspunsuri, care, aparent, treceau drept sensibilitate, vibrație sufletească.

În același timp, am fost curioasă să urmăresc nu numai reacțiile robotului, ci și ale celor din jur care îl admirau, îl invidiau, îl iubeau... Mioara făcu o scurtă pauză.

— Totodată, am mai avut o surpriză. Miti, pe care-l socoteam indiscutabil participant la realizarea lui Nelu, a-nceput să mă privească și pe mine ca și cum aș fi fost... un superrobot. Mai lansase și o teorie, teorie între ghilimele, bineînțeles, despre atracția reciprocă a roboților.

Eu, spre a-l observa pe Nelu, eram mereu cu el, și faptul acesta părea să-i confirme „teoria".

Lucrul m-a amuzat teribil.

Spusele Mioarei provocară hohotele de rîs ale unchiului Victor.

– Ei, colosal, ți-a făcut-o!

– Nu știu dacă pînă la urmă am reușit, continuă Mioara.

– N-ai reușit! punctă Miti.

– Sînt, însă, absolut sigură că l-am convins de alt adevăr.

– Măi, măi, de alt adevăr?

– Da, de alt adevăr! Și asta nu de mult. Atunci cînd a trebuit să ne despărțim de Nelu. L-am convins că o mașină, oricît ar fi de perfecționată, nu poate avea sentimente... A fost extrem de decepționat, de zguduit chiar, de indiferența lui Nelu.

– Cred că te-nșeli, Mioara! Nu Nelu l-a decepționat. A asistat, de fapt, la prăbușirea propriilor lui iluzii. A trebuit s-o simtă pe pielea lui, ca să-nțeleagă adevărul că unei mașini nu i se pot imprima comenzi sentimentale, interveni doctorul Simion.

– Așa e! completă unchiul Victor. O mașină rămîne o mașină, indiferent de aparențe. Ea va ști să rîdă, dar nu va simți voioșia. Va ști să plîngă, dar

nu va simți durerea... Nu va putea niciodată să fie cu adevărat prietenă, să urască, să iubească...

Și, dacă reflectați adînc, nici nu ar fi bine ca mașina să devină om, după cum nu e bine nici ca omul să devină mașină...

EPILOG
CARE AR PUTEA FI ŞI PROLOG

Ar mai fi, poate, de spus şi cîte ceva despre însemnările zilnice ale lui Nelu Mefebe.

Unchiul Victor ţinu neapărat să le parcurgă cu toată atenţia. Însemnările din primele zile nu făceau decît să confirme ipotezele iniţiale.

Nu prezentau, deci, vreun interes deosebit.

Nelu vorbea de încorporarea lui în mijlocul copiilor, de grija lui Miti, a Feliciei, a lui Biţu. De viaţa obişnuită din tabără.

Erau notații despre Ileana, despre Silvia, Horia, Mircea...

Scurte caracterizări, juste, uneori amuzante, alte ori pline de o gravă reflecție, aflată în depozitul memoriei.

Totuși, acum cînd aflase prin viu grai de la cei aflați în tabără cum se comportase Nelu, aceste însemnări prezentau un interes secundar. Erau o rememorare a unor întîmplări, din care nu lipsea organizarea excursiei la Peștera Neagră.

O singură notă păru mai interesantă, aceea în care pomenea de existența unor făpturi subpămîntene în labirintul grotei.

Nici celelalte notații zilnice nu aveau prea multă însemnătate. Adică acelea în care robotul își notase intervenția lui Miti la cutia de comenzi și reacțiile suplimentare la care fusese supus.

Era menționată, cu conștiinciozitate, întîlnirea cu Mioara. Prietenia lor. O parte din conversațiile lor. Descrierea labirintului subteran.

Ceea ce reținu, însă, atenția unchiului Victor fu acest dialog notat de Nelu Mefebe.

– Știi, Mioara, aș vrea să mergi cu mine în labirint.

– Bine, vom face o excursie cu toată tabăra. Oricum, îți mulțumsec pentru descriere.

– Eu vreau să mergem numai noi doi.

– De ce, Nelule?

– Pentru că am găsit în labirint niște urme interesante.

– Urme?

– Da! În labirint au trăit, sau poate mai trăiesc încă niște făpturi subterane.

– I-ai spus lui Miti lucrul acesta?

– Firește. Lui Miti nu trebuie să-i ascund nimic, absolut nimic.

– Și ce ți-a spus Miti?

– Că mă țin de aiureli. Să las cercetările arheologice sau geologice pe seama altora.

– De ce n-ai vorbit cu Ileana?

– Miti mi-a interzis să vorbesc.

– Dar cu mine cum ai vorbit?

– Pentru că tu m-ai rugat să-ți descriu labirintul. Și atunci, sigur, ți-am pomenit și de aceste urme.

Dialogul se încheia aici.

Celelalte însemnări din acele zile se mărgineau la fapte fără semnificație.

Revelatoare au fost, însă, notațiile lui Nelu Mefebe, după despărțirea de Miti și Mioara.

Trecem peste faptele consemnate și deja cunoscute: focul, fuga, seismul, legătura radiofonică, întîlnirea cu Miti și Mioara. . .

Vom reda numai cîteva rînduri, care au stîrnit cel mai viu interes în conștiința bătrînului savant.

Iată-le:

„Acum, după cutremur, sînt sigur că undeva, în adîncul pămîntului există, îngropată, o adevărată civilizație necunoscută.

Urmele pe care le-am găsit sînt cu adevărat urmele unor făpturi. Dar nu sînt făpturi obișnuite, ca Miti sau Mioara. Nu sînt oameni. Sînt roboți!"

– Hm! făcu unchiul Victor, după ce citi de nenumărate ori aceste cîteva

rînduri. Cine şi-ar putea închipui? Dacă se verifică, e-ntr-adevăr un lucru senzaţional! Auzi dumneata, în străfundul pămîntului să fie îngropată o civilizaţie a roboţilor! O imensă organizare electronică, a cărei forţă poate n-a dispărut cu totul. Poate de aici emană şi acele fluxuri magnetice, răspîndite în mod inegal, întîmplător... Poate că... Poate că...

Închise ochii şi începu să viseze...

Lector: GH. D. VASILE
Tehnoredactor: ŞTEFANIA MIHAI
Apărut: 1972. Comanda nr. 482.
Tiraj: 20.300 ex. Coli de tipar: 10.

Tiparul executat sub comanda nr. 110
la Întreprinderea poligrafică Sibiu,
Şoseaua Alba Iulia nr. 40,
Republica Socialistă România